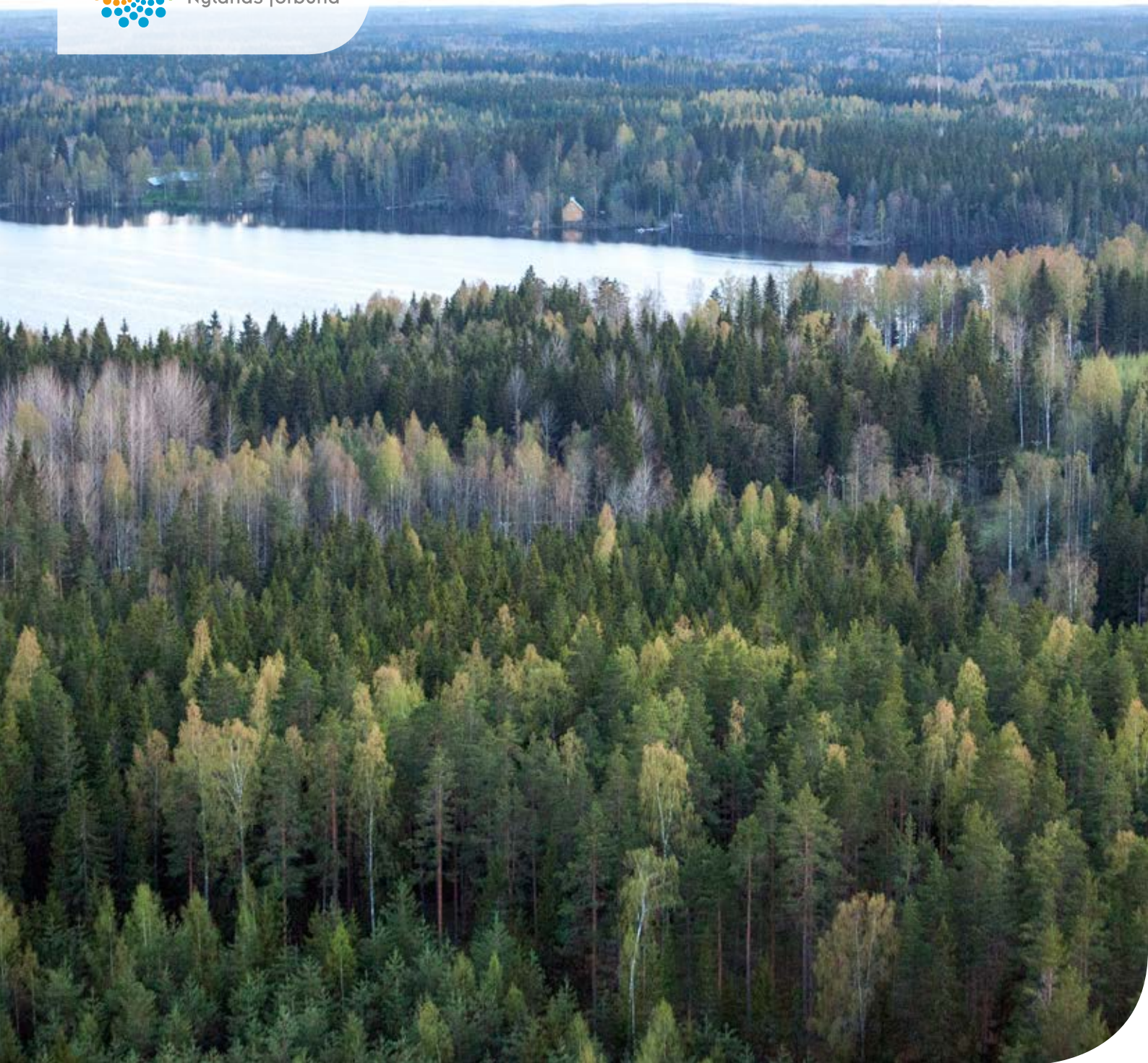

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

BESKRIVNING

Etapplandskapsplan 1 för Nyland

Nylands förbunds publikationer A 26 - 2013

Nylands förbunds publikationer A 26 – 2013
ISBN 978-952-448-362-9 (pdf)
ISSN 1236-679X

Helsingfors 2013

Uudenmaan liitto // Nylands förbund // Helsinki-Uusimaa Region
Esterinportti 2 B • 00240 Helsinki • Finland
+358 9 4767 411 • toimisto@uudenmaanliitto.fi • uudenmaanliitto.fi

BESKRIVNING

Etapplandskapsplan 1 för Nyland

PRESENTATIONSBLAD

Publikation

Beskrivning. Etapplandskapsplan 1 för Nyland

Författare

Nylands förbund

Rapporten är utarbetad av

Nylands förbund

Seriens namn och nummer

Nylands förbunds publikationer A 26 - 2013

Utgivningsdatum

2013

ISBN

978-952-448-362-9

ISSN

1236-679X

Språk

svenska

Sidor

108

Sammanfattning

Landskapsplanen utgör i enlighet med markanvändnings- och bygglagen en översiktlig plan för områdesanvändningen i landskapet. Planen redogör med hjälp av kartor för områdesanvändningen och för principerna för utveckling av samhällsstrukturen. I landskapsplanen fastställs de ärenden som gäller användningen av områden på nationell, landskaps- och regionnivå. Landskapsplanen kan även utarbetas i etapper eller enbart för delområden.

Nylands landskapsstyrelse fattade i september 2003 beslut om att utarbeta en etapplandskapsplan som komplement till landskapsplanen för Nyland. Arbetet med etapplandskapsplanen inleddes år 2005 med att utredningsutkastet till landskapsplanen kompletterades. Därtill utarbetades en deltagar- och bedömningsplan. Utkastet till planen fanns till påseende år 2007 och förslaget till planen året därpå. Nylands landskapsfullmäktige godkände landskapsplan 1 för Nyland 17.12.2008 och Miljöministeriet bekräftade planen 8.10.2010. Planen vann laga kraft genom Högsta förvaltningsdomstolens beslut 8.10.2012.

I landskapsplan 1 för Nyland behandlas angelägenheter som medför betydande miljöolägenheter, såsom avfallshanteringens områdesbehov på lång sikt, områdesreserveringar för stenmaterials-försörjning, motorsport- och skjutbanor samt trafikdepåer och terminaler. Vidare behandlas i etapplandskapsplanen omfattande enhetliga skogsområden samt komplement till de teman som behandlats i landskapsplanen för Nyland och som är av betydelse för planeringen.

Under arbetet med etapplandskapsplanen utreddes även tystnaden i Nyland samt vilka tysta områden det finns i regionen. Områdena har inte presenterats på plankartan.

Landskapsplanläggningen styr general- och deltaljplanläggningen i kommunerna. Likaså styr den övrig planering av områdesanvändningen som myndigheterna utför. Landskapsplanen är inte i kraft på områden där general- eller deltaljplanen har rättsverkan, förutom då det sker förändringar i förutnämnda planer.

Nyckelord (ämnesord)

Nyland, landskapsplan, landskapsplanläggning, regionstruktur, områdesanvändning, avfallshantering, stenmaterials-försörjning, motorsport, skjutbanelområden, trafikdepåer, trafikterminaler

Övriga uppgifter

Publikationen finns även som nätpublikation på vår webbplats www.uudenmaanliitto.fi/julkaisut.
Julkaisusta on suomenkielinen versio: *Selostus. Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaava. Uudenmaan liiton julkaisu A 25 - 2013.*

INNEHÅLL

1.	INLEDNING.....	1
2.	ETAPPLANDSKAPSPLANENS UTGÅNGSPUNKTER	3
	2.1 Avfallshantering.....	4
	2.2 Stenmaterials försörjning	7
	2.3 Motorsport	10
	2.4 Sportskytte	13
	2.5 Trafikdepåer och -terminaler	15
	2.6 Skogsområden.....	19
	2.7 Tystnad.....	21
3.	MÅLEN FÖR ETAPPLANDSKAPSPLAN 1 FÖR NYLAND	24
4.	ALTERNATIVEN OCH CENTRALA LÖSNINGSPRINCIPER	26
	4.1 Granskning av alternativen och principerna för planlösningen	26
	4.2 Etapplandskapsplanens beteckningar och bestämmelser	28
5.	ETAPPLANDSKAPSPLANENS LÖSNING OCH INNEHÅLL	30
	5.1 Inledning	30
	5.2 Områden för avfallshantering	30
	5.3 Stenmaterialstillgångar av betydelse för stenmaterials försörjningen	36
	5.4 Motorsportbanor	39
	5.5 Skjutbanor	41
	5.6 Trafikdepåer och -terminaler	44
	5.7 Skogsbruksområden och behov av grönförbindelse	46
	5.8 Kompletteringar av landskapsplanen	50
6.	BEDÖMNING AV ETAPPLANDSKAPSPLANENS KONSEKVENSER	63
	6.1 Planens influensområde	63
	6.2 Planens sammanlagda konsekvenser och förhållande till den gällande landskapsplanen	63
7.	UPPNÅENDET AV MÅLEN	69
	7.1 De riksomfattande målen för områdesanvändningen.....	69
	7.2 Uppnåendet av målen för etapplandskapsplanen	71
8.	TOLKNINGEN OCH RÄTTVERKNINGARNA AV PLANEN SAMT FÖRHÅLLANDE TILL ANNAN LAGSTIFTNING.....	78
	8.1 Etapplandskapsplanens allmänna rätts- och styrande verkningar enligt markanvändnings- och bygglagen	78
	8.2 Rättsverkningar och styrande verkningar i anslutning till beteckningarna i etapplandskapsplanen	80
9.	DELTAGANDE OCH VÄXELVERKAN VID UTARBETANDET AV ETAPPLANDSKAPSPLAN 1 FÖR NYLAND	87
10.	GENOMFÖRANDE, TIDSORDNINGEN FÖR GENOMFÖRANDE SAMT UPPFÖLJNING AV PLANEN	95
	LITTERATUR- OCH KÄLLFÖRTECKNING.....	97
	KARTBILAGOR	102

1. INLEDNING

I Nyland gäller den landskapsplan som miljöministeriet fastställde 8.11.2006 och som innehåller principer för områdesanvändningen och samhällsstrukturen i Nyland för lång tid framåt.

Under landskapsplaneprocessen kom det fram frågor där det är ändamålsenligt att komplettera landskapsplanen. Sådana helheter var bl.a. avfallshanteringens områdesbehov på lång sikt, stenmaterials försörjningen, motorsport- och skjutbaneområden samt trafikdepåer och -terminaler. För att föga dessa saker till landskapsplanen beslöt landskapsstyrelsen i september 2003 att en separat etapplandskapsplan skulle utarbetas.

Under landskapsplaneprocessen utreddes också de vidsträckta, sammanhängande skogsområdena och på kartbilagan till landskapsplanebeskrivningen angavs de som en del av grönområdessystemet. Den egentliga planbehandlingen av dem uppskötts dock till etapplandskapsplanen för att olika markanvändningsformer som hänförs till samma områden ska kunna granskas, bedömas och samordnas samtidigt i en enda planprocess.

Etapplandskapsplan 1 för Nyland har utarbetats för förbundets hela område och kompletterar lösningen i den fastställda landskapsplanen för Nyland.

Bild 1: Planområdet för etapplandskapsplan 1 för Nyland

I etapplandskapsplanen behandlas avfallshanteringen som en helhet och målet är att upphäva avfallshanteringslösningen i den fastställda landskapsplanen. Målet med förfarandet är att göra det lättare för intressenternas att bilda sig en uppfattning om den övergripande avfallshanteringslösningen. Dessutom upphävs landskapsplanens pil för behov av förbindelse för naturgasöverföring på gränsen till Mäntsälä som obehövlig, objektsbeteckningen för kraftverksområdet i Kervo, som anvisas en ny plats, samt sträckningen för den norra omfartsvägen i Klövskog, som ersätts med en riktgivande sträckning.

I enlighet med etapplandskapsplanens program för deltagande och bedömning utreddes i början av planprocessen den nyländska tystnaden och tysta områden i Nyland. Utgående från innehållet i utredningen och slutsatserna om den beslut landskapsstyrelsen i juni 2007 att tysta områden inte anges på plankartan och att tystnaden och markanvändningsfrågor i anslutning därtill emellertid behandlas i planbeskrivningen.

Under etapplandskapsplaneprocessen kom det fram saker som som redan har behandlats som ämnesområden i den fastställda landskapsplanen för Nyland. I juni 2007 beslöt landskapsstyrelsen att avgränsa behandlingen av kompletteringarna av landskapsplanen så att i etapplandskapsplanen behandlas endast de frågor som brådskar med tanke på planeringen medan övriga frågor överförs till följande landskapsplanerunda, som inleds direkt efter att etapplandskapsplanen godkänts.

Etapplandskapsplanen består av en karta och därtill anslutna bestämmelser för planbeteckningarna samt en beskrivning. Plankartan är i skala 1:150 000. På en separat karta anges de beteckningar som föreslås bli upphävda i den fastställda landskapsplanen. Till planbeteckningarna hänförs sig bestämmelser som styr den mera detaljerade planläggningen.

Etapplandskapsplanens verkningar förmedlas effektivast till styrningen av byggandet genom planbestämmelserna. Enligt markanvändnings- och bygglagen kan man i landskapsplanen använda planerings-, skydds- och byggbestämmelser. I etapplandskapsplan 1 för Nyland liksom i den fastställda landskapsplanen för Nyland har endast planeringsbestämmelser använts.

Av planhandlingarna är plankartan, kartan över beteckningar som upphävs samt beteckningarna och bestämmelserna handlingar som ska fastställas. Beskrivningen och de kartbilagor som hänförs sig till den kompletterar och klarlägger planhelheten och de fastställs inte.

2. ETAPPLANDSKAPSPLANENS UTGÅNGSPUNKTER

Utarbetandet av etapplandskapsplan 1 för Nyland stöder sig i princip på den fastställda landskapsplanen för Nyland och på de undersökningar och utredningar som gjorts för den. I landskapsplanens beskrivningsdel har man gått igenom nuläget och utvecklingsutsikterna för landskapet. För arbetet med etapplandskapsplanen har utgångspunkterna preciserats och fördjupats för de ämnesområdens del som behandlas i etapplandskapsplanen.

För arbetet med etapplandskapsplanen har följande separata utredningar gjorts, som har publicerats som Nylands förbunds publikationer.

- Jätehuollon pitkän aikavälin aluetarpeet (E 89 – 2007) (sammandrag på svenska: Avfallshanteringens områdesbehov på lång sikt)
- Laajat yhtenäiset metsäalueet ekologisen verkoston osana Uudellamaalla (E 87 – 2007) (sammandrag på svenska: Vidsträckta, sammanhängande skogsområden som en del av det ekologiska nätverket i Nyland)
- Uudenmaan liikenteen varikot ja terminaalit – nykytila ja tarvekartoitus (E 86 – 2007) (sammandrag på svenska: Trafikdepåer och -terminaler i Nyland)
- Uudenmaan kiviaineshuollon kehityskuvat (E 94 – 2007) (sammandrag på svenska: Utvecklingsbild för stenmaterials försörjningen i Nyland)
- Uudenmaan ampumaradat (E 92 – 2007) (sammandrag på svenska: Skjutbanorna i Nyland)
- Uudenmaan moottoriurheiluradat (E 93 – 2007) (sammandrag på svenska: Motorsportbanorna i Nyland)
- Hiljaisuus ja hiljaisten alueiden tarkastelua Uudellamaalla (E 88 – 2007) (sammandrag på svenska: Granskning av tystnaden och tysta områden i Nyland)

Under etapplandskapsplaneprocessen har resultaten av utredningarna samordnats med varandra samt med den fastställda landskapsplanen för Nyland. Alla utredningar som använts för beredningen av etapplandskapsplanen och annat källmaterial räknas upp i källförteckningen.

I samband med beredningen av utkastet till etapplandskapsplan kom det fram vissa behov av att komplettera den 8.11.2006 fastställda landskapsplanen för Nyland. Enligt landskapsstyrelsens beslut från juni 2007 är utgångspunkten för utarbetandet av etapplandskapsplanen i förhållande till den gällande landskapsplanen att företa ändringar eller kompletteringar endast i fråga om de markanvändningsfrågor som ansågs mest brådskande. De gäller områden för tätortsfunktioner, energiförsörjning, samhällsteknisk försörjning och trafikförbindelser. Nuläget och utvecklingsutsikterna för dessa ämnesområden har behandlats i beskrivningen till landskapsplanen för Nyland.

I enlighet med beslutet blev utgångspunkterna för etapplandskapsplanen i förhållande till den gällande landskapsplanen att lösa följande områdesanvändningsfrågor:

- Området för tätortsfunktioner i Borgnäs
- Kompletteringar av naturgas- och elöverföringsnätet samt ändringar och kompletteringar av kraftverksområdena
- Alternativa förläggingsplatser för avloppsreningsverket i Finno i Esbo och avloppsledningarna i anslutning till dem
- Avloppsledningen Nummi-Pusula – Karislojo – Sammatti – Lojo
- Anslutning av Nordsjöbanan till Heli-banans sträckning

2.1 Avfallshantering

Samhällets avfallshantering har förändrats kraftigt under de senaste tio åren. Största delen av de gamla kommunala avstjäpningsplatserna har stängts och verksamheten har koncentrerats till regionala avfallscentraler. Vid sidan av slutdeponering sysslar avfallscentralerna med att bl.a. kompostera separat insamlat bioavfall, ta emot källsorterade småavfallspartier, krossa sorterat träavfall till bränsle samt behandla oljig jord.

Också organiseringen av avfallshantering har förändrats. Samhällets avfallshantering vilar fortfarande på kommunernas ansvar, men ordnandet av den har överförts på överkommunala bolag och i huvudstadsregionen på SAD Avfallshantering. Dessutom har de privata företagens andel av avfallshantering ökat.

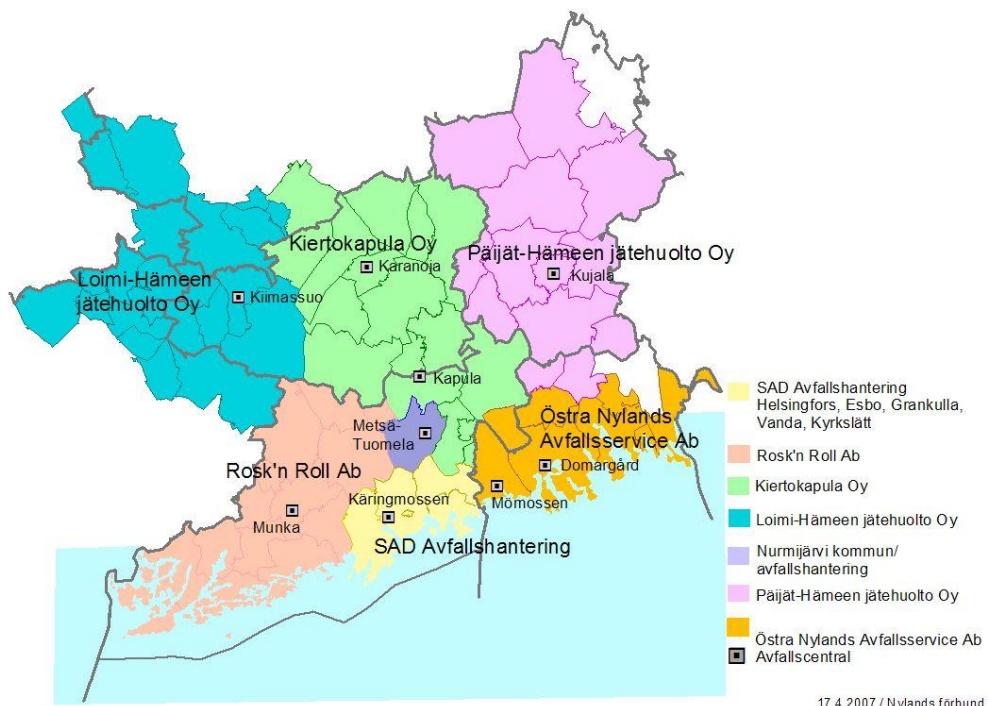

Bild 2: Avfallshanteringsbolagens verksamhetsområden (källa: Avfallshanteringens områdesbehov på lång sikt, 2007)

Eftersom ordnandet av avfallshantering redan nu är en verksamhet som överskrider landskapsgränserna har som grund för arbetet med etappplansplanen gjorts en utredning om områdesbehoven på lång sikt för avfallshantering i de fyra sydligaste landskapen (Östra Nyland, Egentliga Tavastland, Päijänne-Tavastland och Nyland). I utredningen granskas utvecklingsutsikterna för avfallshantering och deras konsekvenser för områdesbehoven. Utredningen utarbetades i samarbete mellan landskapsförbunden, miljöförvaltningen och de avfallsbolag som är verksamma i regionen.

För samhällsavfallshantering i de fyra sydligaste landskapen ansvarar SAD Avfallshantering samt de lokala avfallsbolagen Rosk'n Roll Ab, Kiertokapula Oy, Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy, Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy och Östra Nylands Avfallsservice Ab. Till skillnad från de andra kommunerna ansvarar Nurmijärvi kommun själv för ordnandet av den egna avfallshantering. Bolagens verksamhetsområden och deras största avfallscentraler framgår av bild 2.

Uppskattning av avfallsmängdernas utveckling

Inom de fyra landskapen uppkom 2003 ungefär en miljon ton samhällsavfall, dvs. 400 – 600 kilo per invånare. Av samhällsavfallet återvanns ungefär 390 000 ton återvinningsmaterial, ungefär 76 000 ton bioavfall och ungefär 44 000 ton energiavfall. Över hälften av samhällsavfallet, dvs. ungefär 540 000 ton, gick direkt till slutdeponering på avstjälningsplatserna.

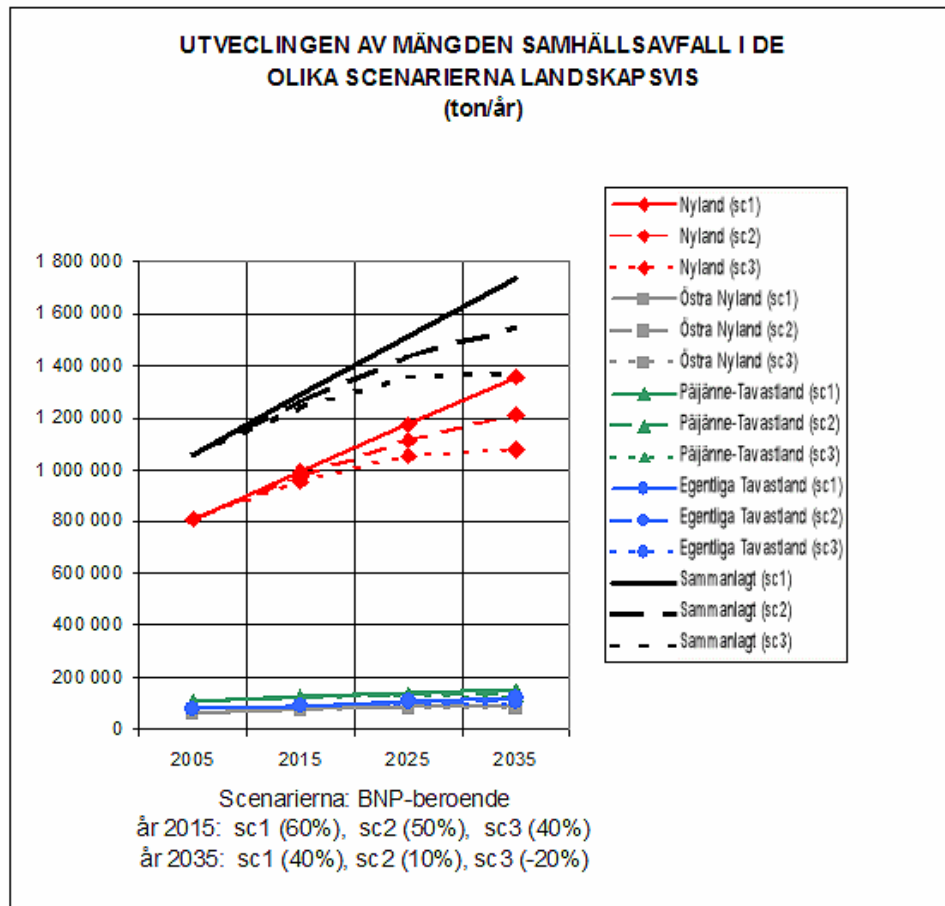

Bild 3: Utvecklingen av mängden samhällsavfall landskapsvis i de olika scenarierna (källa: Avfallshanteringens områdesbehov på lång sikt, 2007)

Utvecklingen av mängden samhällsavfall har allmänt antagits vara beroende av folkmängdens utveckling samt BNP:s utveckling. I OECD-länderna har man bedömt att ökningen av mängden samhällsavfall skulle vara ungefär 80 % av BNP:s tillväxt, men att BNP-beroendet skulle minska i framtiden.

För att uppskatta hur mycket mängden samhällsavfall ökar har man i utredningen använt landskapsförbundens befolkningsprognoser samt tre scenarier som baserar sig på alternativa korrelationer med BNP:s tillväxt. I scenario 1 antas avfallsmängdens BNP-beroende vara 60 %, i scenario 2 åter 50 % och i scenario 3 ungefär 40 % 2015. Motsvarande siffror skulle 2035 vara 40 %, 10 % och -20 %.

Trots att det satsas allt mera på att förhindra uppkomsten av avfall och minska avfallsmängderna, har man vid bedömningen av de framtida områdesreserveringsbehoven använt det scenario där avfallsmängderna antas öka kraftigast. På så sätt kan man trygga tillräckliga områdesbehov för avfallshantering långt in i framtiden på ett område där samhällsstrukturen och markanvändningen förändras kraftigt.

Utvecklingsutsikter för samhällsavfallshanteringen

Ändringar i avfallslagstiftningen

Hur avfallshanteringen ordnas i framtiden påverkas kraftigt av de avfallspolitiska riktlinjer som slagits fast och som kommer att slås fast inom EU och de ändringar som de föranleder i den inhemska lagstiftningen.

Det centrala syftet med avfallslagstiftningen är att förhindra uppkomsten av avfall, främja återvinningen av avfall och minska olägenheterna av avfallshanteringen. Enligt avfallslagen (1072/1993) ska man i första hand försöka återvinna de ämnen och i andra hand den energi som ingår i avfallet. Avfall får deponeras på avstjälningsplatser endast om det inte är tekniskt eller ekonomiskt möjligt att återvinna det.

I synnerhet bestämmelserna om biologiskt nedbrytbart avfall kommer att skärpas kraftigt. Den nationella bioavfallsstrategin och statsrådets beslut om avstjälningsplatser minskar avsevärt den mängd biologiskt nedbrytbart avfall som deponeras på avstjälningsplatserna fram till 2016. Det utvidgade producentansvaret och bestämmelserna om materialåtervinning ökar dessutom mängden och återvinningen av nyttoavfall som insamlas separat.

Ändringar i avfallshanteringssystemet

Inom samhällsavfallshanteringen i det granskade området håller man på att övergå från slutdeponering till återvinning av avfall i form av såväl material som energi. De kommunala avfallsbolagens samarbete intensifieras och de privata företagen utökar sin andel av avfallshanteringen särskilt när det gäller handeln och företagsverksamheten samt återvinningen av olika avfallsmaterial. Avfallshanteringen håller allt mera på att bli företagsverksamhet och energiproduktion.

Avfallsbolagen inom det granskade området har fattat eller håller på att fatta beslut om energiåtervinning av samhällsavfall. Trots detta förblir separat insamling och kompostering av bioavfall en del av samhällsavfallshanteringen i det granskade området och dess andel torde öka något. När behandlingen och återvinningen av samhällsavfall i anläggningar ökar minskar den mängd avfall som slutdeponeras och förändras beskaffenheten. Sålunda förlängs de befintliga avstjälningsplatsområdenas livslängd och minskar miljöolägenheterna när biologiskt nedbrytbart avfall inte längre placeras på avstjälningsplatserna. En ny fraktion som ska slutdeponeras blir bottenlagget och askan från energiåtervinningen av avfall. Återvinningen av dem i olika jordbyggnadsobjekt är ett alternativ som redan nu används allmänt på andra ställen i Europa.

De fattade investeringsbesluten löser avfallshanteringen i samhällena i det granskade området på det sätt som lagstiftningen förutsätter inom den närmaste framtiden. Om avfallsmängderna utvecklas på antaget sätt behövs det på längre sikt nya beslut om antingen energiåtervinning eller ökad materialåtervinning, så att den avfallsmängd som slutdeponeras på avstjälningsplatserna inte börjar öka på nytt.

Uppskattningen av avfallsmängderna är dock förenad med avsevärd osäkerhet på längre sikt. Såväl inom EU som i den inhemska avfallspolitiken betonas förhindrande av uppkomsten av avfall. Man håller på att komma i gång med arbetet på en riksomfattande strategi för att förhindra uppkomsten av avfall. Ifall detta arbete lyckas, kan mängderna samhällsavfall minska betydligt i framtiden. Sålunda är det svårt att uppskatta omfattningen och tidpunkten för investeringar på längre sikt.

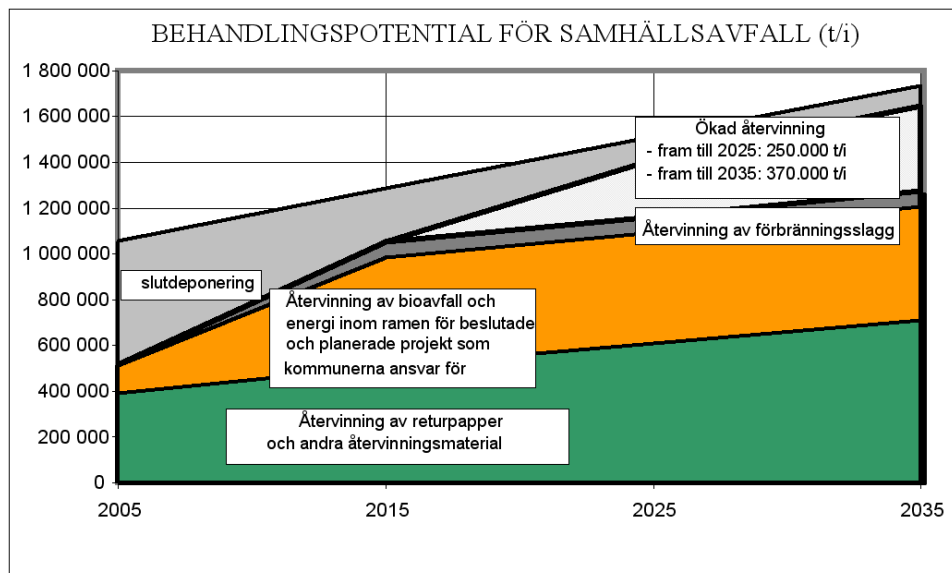

Bild 4: Behandlingspotential för samhällsavfall (källa: Avfallshanteringens områdesbehov på lång sikt, 2007)

Slutdeponering av överskottsjord

I Nyland uppkommer varje år ca 4 milj. m³ överskottsmassor inom byggnadsverksamheten, vilka inte återvinns. Huvudstadsregionens andel är ca 70 %, dvs. 2,5 – 3 milj. m³. Slutdeponeringskapaciteten i huvudstadsregionen är inte tillräcklig och i synnerhet för Helsingfors del är situationen problematisk.

I Esbo är dumpningsområdet för överskottsjord beläget på Kulmakorpi-området och i Vanda finns två slutdeponeringsområden, det ena i Långmossen och det andra i Brännberga. Från Helsingfors körs massor bl.a. till Brännberga fyllnadsområde. I Kulmakorpi är dumpningskapaciteten tillräcklig, men i Vanda tar fyllnadsvolymen slut för Långmossens del inom några år och även i Brännberga i början av 2010-talet. I utkastet till generalplan för Vanda har ett nytt slutdeponeringsområde anvisats på gränsen mellan Vanda och Tusby, och om det förverkligas betjänar det förutom dessa kommuner även Helsingfors.

I övriga Nyland är situationen bättre. Dumpningskapaciteten är tillräcklig eller så återvinns massorna i slutdeponeringsområdenas ytkonstruktioner.

I framtiden kräver hanteringen, återvinningen och slutdeponeringen av överskottsjord samarbete mellan kommunerna samt mellan kommunerna och företagen. Utökad återvinning av överskottsjord förutsätter att det inrättas vidsträckt behandlings- och upplagringsområden. Också internetbaserad massabörsverksamhet kan utöka återvinningen av jordmassor jämfört med nuläget. Trots eventuellt utökad återvinning behövs även ny slutdeponeringskapacitet. Ett alternativ som kommit fram är användning av täktområdena för bergmaterial för slutdeponering av överskottsjord.

2.2 Stenmaterials försörjning

Nyland och i synnerhet huvudstadsregionen är det område i vårt land där förbrukningen av stenmaterial är som störst. Stenmaterial är en icke förnybar naturtillgång som är nödvändig för byggandet och underhållet av samhällena. Stenmaterial fås från urberget och olika åsformationer samt genom återvinning av stenmaterial.

I Nyland används årligen knappt 9 milj. m³ stenmaterial, dvs. ca 6 m³ (14,2 ton) per invånare. Av denna mängd är nästan 2/3 bergmaterial. Förbrukningen antas fortsätta i jämn takt fram till 2035, och någon betydande ökning väntas inte.

I Nyland fanns 2005 215 gällande täktstillstånd för åsmaterial och 88 täktstillstånd för bergmaterial. Årligen tas nästan 6 milj. m³ stenmaterial, varav ungefär hälften är åsmaterial. Det åsmaterial som kan tas i landskapet har nästan tagit slut. Täktområdena för åsmaterial är belägna i landskapets randområden och transportsträckan till Helsingfors är redan över 40 km. Grus av god kvalitet körs till Nyland från grannlandskapen, i huvudsak södra Tavastland. År 2007 transporterades sammanlagt knappt 2 milj. m³ och mängderna fortsätter att öka. Också bergmaterial har de senaste åren transporterats till Nyland från Östra Nylands förbunds område och även denna andel fortsätter att öka. På bild 5 syns de gällande marktäckstillstånden i Nyland och närområdena.

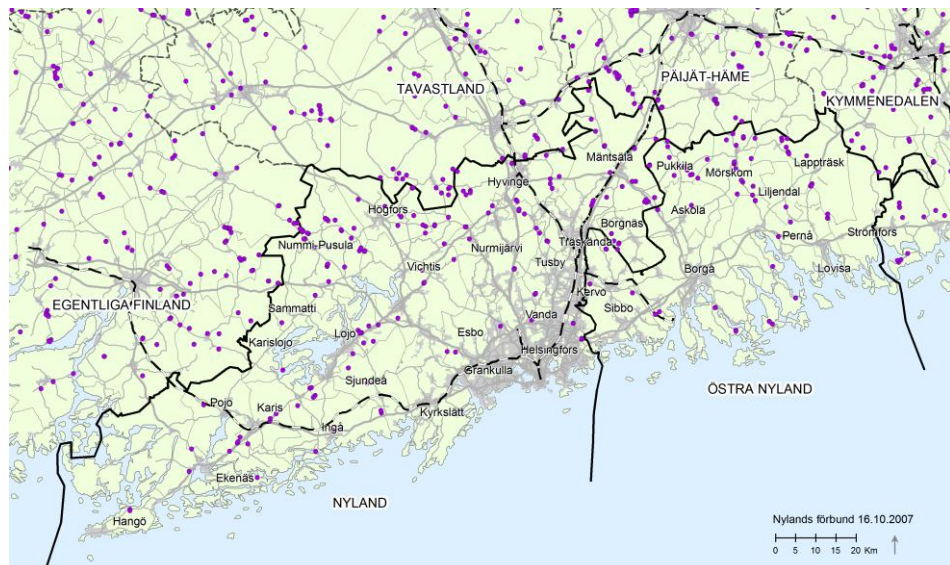

Bild 5: Gällande marktäckstillstånd 1.10.2007 (källa: Marktäckstillståndsregistret MOTTO)

Det finns rikligt med bergmaterial i landskapet, och tills vidare har täktstillstånd kunnat beviljas även i närheten av huvudstadsregionen. Den nuvarande och planerade markanvändningen samt den växande glesbebyggelsen samt olika natur- och miljövärden begränsar emellertid brytningsmöjligheterna avsevärt redan nu.

För stenmaterials försörjningen utnyttjas också i synnerhet i huvudstadsregionen det stenmaterial som uppstår vid sprängningen av byggnadsgrunder, årligen ca 1,5 – 2,0 milj. m³. Denna verksamhet fortsätter att växa. I Nyland bryts dessutom i synnerhet i Mäntsälä byggnadssten. I samband med brytningen uppkommer avsevärda mängder s.k. sidosten, som utnyttjas som bergskross inom stenmaterials försörjningen.

Det centrala utgångsmaterialet för arbetet med etappplansplanen är resultaten från Nylands och Östra Nylands POSKI-projekt (projektet för samordning av grundvattensskyddet och stenmaterials försörjningen) som färdigställdes 2006. Det centrala målet för det av miljöförvaltningen ledda samarbetsprojektet är att trygga såväl den geologiska naturens miljövärden och grundvatten av god kvalitet för samhällenas vattenförsörjning som tillgången till prima stenmaterial för samhällsbyggandet. Dessutom är målet med utredningen att producera utgångsmaterial för landskapsplanläggningen och kommunernas

generalplanläggning. Inom projektet klassificerades landskapets grus- och sandområden samt bergsområden i tre kategorier: olämpliga för marktåkt, delvis lämpliga för marktåkt eller lämpliga för marktåkt.

Utvecklingsutsikter

I Nylands förbunds utredning ”Uudenmaan kiviaineshuollon kehityskuvat” (sammandrag på svenska: Utvecklingsbild för stenmaterials försörjningen i Nyland) fastställdes vad som är ett eftersträvansvärt tillvägagångssätt som stöder en hållbar stenmaterials försörjning. För landskapets stenmaterials försörjning har reserverats kvantitativt och kvalitativt tillräckliga områden, en kontinuerlig stenmaterials försörjning är tryggad, det används sparsamt med stenmaterial i enlighet med en hållbar utveckling och konflikterna med miljön och annan markanvändning har minimerats. Med tanke på det eftersträfvade läget är det viktigt att främja alla olika delfaktorer. Markanvändningsplaneringens uppgift i denna helhet är att skapa förutsättningar för en hållbar stenmaterials försörjning genom att identifiera nödvändiga områdesreserveringar och ange dem på olika plannivåer.

I utredningen granskades vilka alternativa sätt det finns i Nyland att ordna landskapets stenmaterials försörjning och vilka konsekvenser dessa alternativ har. Som utgångspunkt för möjliga produktionsområden togs de områden som enligt POSKI-projektet är lämpliga och delvis lämpliga för marktåkt. De kompletterades genom intervjuer med de största stenmaterials företagen som är verksamma i Nyland. Som produktionsområde av betydelse på landskapsnivå ansågs i utredningen ett område där man eventuellt kan ta mer än 1 milj. m³ stenmaterial.

På grundval av POSKI-materialet och resultaten av utvecklingsbildsutredningen har man uppskattat att det i Nyland behövs stenmaterialstillgångar på sammanlagt ca 250 – 350 milj. m³ 2006-2035, varav ca 70 % används i huvudstadsregionen. De nu gällande täktillstånden täcker endast en liten del av denna mängd.

I Nyland kan man emellertid fortfarande hitta stenmaterialstillgångar av betydelse på landskapsnivå. När det gäller bergmaterial är situationen tämligen bra. De åsmaterialstillgångar som lämpar sig för marktåkt är däremot praktiskt taget slut, och kvaliteten på de återstående tillgångarna motsvarar inte behovet. Största delen av grus- och sandförekomsterna är sådana att de inte lämpar sig för omfattande täktverksamhet som betjänar landskapets behov på grund av bosättning, annan markanvändning eller naturförhållandena. Dessutom tas grundvatten från största delen av sand- och grusförekomsterna, vilket sätter gränser eller hinder för marktåkten.

Stenmaterialsbalansen i Nyland kommer således att uppvisa ett underskott vad gäller grusdominerat åsmaterial. Det prognostiserade behovet är ca 90 milj. m³ och man torde kunna använda mindre än 40 milj. m³, även om alla områden som omfattas av utredningen kunde tas i användning och man också kunde bedriva täktverksamhet under grundvattenytan. Den mängd grus som körs till landskapet i synnerhet från södra Tavastland ökar i framtiden och transportsträckorna förlängs ytterligare. Däremot finns det tillräckligt med sanddominerat material. Behovet är ungefär 16 milj. m³ och de förekomster som granskas i utredningen uppgår till över 60 milj. m³.

Utnyttjandemöjligheterna är störst på bergområden där det finns porös sten av sämre kvalitet. Även när det gäller s.k. hård sten av god hållfasthetsklass (kvalitetsklasserna A och I) är situationen tämligen god. Den totala mängden i de

områden med hård sten som omfattats av utredningen har uppskattats till 30 – 60 milj. m³, då behovet 2006 – 2035 är ca 17 milj. m³.

Den mängd överskottsprängsten som uppkommer vid byggande och som kan återvinnas är i Nyland ungefär 10 – 15 % av den totala mängd sten som behövs. De årliga variationerna i de mängder som uppkommer är stora och det går inte att bygga någon långsiktig stenmaterials försörjning på dem. Utnyttjande av massorna förutsätter också tillräckliga upplags- och operationsområden i närheten av de platser där sprängstenen uppkommer och används. Återvinningen försvåras också av lagstiftningen som definierar stenmaterial som återvinns någon annanstans än på den plats där det uppkommit som avfallsmaterial.

Förutom ås- och bergmaterial finns i närheten av kusten i Nyland omfattande havssandsförekomster som har använts bl.a. vid byggandet av hamnen i Nordsjö. Fördelen med att utnyttja havssand på kustområden i närheten av huvudstadsregionen är att transportsträckorna förkortas. Utnyttjandet av tillgångarna på andra ställen än i strandbyggnadsobjekt förutsätter dock ytterligare utredningar samt reservering av hamn- och upplagingsområden i närheten av huvudstadsregionen. Utnyttjandet av havssandsförekomster kan öka ifall stormar, större variationer i vattenståndet samt högre medelvattenstånd i havet till följd av klimatförändringen medför behov av att höja markytan och konstruktionerna på strandområdena.

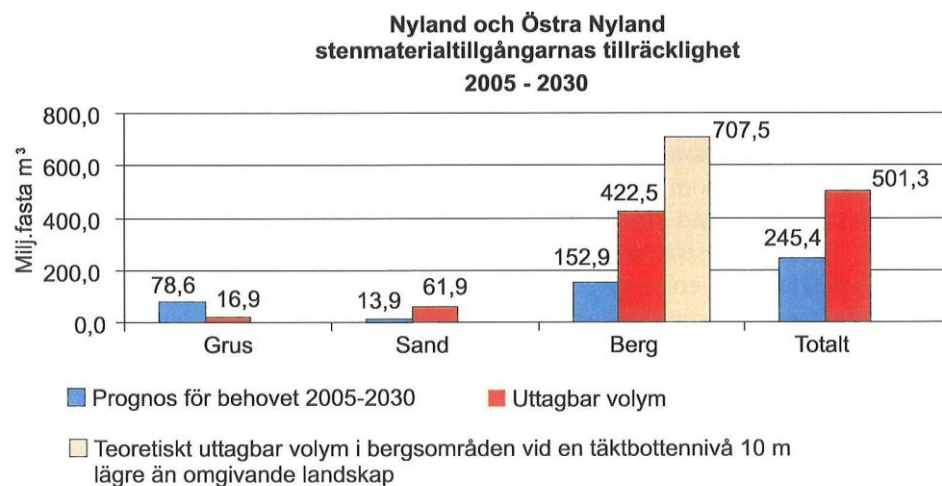

Bild 6. Tillräckligheten av stenmaterialstillgångarna i Nyland och Östra Nyland (Projektet för samordning av grundvattensskyddet och stenmaterials försörjningen POSKI 2006)

I utredningen om utvecklingsbilden för stenmaterials försörjningen i Nyland granskades också alternativa sätt att genomföra stenmaterials produktionen och deras konsekvenser. Utredningen ger antydningar om att bergmaterialstakt som koncentreras i närheten av huvudstadsregionen och som också bedrivs nedanför den omgivande markytan är förnuftig med tanke på kostnaderna och även miljön. Den sparar markyta för andra funktioner, möjliggör längre och långsiktigare verksamhet på området än vid sedvanlig täkt. När ett täktområde används länge skapas också goda förutsättningar att investera så effektivt som möjligt för att förhindra miljöolägenheter och lindra olägenheterna.

2.3 Motorsport

För arbetet med etappplansplanen gjordes en separat utredning om motorsportbanorna. Utredningen har gjorts för ett större område än Nyland,

eftersom utgångspunkten har varit att kartlägga vilka banor de nyländska motorsportutövarna använder samt nuläget och utvecklingsutsikterna för banorna.

I utredningsarbetet koncentrerade man sig huvudsakligen på att granska de permanenta banorna och man tog inte upp snöskoterkörning, vattenskoterkörning eller gatubanor. I utredningen granskades inte heller go-karting inomhus. Däremot omfattade den sådana övnings- och tävlingsställen för motorcyklar som avses i terrängtrafiklagen.

Utredningen ger beredskap att beakta områdesreserveringar för banor på landskapsnivå och regionala banor i etapplandskapsplanen. Dessutom ger utredningen heltäckande uppgifter om banorna som kan användas i kommunplanläggningen och annat planeringsarbete.

Nuläget beträffande motorsportbanorna

Inom utredningsområdet finns sammanlagt ungefär 35 motorbanor, av vilka ungefär 30 ligger inom Nylands förbunds område. De nuvarande banornas läge anges på bild 7 i beskrivningen. Förutom antalet inverkar bl.a. banornas tillgänglighet och de bantyper som finns på respektive motorbana på möjligheterna att utöva motorsport. När det gäller bilsport är den vanligaste bantypen go-karting, som det är möjligt att utöva på ungefär hälften av alla

bilsportbanor. Rallycross och rallysprint kan man köra på var tredje bana och varmansklassen på var fjärde bana. När det gäller motorcykelsport är de vanligaste bantyperna motorcrossbana, endurobana och trialbana. Hösten 2006 hade miljötillstånd beviljats endast för nio banor, men utarbetandet av de utredningar som krävs för tillstånd pågick för flera banors del. För två banors del pågick dessutom miljötillståndsprocessen. Aderton banor hade gällande placeringstillstånd. För flera banors del pågick behovsprövningen för miljötillstånd hos myndigheterna.

Variationsbredden är stor när det gäller antalet personer som använder de olika motorbanorna per år. Uppskattningarna för de enskilda banornas del varierar från mindre än hundra användare vid de små banorna till så många som 20 000 användare vid de stora banorna. I Nyland finns det ett stort antal aktiva motorsportutövare och åskådare. Motorsportutövarna hör till flera små lokala sällskap och föreningar.

För nya motorbanor som är belägna utomhus behövs enligt miljöskyddslagen miljötillstånd. I samband med miljötillståndet utreds miljöolägenheterna till följd av motorbaneverksamheten, bl.a. buller samt risken för förorening av marken eller grundvattnet. För de existerande banornas del bedöms särskilt på grundval av utredningar om miljötillstånd behövs eller om verksamheten kan fortsätta med stöd av det tidigare placeringstillståndet.

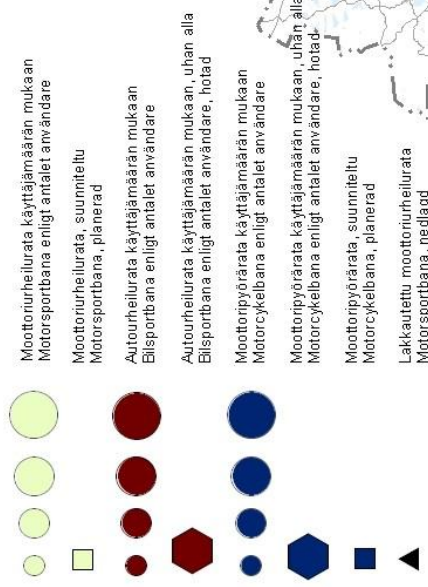
Utvecklingsutsikter för motorsportbanorna

Motorsport är en hobby som väcker motstridiga känslor hos invånarna. Sporten har en stor skara utövare och supportrar. Å andra sidan motsätter man sig verksamheten bl.a. på grund av det buller som banorna åsamkar i omgivningen. Det råder brist på lämpliga tränings- och tävlingsbanor framför allt i de centrala delarna av Nyland, där tätortsstrukturen är som effektivast och antalet potentiella utövare som störst. Dessutom har en del av de tidigare motorbanorna varit

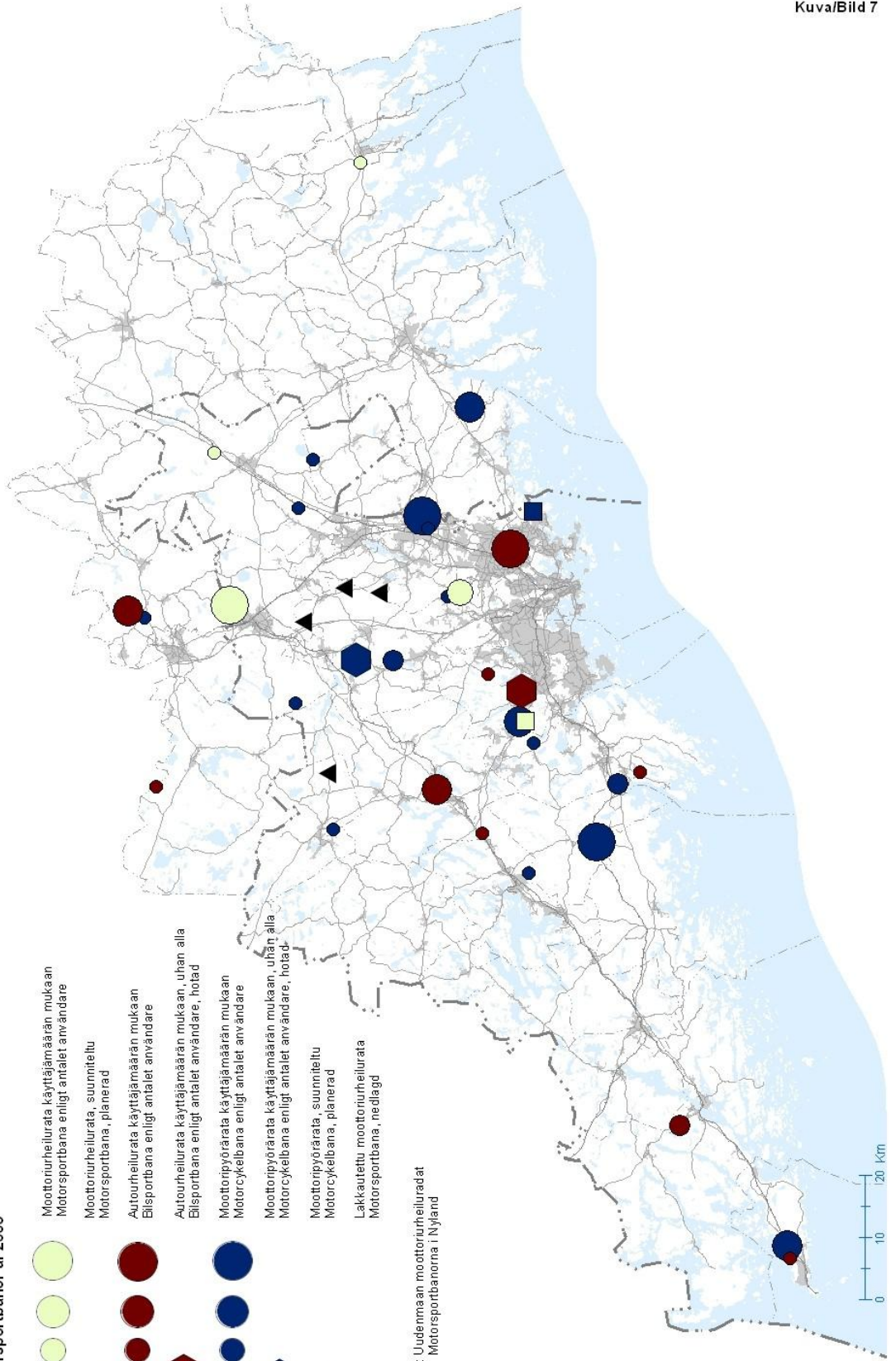
Kuva/Bild 7

**UUDENMAAN 1. VAIHEMAAKUNTAKAAVA
ETAPPLANDSKAPSPLAN 1 FÖR NYLAND**

**Moottoriurheiluradat v. 2005
Motorsportbanor år 2005**

Lähde: Uudenmaan moottoriurheiluradat
Källa: Motorsportbanorna i Nyland

Maanmittauslaitoksen lupa nro 666/MML/07

tvungna att stänga på grund av banornas skadliga miljökonsekvenser eller förändringar i markanvändningen i deras omgivning.

I Nyland finns ett klart behov av att utveckla inte bara det lokala bannätet utan också nätverket på landskapsnivå. Det är emellertid problematiskt att inrätta nya motorbanor, eftersom de på grund av buller- och andra miljökonsekvenser lämpar sig dåligt i närheten av andra funktioner. Motorbanorna kräver rätt stora, för ändamålet lämpliga markområden så det är viktigt att de beaktas och samordnas med annan markanvändning vid planläggningen.

2.4 Sportskytte

För etapplandskapsplanen har det gjorts en separat utredning om skjutbanorna. Utredningen har gjorts för ett större område än Nyland, eftersom utgångspunkten har varit att kartlägga vilka banor som sportens utövare i Nyland använder samt nuläget och utvecklingsutsikterna för banorna.

Utredningen är koncentrerad på utomhusskjutbanorna. Uppgifter om försvarsmaktens skjutbanor presenteras i de fall där banan åtminstone till någon del även används för civila ändamål. I utredningen betraktas som civil användning även utbildningen i anslutning till det frivilliga försvaret. I samband med utredningsarbetet har man kartlagt alla skjutbanor, även sådana som är av lokal betydelse. I utredningar har angetts kriterier för skjutbanor av betydelse på regional nivå och landskapsnivå och detta ger beredskap att beakta områdesreserveringar för dessa banor i etapplandskapsplanen. Dessutom ger utredningen heltäckande uppgifter om banorna som kan användas vid den kommunala planläggningen och annat planeringsarbete.

Nuläget beträffande skjutbanorna

Inom utredningsområdet finns sammanlagt ungefär 60 utomhusskjutbanor som används för civila ändamål, av dem ligger ungefär 35 inom Nylands förbunds område. Banornas placering anges på bild 8. I sex av kommunerna i Nyland finns ingen skjutbana. Dessa kommuner är Helsingfors, Grankulla, Kervo, Träskända, Vichtis och Sjundeå. I synnerhet i Helsingfors är bansituationen dålig sedan banan i Vik lagts ner. Åtta banor har beviljats miljötillstånd. Dessutom har 24 banor ansökt om miljötillstånd. För flera banors del pågår behovsprövningen fortfarande eller så håller man på att göra de utredningar som krävs för miljötillstånd.

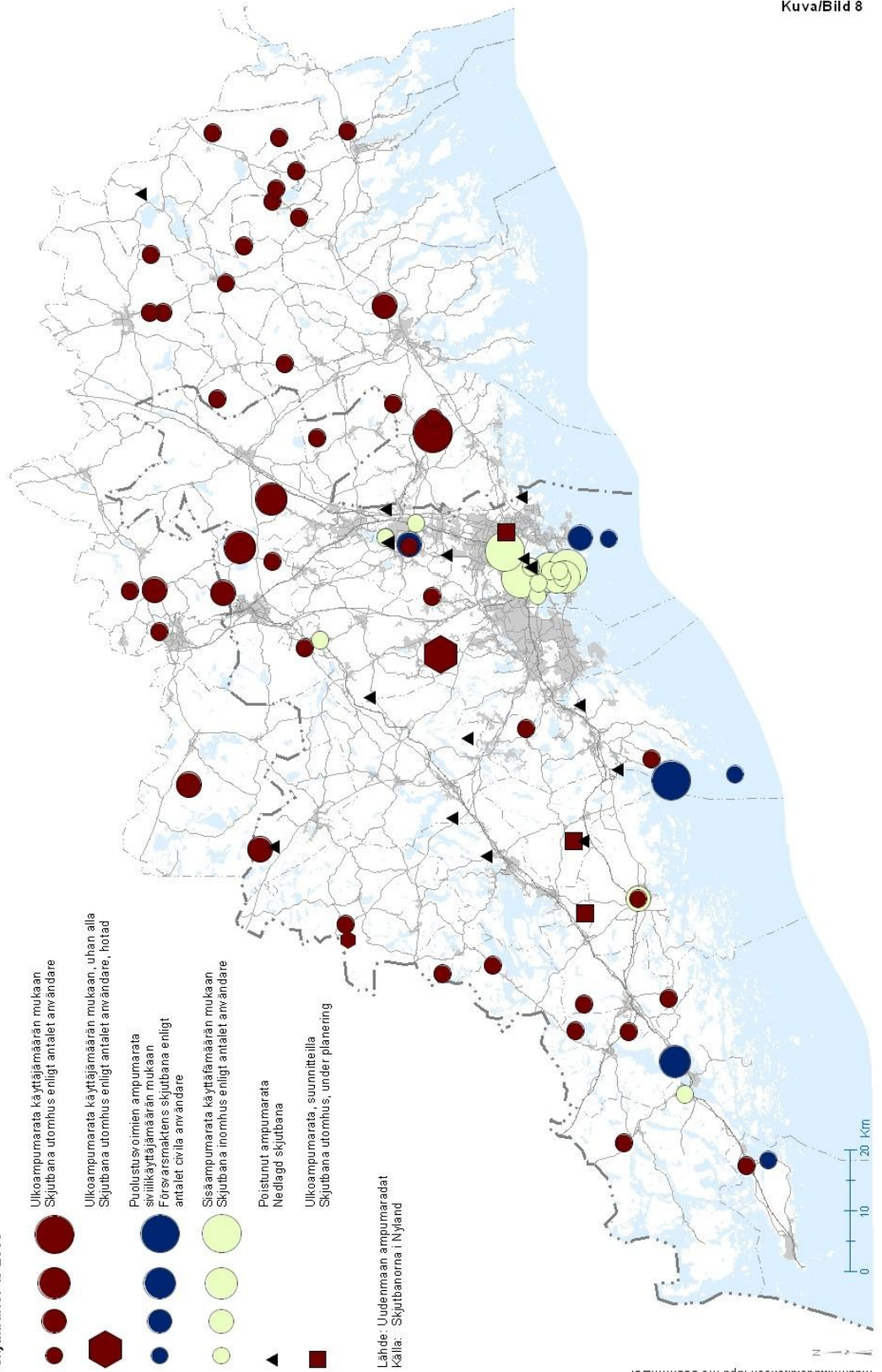
Inom Nylands förbunds område finns sju utomhusskjutbanor som tillhör försvarsmakten och som med stöd av avtal kan användas även av skytteföreningar och jaktvårdsföreningar. Användningen av banorna för civila ändamål är emellertid begränsad på många olika sätt, eftersom försvarsmaktens egna användningsbehov kommer i första hand.

Det råder brist på ställen där man kan träna och utöva skytte i synnerhet i de centrala delarna av Nyland, där tätortsstrukturen är som effektivast och antalet potentiella skyttar som störst. Variationsbredden är stor när det gäller antalet personer som använder de olika skjutbanorna per år. Uppskattningarna för de enskilda banornas del varierar från några tiotal användare till ungefär 20 000 vid de stora banorna. Många av skjutbanorna är små, de har bara en bantyp och därför används de inte mycket. Skjutbanorna används i huvudsak av dem som utövar skytte som tävlingsidrott, jägare samt reservister för träning. Jägarna ska avlägga ett lagstadgat skytteprov om de delta i jakt på hjortdjur eller björn. Skytteprov och skyldighet att träna regelbundet berör vissa som behöver kunna skjuta i sitt yrke (t.ex. poliser).

Kuva/Bild 8

**UJDENMAAN 1. VAIHEMAAKUNTAKAAVA
ETAPPLANDSKAPSPLAN 1 FÖR NYLAND**

Ampumaradat v. 2005
Skjutbanor år 2005

För nya skjutbanor som är belägna utomhus behövs enligt miljöskyddslagen miljötillstånd. I samband med behandlingen av miljötillståndet utreds miljöolägenheter till följd av verksamheten, bl.a. buller samt förorening av marken eller grundvattnet. För de existerande banornas del bedöms särskilt på grundval av utredningar om miljötillstånd behövs eller om verksamheten kan fortsätta med stöd av det tidigare placeringstillståndet.

Utvecklingsutsikter för skjutbanorna

I Nyland finns ett klart behov av att utveckla nätverket av skjutbanor på såväl lokal nivå som landskapsnivå. Behovet av skjutbanor ökar de närmaste åren p.g.a. reservisternas utbildningsbehov och utbildningsbehoven för de landskapstrupper som inrättas i anslutning till det frivilliga försvarsarbetet.

Nedläggningen av skjutbanan i Vik, som var av betydelse på riksnivå, har förorsakat en stor lucka i banutbudet i synnerhet i huvudstadsregionen, som ytterligare försämras av det nedläggningsshot som riktas mot Lahnus skjutbana. De planerade banan i Stensböle skulle ha ersatt banan i Vik endast delvis när det gäller antalet skjutplatser och grenar. Helsingfors friluftsvärk har fattat beslut om att inte förverkliga skjutbanan i Stensböle. För närvarande har en del av verksamheten i Vik flyttats till den skjutbana som finns i Sibbo och denna bana håller på att utvecklas till ett slags skjutbana på landskapsnivå. Hyvinge sportskyttecentrum och Mäntsälä skjutbana eller bägge tillsammans kunde ha förutsättningar att utvecklas till ett sportskyttecentrum på riksnivå.

Det är problematiskt att inrätta nya skjutbanor eftersom det har visat sig svårt att hitta modeller som skulle fungera företagsekonomiskt. Eftersom skjutbanorna på grund av buller- och andra miljökonsekvenser kräver rätt stora, för ändamålet lämpliga markområden, är det viktigt att de beaktas och samordnas med annan markanvändning vid planläggningen.

2.5 Trafikdepåer och -terminaler

För etappplansplanen har det gjorts en separat utredning om trafikdepåerna och -terminalerna.

Depåer

När det gäller busstrafiken är behovet av depåer koncentrerat till huvudstadsregionen. Den kraftiga tillväxten i huvudstadsregionen har skapat tryck på att flytta utrymmeskrävande depåverksamhet från områden där man anser att det finns förutsättningar för att utveckla annan markanvändning. Depåerna är också förenade med flera miljöfaktorer som hänför sig till t.ex. landskapet, buller och utsläpp och som kan föranleda krav på att flytta depåerna. En flyttning innebär i praktiken ofta att placeringen försämras i förhållande till trafikområdet, vilket ökar kostnaderna för tomkörningar.

För Esbos och Helsingfors del är situationen under god kontroll även på lång sikt utgående från de beslut som redan fattats och de nuvarande depåerna som fortsätter sin verksamhet. I Esbo ersätter den planerade depån i Hanabäckporten den existerande depån i Finno. På kort sikt konkretiseras problemen i Vanda, där man måste hitta ersättande depåer för depåerna i Håkansböle och Stubbacka. Saken har granskats i den generalplan som håller på att beredas i Vanda.

För det övriga landskapets del motsvarar busstrafikens nuvarande depåutbud i huvudsak de nuvarande och framtida behoven och ställvis finns även ledig kapacitet. Verksamheten förutspås i huvudsak fortsätta i nuvarande form vid depåerna och det finns just inga utvidgningsbehov.

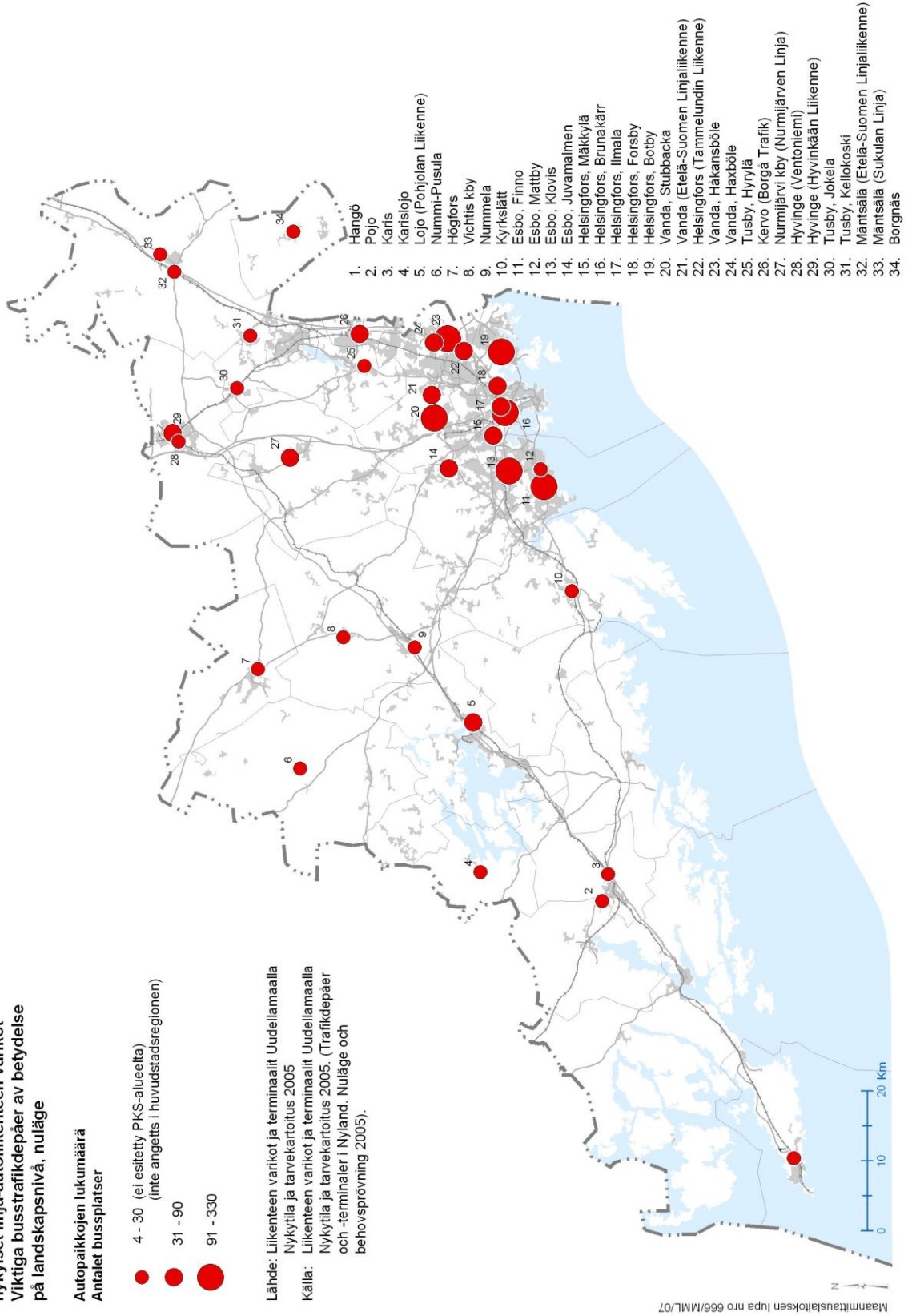
Kuva/Bild 9

Maakunnallisesti merkittävät nykyiset linja-autoliikenteen varikot
Viktiga busstrafikdepåer av betydelse på landskapsnivå, nuläge

Autopaikkojen lukumäärä
Antalet bussplatser

Lähde: Liikenteen varikot ja terminaalit Uudellamaalla Nykytila ja tarvekartoitus 2005
Källa: Liikenteen varikot ja terminaalit Uudellamaalla Nykytila ja tarvekartoitus 2005. (Trafikdepåer och -terminaler i Nyland. Nuläge och behovsprövning 2005).

1. Hangö
2. Pojo
3. Karis
4. Karislojo
5. Lojo (Pohjojan Liikenne)
6. Nummi-Pusula
7. Högfors
8. Vichtis kby
9. Nummela
10. Kyrkslätt
11. Esbo, Finno
12. Esbo, Mattby
13. Esbo, Kloväs
14. Esbo, Juvamainen
15. Helsingfors, Mäkkylä
16. Helsingfors, Brunakärr
17. Helsingfors, Ilmala
18. Helsingfors, Forsby
19. Helsingfors, Botby
20. Vanda, Stubbacka
21. Vanda (Etelä-Suomen Linjaliikenne)
22. Helsingfors (Tammelundin Liikenne)
23. Vanda, Hakansböle
24. Vanda, Haxböle
25. Tusby, Hyrylä
26. Kervo (Borga Trafik)
27. Nurmijärvi kby (Nurmijärven Linja)
28. Hyvinge (Ventonietti)
29. Hyvinge (Hyvinkään Liikenne)
30. Tusby, Jokela
31. Tusby, Keilokoski
32. Mäntsälä (Etelä-Suomen Linjaliikenne)
33. Mäntsälä (Sukulan Linja)
34. Borgnäs

Områden där busstrafikens depåbehov kan accentueras kraftigare än för närvarande är i första hand Tusby, Nurmijärvi, Kyrkslätt och Lojoregionen. De nya behoven hänför sig bl.a. till projekten i syfte att utvidga regiontrafiken, huvudstadsregionens knappa depåkapacitet i norra Vanda och delvis också i södra Esbo samt trafikökningen från Lojo och Vichtis till huvudstadsregionen. Behoven i övriga Nyland är i lokal skala.

I nuläget finns det inte några alternativ till depåerna för persontågtrafiken som skulle vara förnuftiga med tanke på ordnandet av trafiken eller i ekonomiskt hänseende, så utgångspunkten är att behålla de redan fungerande depåerna. Att persontågtrafiken öppnas för konkurrens aktualiserar i framtiden även frågan om behov av att ändra depåfunktionerna, och därför måste situationen bedömas på nytt när de helheter som kommer att konkurrensutsättas preciseras. När metronätet utvidgas behövs det också nya depåområden och det är mest ändamålsenligt att planera deras placering som en del av planeringen av själva metrosystemet.

När det gäller placeringen av godstrafikens depåer framhävs transportföretagens strävan att stöda sig på goda trafikförbindelser och koncentrera verksamheten nära kundefterfrågan. Dessutom påverkas placeringen av strävan att koncentrera verksamheten till samma områden som andra transportföretag så att företagen kan dra nytta av de gemensamma tjänster som finns i närheten.

Kollektivtrafikens terminaler och omstigningshållplatser

Kollektivtrafiknätet i landskapet består av de regionala tåg- och metroförbindelserna samt de livligast trafikerade busstrafiklederna, dvs. kvalitetskorridorerna och de förbindelser på landskapsnivå som kompletterar dem. Till kollektivtrafiknätet hör också terminaler och hållplatser på olika nivåer, via vilka den lokala kollektivtrafiken knyts till den regionala kollektivtrafiken och denna vidare till det riksomfattande kollektivtrafiksystemet.

För att kollektivtrafiksystemet ska fungera är det viktigt att bytet från ett fortskaffningsmedel till ett annat och färden till hållplatsen eller terminalen går smidigt. I närheten av hållplatserna och terminalerna måste det finnas ett tillräckligt antal infartsparkeringsplatser för cyklar och bilar samt möjlighet till trafik för att lämna av och hämta passagerare. Säkra och korta lätttrafikförbindelser krävs till både hållplatserna och deras omgivning. Nätverket av knutpunkter för kollektivtrafiken måste utvecklas och de snabbaste stomlinjerna och sambruk av olika kollektivtrafikformer utnyttjas. Anslutningen av den långväga kollektivtrafiken till den tvärgående kollektivtrafiken i huvudstadsregionen (inkl. Jokerlinjerna, Ringbanan) samt det växande metronätet måste planeras så att den fungerar med hjälp av omstigningshållplatser och infartsparkeringsplatser.

Godstrafikens terminaler

En betydande del av Finlands utrikeshandel går via Nyland. Godstrafikens terminalbehov koncentreras till områden med snabba och korta landtrafikförbindelser till hamnar och vid behov till flygfältet och i vars närhet det ofta finns industri- och upplagringsverksamhet. Ibrukttagandet av Nordsjö hamn ökar och förändrar godsflödena i Nyland. Även Hangö hamns betydelse har hela tiden ökat. Av de nuvarande hamnarna hänför sig också de största utvecklingsbehoven och -möjligheterna efter Nordsjö hamn till Hangö hamn.

Kuva/Bild 10

Maakunnallisesti merkittävät joukkoliikenteen terminaali- ja pysäkkialueet
Kollektivtrafikens terminal- och hållplatsområden av betydelse på landskapsnivå

- Luokka 1, nykyinen
Klass 1, nuvarande
- ▲ Luokka 2, nykyinen
Klass 2, nuvarande
- ▲ Luokka 2, uusi
Klass 2, ny

Lähteet: Uudenmaan liitto,
 YTV Tavoitelinjastosuunnitelma 2030 (YTV-alue)
 Källor: Nylands förbund,
 SAD Plan för linjernas malnät 2030 (SAD-område)

Maakunnallisesti merkittävät liityntäpysäköintialueet
keskustatoimintojen alueiden ulkopuolella
Infartsparkeringsområden av betydelse på landskapsnivå
utanför områden för centrumfunktioner

- nykyinen
nuvarande
- kehittämistarve
utvecklingsbehov

Lähde: Uudenmaan liitto
 Källa: Nylands förbind

Pohjakartassa on osoitettu vain nykyinen tie- ja rataverkko. Pa bottenkartan är endast nuvarande väg- och bannmät utmärkta

Maanmittauslaitoksen lupa nro 666/ML/07

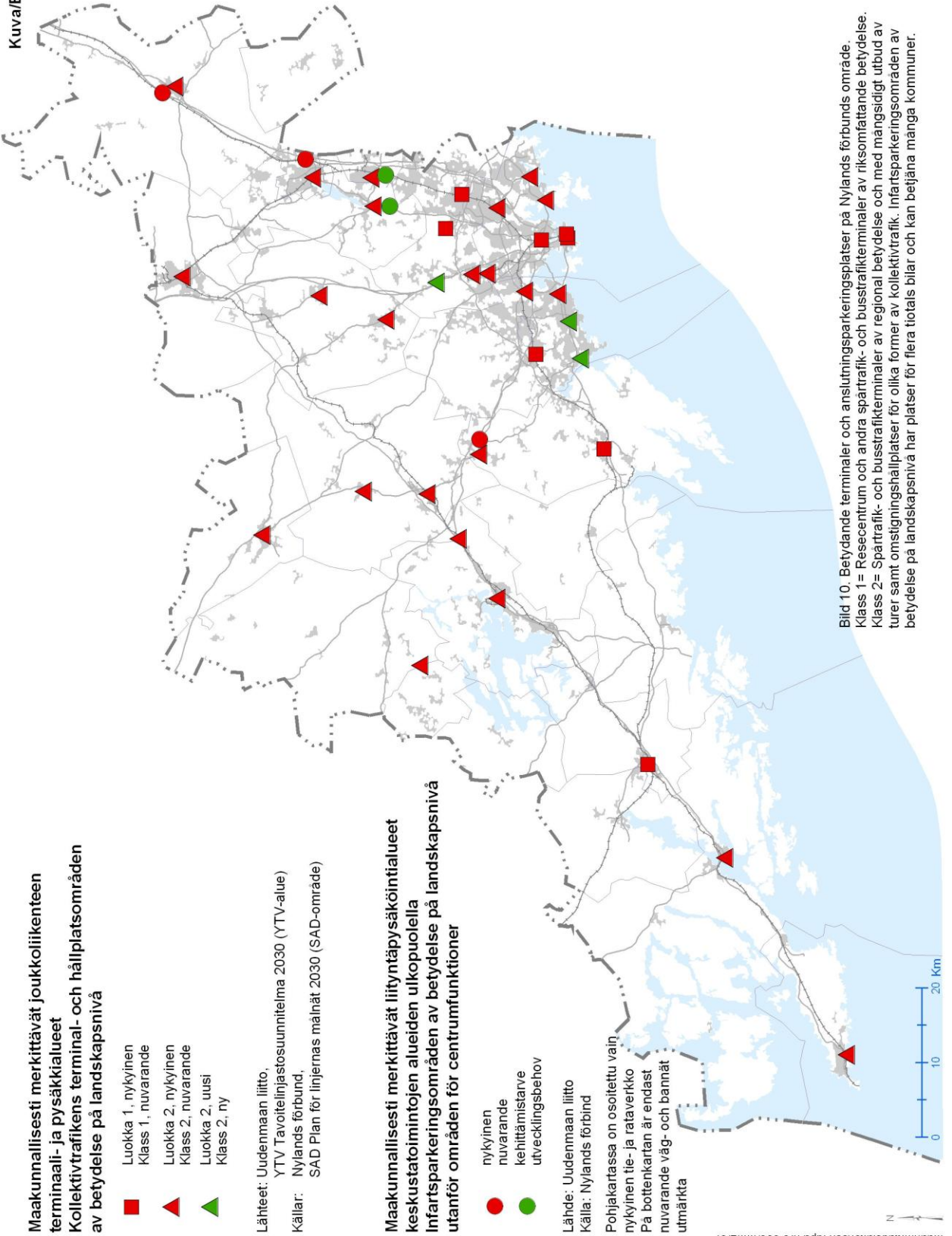

Bild 10. Betydande terminaler och anslutningsparkeringsplatser på Nylands förbunds område. Klass 1= Resecentrum och andra spartrafik- och busstrafikterminaler av riksomfattande betydelse. Klass 2= Spartrafik- och busstrafikterminaler av regional betydelse och med mångsidigt utbud av turer samt omstigningshallplatser för olika former av kollektivtrafik. Infartsparkeringsområden av betydelse på landskapsnivå har platser för flera tiotals bilar och kan betjäna många kommuner.

Hamnarnas logistikfunktioner flyttas i allt högre grad bort från själva hamnområdet. I synnerhet färdigställandet av Nordsjö hamn och den ökande trafiken på hamnarna på Hangö udd medför behov av att inrätta logistikcentrum även utanför hamnarnas och flygfältens trafikområden i huvudtrafiknätets knutpunkter. Vanligtvis betjänar dessa flera aktörer i logistikbranschen, de erbjuder upplagrings- och mervärdestjänster och deras anslutning till huvudtrafiknätet kräver ofta investeringar i trafikleder.

2.6 Skogsområden

Skogsbruksmarkens andel av hela landskapets areal är 61 % då medeltalet för hela landet är 86 %. För varje nylänning finns det ca 0,3 hektar skogsmark. Detta är betydligt mindre än medeltalet för hela landet, eftersom medeltalet för alla landskap är över 5 hektar per invånare. Skogens tillväxt och virkesvolymen i Nyland hör däremot till de högsta i landet. Över 75 % av skogsmarken är i privat ägo och dessa områden har en avsevärd forstlig betydelse för såväl de privata skogsägarna som bolagen. Skogens mångbruk är särskilt livligt i det folkrika Nyland.

Under processen då den fastställda landskapsplanen för Nyland utarbetades utreddes de vidsträckta, sammanhängande skogsområdena. Områdena anges på en kartbilaga till den fastställda landskapsplanen för Nyland och de beskrivs i planbeskrivningen. Under planprocessens gång beslöt landskapsstyrelsen att framskjuta planbehandlingen av de vidsträckta, sammanhängande skogsområdena till etapplandskapsplanen. Utredningen har setts över i samband med arbetet med etapplandskapsplanen.

I utredningen ”Laajat yhtenäiset metsäalueet ekologisen verkoston osana Uudellamaalla” (sammandrag på svenska: Vidsträckta, sammanhängande skogsområden som en del av det ekologiska nätverket i Nyland) inventerades naturens kärnområden och de vidsträckta, sammanhängande skogsområdena avgränsades från dem. Avgränsningskriterier var förutom ett vidsträckt, sammanhängande, osplittrat skogsområde dessutom deras ställning som kärnområden i landskapets ekologiska nätverk. De vidsträckta, sammanhängande skogsområden som avgränsades i utredningen består av områden med mycket varierande markanvändning. Förutom skogsbruksmark omfattar de bl.a. skydds- och rekreationsområden samt på Hangö udd försvarsmaktens övningsområde. Inom områdena förekommer även annan markanvändning, t.ex. åkerområden, byggplatser, vägar och linjer för teknisk service. I utredningen har också lyfts fram Porkkala udd, vars betydelse för skogsbruket är mindre och som är splittrad av bosättning, men som har en viktig ställning i det ekologiska nätverket. Skogen bildar den ekologiska grunden för de vidsträckta, sammanhängande skogsområdena oberoende av om området utgörs av ekonomi-, rekreations- eller skyddsskog. På områdena förekommer ett rikligt lokalt djurliv och djur på vandring kan stanna till där även för en längre tid. Områdena erbjuder mat- och rastplatser och de är viktiga för faunans utbredning och populationsdynamiken. De vidsträckta skogsområdena utgör också kärnområden för viltvården.

En del av de vidsträckta, sammanhängande skogsområdena sträcker sig till landskapsgränsen och in på grannlandskapens område. Områdena representerar de återstående vidsträckta, sammanhängande skogsområdena i Nyland, som till övriga delar i allt högre grad såväl landskapligt som funktionellt bildar en småskalig mosaik av byggnader, vägar och åkrar. Det ekologiska nätverket enligt utredningen anges på bild 11.

UUDENMAAN 1. VAIHEMAAKUNTAKAAVA/ ETAPPLANDSKAPSPLAN 1 FÖR NYLAND

Maakunnan ekologinen verkosto Landskapets ekologiska nätverk

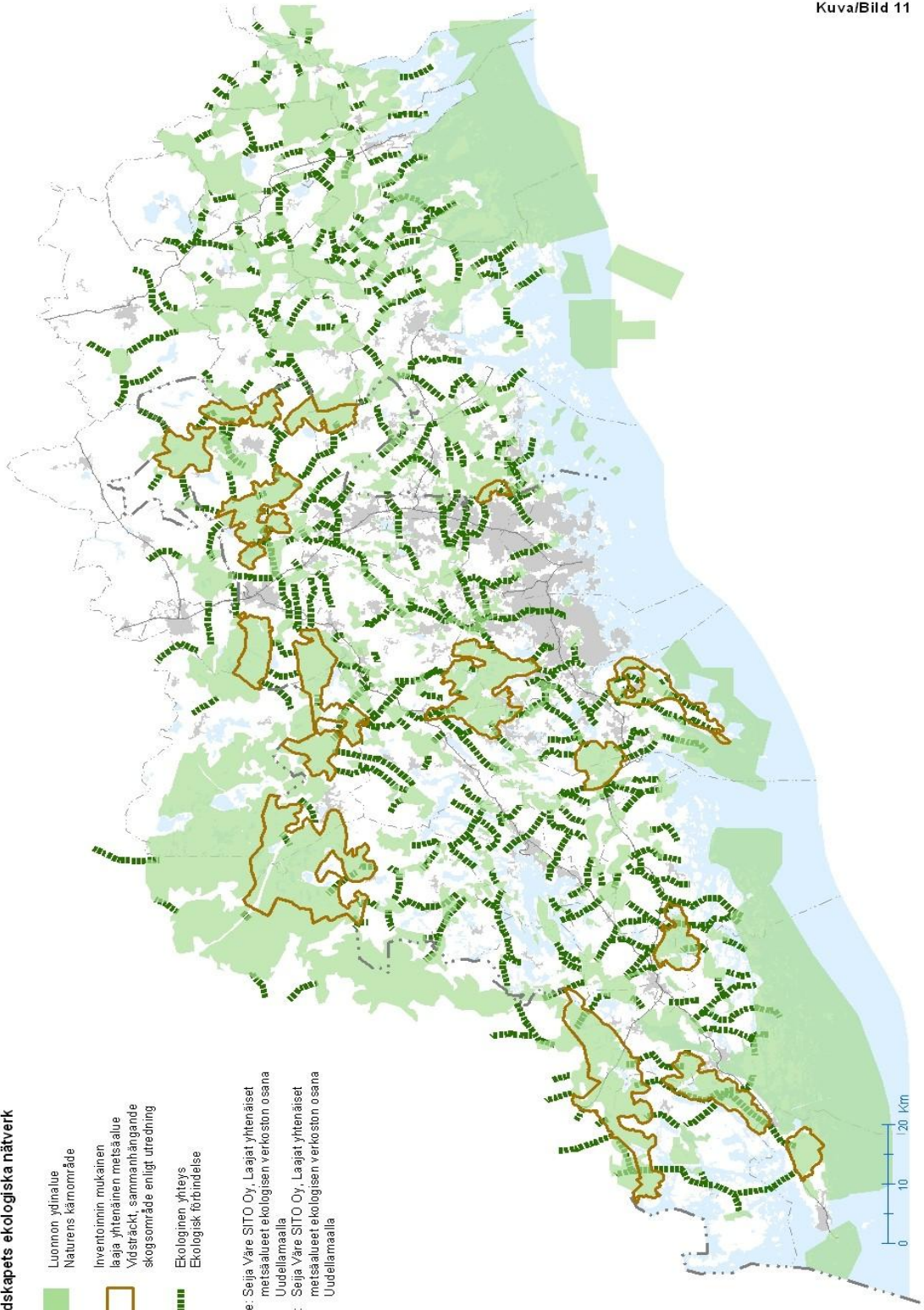
 Luonnon ydinalue
Naturens kärnområde

 Inventoiminn mukainen
laaja yhtenäinen metsäalue
Vidsträckt, sammanhängande
skogsområde enligt utredning

 Ekologinen yhteys
Ekologisk förbindelse

Lähde: Seija Väre SITO Oy, Laajat yhtenäiset
metsäalueet ekologisen verkoston osana
Uudellamaalla

Källa: Seija Väre SITO Oy, Laajat yhtenäiset
metsäalueet ekologisen verkoston osana
Uudellamaalla

Kuva/Bild 11

Maanmittauslaitoksen lupa nro 666/MML/07

2.7 Tystnad

I samband med arbetet med etapplandskapsplanen gjordes utredningen ”Hiljaisuus ja hiljaisten alueiden tarkastelua Uudellamaalla”(sammandrag på svenska: Granskning av tystnaden och tysta områden i Nyland), där man granskade den nyländska tystnadens karaktär och möjligheterna att behandla tystnaden i planen. Utgångspunkt för utredningsarbetet var statsrådets principbeslut från 2003 om ett handlingsprogram för utveckling av rekreationen i det fria och av naturturismen. På grundval av detta har landskapsförbunden getts i uppgift att utreda de mest betydande tysta naturområdena för rekreationen i det fria och naturturismen och möjligheten att bevara dem som tysta områden.

Definition av tystnad och buller

Buller kan mätas men tystnad är ett mycket relativt och subjektivt begrepp som är beroende av lyssnaren. Ett tyst område kan definieras som ett område där styrkan på det av människan förorsakade buller som hörs till området är så låg och de övriga egenskaperna sådana att lyssnaren klassificerar ljudmiljön som tyst. I diskussionen om tysta områden förekommer ofta begreppen ”relativ tystnad” och ”naturlig tystnad”. Eftersom tystnaden är relativ, är ett tyst områdes värde beroende av inte bara bullernivån utan också områdets andra värden samt områdets belägenhet och tillgänglighet. Tystnad som ett områdes egenskap är fortfarande allmänt oklar och det finns inga entydiga kriterier för att bestämma den i terrängen. Rättsverkningarna av tysta områden är särskilt problematiska och fortfarande inte klarlagda.

När man i utredningen funderade på kriterierna och grunderna för avgränsningen av tysta områden indelades bullerkällorna i tre grupper: källor till kontinuerligt bakgrundsbuller, regelbundet återkommande men inte kontinuerliga bullerhändelser samt mera sällan återkommande, tillfälliga bullerhändelser. Bullerkällor som producerar kontinuerligt bakgrundsbuller är framför allt kontinuerligt eller nästan kontinuerligt trafikerade leder. Till de viktigaste icke kontinuerliga men regelbundet återkommande bullerhändelserna hör reguljärflygets överflygningar. Andra bullerkällor som hör till denna grupp är t.ex. fartyg och båtar på de livligaste fartygs- och båtlederna, schaktmaskiner och stenkrossar på marktåktområden samt verksamhet på skjutbanor och motorsportbanor. Tillfälligt buller orsakas av t.ex. trafiken på småvägar, olika arbetsmaskiner och bosättningen.

Att hitta tysta områden

Avgränsningen av tysta områden grundar sig antingen på subjektiva iakttagelser, på objektiv mätning av ljudnivån eller på kalkylmässig bestämning av bullerområden. I utredningen definierades de kalkylerade bullerområdena och på en karta angavs de områden som strider mot tystnads målet. När de tysta områdena i Nyland utreddes angavs kalkylerade bullerområden för de livligaste väg- och spårtrafiklederna, samt för de mest betydande punktformiga bullerkällorna: motorbanor, skjutbanor, industrianläggningar och marktåktområden. På områdena utanför dessa buffertzoner har det antagits att den erforderliga medelljudnivån, t.ex. 35 dB, underskrids.

Buffertzoner kan anges även för andra bullerkällor. När det gäller t.ex. flygbuller är detta ändå svårt, eftersom rutterna och flyghöjderna varierar längre bort från flygfältet och flygtrafiken varierar mycket tidsmässigt. Även för kustområdenas båtleder är det svårt att ange några entydiga buffertzoner, för under sommaren och semesterperioden är bullret från de livligaste båtlederna nästan kontinuerligt och vid andra tidpunkter mycket litet. Till vidare finns det inte heller tillräcklig

information tillgänglig om båttrafikmängderna och hur sjötrafikbuller sprider sig. Ett avgränsningskriterium som också granskades var antalet bygplatser per kvadratkilometer.

Vid definitionen av tysta områden var utgångspunkten att området ska vara av betydelse åtminstone på landskapsnivå. Området ska vara tillräckligt vidsträckt samt av sådan form och struktur att möjligheten att alltid uppleva bestående tystnad kan säkerställas åtminstone i någon del av området. Ett tyst område av betydelse på landskapsnivå ansågs vara minst 5 kvadratkilometer stort.

De potentiella tysta områden som granskats enligt kriterierna anges på bild 12.

Utredningen om tysta områden visade på de särskilda förhållanden som råder i landskapet och utmaningarna när man ska definiera tysta områden. Det nyländska ljudlandskapet och möjligheterna att uppleva tystnad påverkas av många särdrag hos landskapet. Nyland har landets tätaste väg- och spårtrafiknätverk och de största trafikmängderna. Bullerindverkan från Helsingfors-Vanda flygstation är betydande i en radie på ungefär 30 kilometer. Den kontinuerligt växande glesbebyggelsen och semesterbosättningen krymper möjligheterna att hitta områden där lugnet i naturen råder. Också landskapets närhet till havet och trafiken till havs bildar ett ljudlandskap som skiljer sig från landområdena.

Förhållandet mellan de tysta områdena och landskapsplanen för Nyland

De mest potentiella tysta områdena som hittades i utredningen är i den fastställda landskapsplanen för Nyland belägna på sådana områden där den markanvändning som angetts i planen stöder och främjar ett bevarande av tystnadsegenskapen. Av områdesreserveringarna i landskapsplanen är sådana naturskyddsområdena och rekreationsområdena samt av egenskapsbeteckningarna särskilt område som hör till eller föreslagits för nätverket Natura 2000. De viktigaste tysta områdena som uppfyller kriterierna på landskapsnivå är Meiko-Lappträsk och Kytjä-Usmi. Trots tidvis flygbuller är också Noux nationalpark ett vidsträckt naturområde där man tidvis kan uppleva tystnad.

Tysta områden finns också i landskapets randområden, där de i huvudsak finns på den fastställda landskapsplanens s.k. vita områden. I landskapsplanen har för de vita områdena getts en utvecklingsrekommendation som indirekt främjar bevarandet av tystnadsegenskapen genom att den mera detaljerade planeringen styrs så att naturområden som är betydande med tanke på skogsbruket, ekologiskt eller för rekreation inte splittras i onödan.

Kuva/Bild 12

**UUDENMAAN 1. VAIHEMAAKUNTAKAAVA
ETAPPLANDSKAPSPLAN 1 FÖR NYLAND**

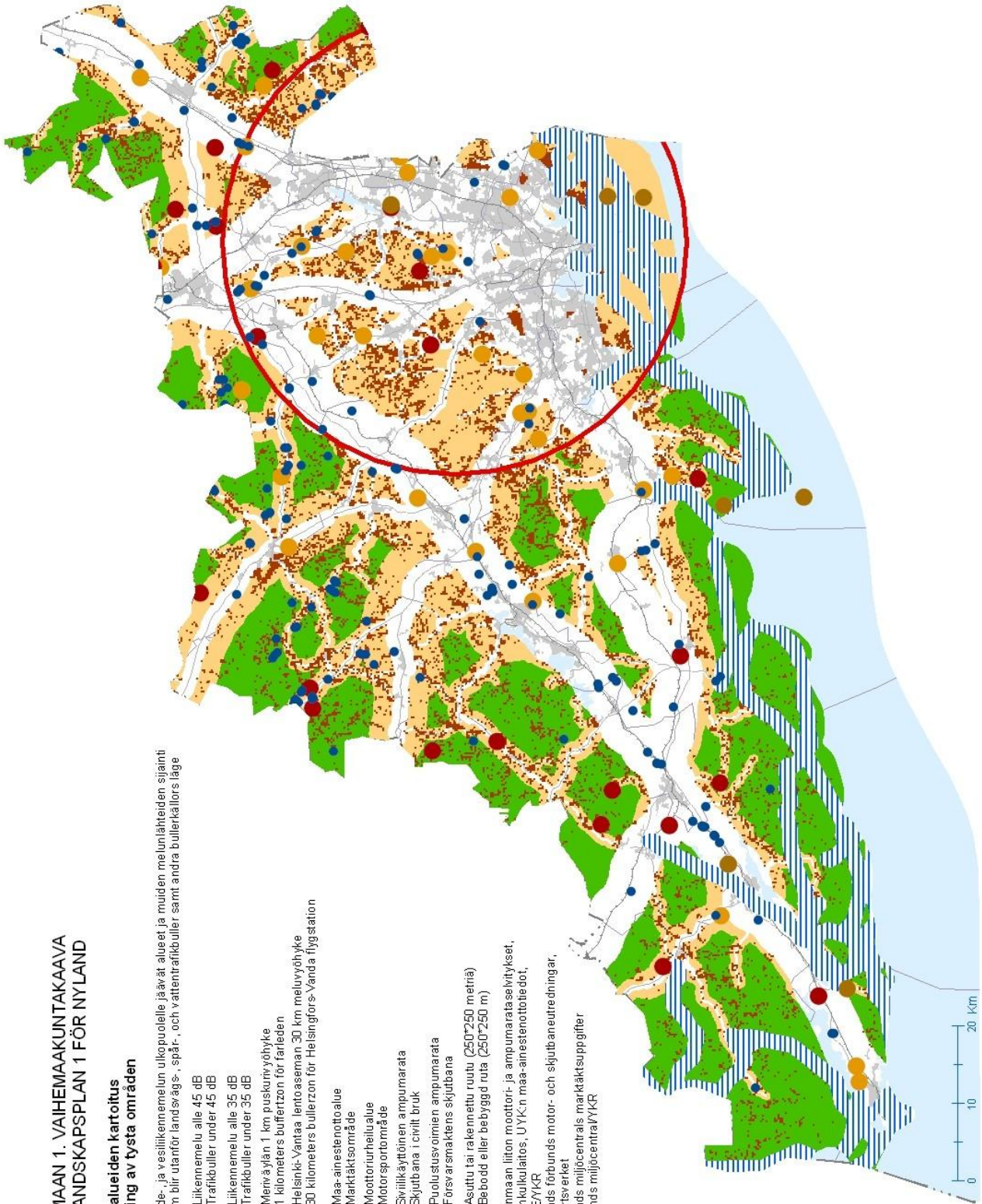
**Hiljasten alueiden kartoitus
Kartläggning av tysta områden**

Maantie-, raide-, ja vesiliikennemielun ulkopuolelle jäävät alueet ja muiden melulähteiden sijainti
Områden som blir utanför landsvägs-, spår-, och vattentrafikutöler samt andra bullerkällors läge

- Liikennemelu alle 45 dB
- Liikennemelu under 45 dB
- Liikennemelu alle 35 dB
- Liikennemelu under 35 dB
- Merviäylan 1 km puskunvyyhyke
- Helsinki-Vantaan lentotaseman 30 km meluvyyhyke
- 30 kilometers bullerzon för Helsingfors-Vanda flygstation
- Maa-ainestenottoalue
- Maaktäktsovråde
- Moottoriurheilualue
- Motorsportområde
- Siviliikityöinen ampumarata
- Skjutbana i civil bruk
- Puolustusvoimien ampumarata
- Forsvarsmaktens skjutbana
- Asuttu tai rakennettu ruutu (250*250 metriä)
- Bebyggd eller bebyggd ruta (250*250 m)

Lähde: Uudenmaan liiton moottori- ja ampumarataselitykset,
Merenkulkulaitos, UYK:n maa-ainestenottodot,
SYKE/YKR

Käily: Nylands förbunds motor- och skjutbaneutredningar,
Sjöfartsverket
Nylands miljöcentrals marktäktsuppgifter
Finlands miljöcentra/YKR

Maanmittauslaitoksen lupa nro 666/MML/07

3. MÅLEN FÖR ETAPPLANDSKAPSPLAN 1 FÖR NYLAND

Etapplandskapsplanen kompletterar den fastställda landskapsplanen för Nyland. Målen för landskapsplanen för Nyland grundande sig å ena sidan på målen för Nylands utveckling sådana de definierades i landskapsöversikten för Nyland samt å andra sidan på de av statsrådet godkända riksomfattande målen för områdesanvändningen. Landskapspanelösningen förmedlar målen till kommunplanläggningen och myndigheternas verksamhet.

På grundval av sakinnehållet grupperas de riksomfattande målen för områdesanvändningen i följande helheter:

- Fungerande regionstruktur
- Enhetligare samhällsstruktur och kvalitet på livsmiljön
- Natur- och kulturarv, rekreation i det fria och naturresurser
- Fungerande förbindelsenät och energiförsörjning
- Specialfrågor i Helsingforsregionen
- Helheter av särskild betydelse som natur- och kulturmiljöer

Målen för etapplandskapsplanen kompletterar de mål i landskapsplanen för Nyland som härletts ur de riksomfattande målen på följande sätt:

Regionstrukturen i Nyland är enhetlig och servicen lättillgänglig

- Det skapas möjligheter för långsiktiga avfallshanteringslösningar, ordnandet av stenmaterials-försörjningen och motorsport- och skjutbanornas utveckling samt utreds alternativa områdesreserveringar.
- Det centrala målet för utvecklandet av kollektivtrafikens terminaler och hållplatser är att göra resekedjorna (byten mellan olika trafikformer eller mellan olika linjer för samma trafikform) smidigare och mera välfungerande och att förbättra kollektivtrafikens användbarhet med beaktande av de regionala särdragen.
- I första hand utvecklas de befintliga skjut- och motorsportbanorna på regional nivå och landskapsnivå samt kompletteras bannätet där det är bristfälligt.

Näringsverksamheten är konkurrenskraftig och landskapets nationella och internationella ställning är stark

- Godstrafikens terminaler och logistikcentrum placeras så att de möjliggör effektiva och förmånliga transporter och mervärdestjänster i anslutning därtill.
- Skogsbrukets verksamhetsförutsättningar i Nyland främjas.
- Stenmaterials-försörjningens funktionsduglighet tryggas genom att det anges var goda stenmaterialstillgångar är belägna. Möjligheten att samordna stenmaterialstakt och parallell och senare användning av taktområdena utreds.
- Avfallshanteringens funktionsduglighet tryggas genom att det anvisas tillräckliga områden av olika typ som lämpar sig för avfallshantering.

Trafiknätet betjänar smidigt och den samhällstekniska servicen fungerar effektivt

- Den depåkapacitet som förutsätts för att kollektivtrafiken ska fungera tryggas

- Avfallshanteringens och stenmaterials försörjningens produktionskedjor ses över och de områdesbehov som krävs för att de ska fungera beaktas.
- Möjligheten att utvidga naturgasnätet i västra Nyland undersöks.
- Alternativa förläggningsplatser för det avloppsreningsverk som ska ersätta Finno granskas.
- Tyngdpunkten i avfallshanteringslösningarna ligger på de områdesreserveringar som behövs för återvinning och slutdeponering av samhällsavfall. Dessutom skapas möjligheter att behandla och slutdeponera överskottsjord och förorenad jord.

En trygg, hälsosam och trivsamt miljö som är en resurs för landskapet

- Vid definitionen av stenmaterialstillgångar som är goda med tanke på stenmaterials försörjningen har man beaktat områdenas natur- och landskapsvärden samt å andra sidan deras lämplighet för vattenförsörjning och stenmaterialsproduktion.
- Den nyländska tystnadens karaktär och förutsättningarna att bevara den genom lösningar i landskapsplanen utreds.
- Vid placeringen och styrningen av planeringen av funktioner som orsakar miljöolägenheter strävar man efter att minimera de skadliga konsekvenserna för miljön och hälsan. Grundvattensområdena beaktas när funktionerna placeras.
- Funktioner som medför olika olägenheter koncentreras i mån av möjlighet på ett i tekniskt och ekonomiskt hänseende effektivt sätt samt på ett sätt som skadar miljön så litet som möjligt.
- Det ekologiska nätverket och dess kärnområden beaktas. På vidsträckt, sammanhängande skogsområden anvisas inte verksamhet eller markanvändning som splittrar dem utan särskilda grunder. Även den övriga planeringen av markanvändningen styrs så att vidsträckt, sammanhängande skogsområden inte splittras i onödan.

En bedömning av hur målen uppnås ingår i avsnitt 7.2 i beskrivningen.

4. ALTERNATIVEN OCH CENTRALA LÖSNINGSPRINCIPER

4.1 Granskning av alternativen och principerna för planlösningen

Den grundläggande lösningen för utvecklandet av region- och samhällsstrukturen i Nyland presenteras i landskapsplanen för Nyland, som fastställdes 8.11.2006. I etapplandskapsplan 1 för Nyland föreslås inga ändringar i eller alternativ till den grundläggande lösningen i den fastställda landskapsplanen, utan etapplandskapsplanen kompletterar landskapsplanen i fråga om de ämnesområden som tas upp i etapplandskapsplanen.

Etapplandskapsplanens ämnesområden, den inbördes samordningen av ämnesområdena samt samordningen av ämnesområdena med den fastställda landskapsplanen är dock förenade med val mellan olika alternativa förfaranden.

Granskning av etapplandskapsplanens alternativ

Granskningen av etapplandskapsplanens ämnesområden gäller flera funktioner som har betydande miljökonsekvenser. Avfallshanteringens och stenmaterials-försörjningens transporter förorsakar trafik och avfallshanteringsområdena är också förenade med andra miljörisker. Motorsport- och skjutbanorna förorsakar framför allt buller liksom områdena för stenmaterialsproduktion. Den centrala frågan när det gäller funktioner som förorsakar miljöolägenheter är om man med lösningen i etapplandskapsplanen strävar efter att decentralisera eller koncentrera de funktioner som medför miljöolägenheter. Vid utarbetandet av planlösningen har man bedömt att genom att koncentrera de funktioner som ger upphov till olägenheter kan man garantera att så vidsträckta områden som möjligt förblir ostörda.

När det gäller avfallshantering och stenmaterials-försörjning utgör också strävan efter så stor självförsörjning som möjligt ett alternativ till lösningsmodeller där lösningen baserar sig på utnyttjande av resurser och möjligheter utanför det egna landskapet. För stenmaterials-försörjningens del är självförsörjning inte längre möjlig. Minimering av trafikbehovet samt en ansvarsfull planeringspolitik talar för så stor självförsörjning som möjligt, trots att t.ex. landskapets egna grustillgångar inte är tillräckliga för att tillgodose behovet.

För avfallshanteringslösningen i etapplandskapsplanen gjordes en gemensam utredning om utvecklingsutsikterna för avfallshantering för de fyra sydligaste landskapen. Det centrala målet för avfallsagstiftningen är att förhindra uppkomsten av avfall samt en så bra återvinning som möjligt av det avfall som uppkommit. För att återvinningsmålet ska nås förändras avfallshantering allt mera i riktning mot företagsverksamhet och energiproduktion som utnyttjar avfallsmaterial. I den utredning som gjordes för etapplandskapsplanen granskades alternativen deponering på avstjälpningsplats eller energiåtervinning av avfall som inte duger att återvinnas som material. Som grund för etapplandskapsplanen valdes det alternativ som gör det möjligt att återvinna samhällsavfall i form av energi. I planlösningen har man dessutom ansett det nödvändigt att behålla placeringsalternativen för ett eventuellt avfallskraftverk. En utmaning för landskapsplaneringen på lång sikt är att trygga områdesbehoven för alternativa avfallshanteringssystem långt in i framtiden.

När det gäller motorsport- och skjutbaneområdena har det för landskapsetapplanen gjorts en utredning om nuläget och utvecklingsbehoven. Antalet utövare är stort när det gäller bägge grenarna och behovet av nya platser där man kan utöva sporterna är uppenbart. Den centrala utgångspunkten för

etapplandskapspanelösningen är att nätverket av tränings- och tävlingsbanor ska stöda sig på de existerande banorna och en sådan utveckling av dem som det finns möjligheter till. För att tillfredsställa behovet av banor har man granskat olika alternativ i syfte att hitta nya banor av betydelse på landskapsnivå och regional nivå och med undantag av ett alternativ har de angetts på plankartan. Av de alternativa nya banorna ströks motorbanan i Nummela som utvecklingsobjekt framför allt av miljöskäl. Banan är belägen på ett viktigt grundvattensområde på Lojoåsen och därför kom den inte i fråga som ett objekt på landskapsnivå som kompletterar bannätet.

När det gäller vidsträckta, sammanhängande skogsområden och tysta områden har alternativen hänfört sig till sättet att beteckna dem. För skogsområdenas del har planlösningen påverkats av strävan efter en entydig lösning, varvid ändamålet med områdena förs fram klart genom områdesreserveringsbeteckningen. Som alternativt beteckningssätt övervägdes egenskapsbeteckning. Under beredningen av planutkastet gjordes också en utredning om de tysta områdena i Nyland och ett alternativ som övervägdes var att ange dem på landskapsplanekartan med egenskapsbeteckning. Enligt utredningen finns de mest potentiella tysta områdena på rekreations- och skyddsområdena och de vita områdena i landskapsplanen för Nyland, som fastställdes 8.11.2006. Beteckningarna i den fastställda landskapsplanen garanterar att dessa områden förblir tysta och således behövs ingen särskild beteckning för tysta områden.

Principerna för planlösningen

Utgångspunkten för lösningen i etapplandskapsplanen är att komplettera och fördjupa lösningen i den 8.11.2006 fastställda landskapsplanen och samordna de ämnesområden som behandlas i etapplandskapsplanen med den. En central princip för lösningen är strävan att koncentrera funktioner som förorsakar miljöolägenheter samt att garantera tillräckliga skyddsområden runt dem i förhållande till övrig markanvändning.

Planens mål är dessutom att främja sådan markanvändning där konflikterna mellan funktioner som förorsakar miljöolägenheter och annan markanvändning minimeras. I synnerhet utnyttjandet av landskapets stenmaterialstillgångar och en sådan avfallshanteringsfunktion som slutdeponering av ren överskottsjord är det ändamålsenligt att koncentrera till samma områden.

De funktioner som behandlas i etapplandskapsplanen förutsätter inbördes samordning. De klaraste konflikterna mellan de helheter som behandlas finns mellan de vidsträckta, sammanhängande skogsområdena och de stenmaterialstillgångar av betydelse på landskapsnivå som lämpar sig för stenmaterials försörjning, som delvis är belägna på samma områden. Utgångspunkt för planlösningen har i dessa konfliktsituationer varit att trygga möjligheterna att utnyttja bra betonggrus och hårt bergmaterial, som är av betydelse för stenmaterialsproduktionen, utan att ändå äventyra det ekologiska nätverkets funktion i landskapet. Lösningen minskar behovet av att köra stenmaterial från platser utanför landskapets gränser, vilket förkortar transportsträckorna och således även bidrar till att minska utsläppen av växthusgaser från trafiken och andra olägenheter.

Utgångspunkten för planlösningen är att trygga ett funktionsdugligt ekologiskt nätverk i landskapet. I den fastställda landskapsplanen för Nyland angavs ett nätverk av skydds- och rekreationsområden, områden som ingår i Natura-programmet, kulturmiljöer och landskapsområden av nationell betydelse samt viktiga ekologiska förbindelser i form av behov av grönförbindelse. I

etapplandskapsplanen har planlösningen kompletterats genom att vissa behov av grönförbindelse har angetts samt vidsträckta, sammanhängande skogsbruksområden (MLY), vilkas bevarande i huvudsak för detta ändamål stöder bevarandet av det ekologiska nätverket. På kartbilaga 1 presenteras den markanvändnings- och ekologiska helhet som planlösningarna tillsammans utgör för de vidsträckta, sammanhängande skogsområdena.

4.2 Etapplandskapsplanens beteckningar och bestämmelser

De olika typerna av landskapsplanebeteckningar enligt den förordning som miljöministeriet utfärdade 31.3.2000 är utvecklingsprinciper för områdesanvändningen, särskilda egenskaper hos delområden, områdesreserverings-, objekts- och linjebeteckningar samt andra beteckningar

Utvecklingsprinciper för områdesanvändningen

Med utvecklingsprincipbeteckningar och de bestämmelser som hänför sig till dem anges i etapplandskapsplan 1 för Nyland områden och förbindelser som är av betydelse för den målsatta utvecklingen i landskapet, men som det på grund av landskapsplanens framställningsnoggrannhet, den pågående planeringssituationen eller någon annan motsvarande orsak inte är ändamålsenligt att ange som en klart inriktad områdesreservering eller linjebeteckning på kartan. De områdesreserveringsbehov som hänför sig till viktiga områdesanvändningsfrågor som angetts med utvecklingsprincipbeteckningar och övriga arrangemang i anslutning till områdesanvändningen undersöks mera detaljerat och avgörs i samband med kommunplanläggningen eller annan förverkligande planering.

Utvecklingsprincipbeteckningar kan förekomma tillsammans med andra planbeteckningar så att de överlappar varandra, och då kan det inom det område som anges med beteckningen finnas även områdesanvändning eller särskilda egenskaper hos områdena som anges med andra beteckningar.

Beteckningar som anger utvecklingsprinciper i etapplandskapsplan 1 för Nyland är behov av grönförbindelse, behov av förbindelse för naturgashuvudledning, behov av förbindelse för kraftledning 400 kV och riktgivande/alternativa sträckningar för elöverföringsnät samt nätverk för trafik och samhällsteknisk försörjning.

Särskilda egenskaper hos delområden

Delområdesbeteckningar används för att ange sådana särskilda egenskaper av minst regional betydelse hos delområden som man vill bevara eller som ställer specialvillkor som måste beaktas när områdesanvändningen planeras. Ett centralt karaktärsdrag hos de beteckningar som uttrycker särskilda egenskaper är att landskapsplanen i fråga om de flesta särskilda egenskaper fungerar som informationsförmedlande dokument. Den egentliga styrande inverkan på den mera detaljerade planeringen baserar sig på speciallagstiftning eller någon annan rättsgrund utanför planen. På samma sätt som utvecklingsprincipbeteckningarna kan de beteckningar som anger särskilda egenskaper användas tillsammans med andra beteckningar så att de överlappar varandra.

I etapplandskapsplan 1 för Nyland har beteckning för särskilda egenskaper hos delområden använts för att ange betydande stenmaterialstillgångar.

Områdesreserverings-, linje- och objektsbeteckningar

I den 8.11.2006 fastställda landskapsplanen för Nyland har landskapets målsatta struktur angetts med områdesreserverings-, objekts- och linjebeteckningar. I etapplandskapsplan 1 för Nyland kompletteras den strukturella lösningen i den fastställda landskapsplanen med samma beteckningstyp. Med områdesreserveringsbeteckningar anges områden som är nödvändiga för landskapets utveckling. Objektsbeteckningar, som är jämförbara med områdesreserveringar, används för att ange områden som är små i förhållande till planens skala eller när beteckningens områdesvisa omfång saknar betydelse för behovet av interkommunal styrning eller för landskapsplanens övriga innehåll. Med linjebeteckningar anges trafikförbindelser och nätverk för samhällsteknisk försörjning.

Med områdesreserveringsbeteckningar anges ett områdes huvudsakliga användning och de utesluter varandra så att på samma område kan inte samtidigt gälla två olika områdesreserveringsbeteckningar.

Områdesreserveringsbeteckningarna bestämmer emellertid områdenas användning i stora drag på grundval av den huvudsakliga användningen, varvid på ett område som hör till en viss områdesreserveringskategori kan förekomma även annan områdesanvändning utöver den huvudsakliga användningen.

Linje- och objektsbeteckningar som är jämförbara med områdesreserveringsbeteckningar används till skillnad från områdesreserveringsbeteckningarna tillsammans med andra planbeteckningar så att de överlappar varandra. I vissa fall har det visat sig nödvändigt att för samma område ange lösningar på både kortare och längre sikt och sålunda trygga bägge utvecklings- och genomförandemöjligheterna, t.ex. EJ3/v (område för slutdeponering av överskottsjord som efter användningen reserveras för rekreation och friluftsliv).

Andra beteckningar

Andra beteckningar är rittekniska linjebeteckningar för planområdets gränser och kommungränser.

Bestämmelser

I landskapsplanen kan med stöd av markanvändnings- och bygglagen samt miljöministeriets handledning gällande landskapsbeteckningar och –föreskrifter ges tre slags bestämmelser: planeringsbestämmelser, byggbestämmelser och skyddsbestämmelser. I etapplandskapsplan 1 för Nyland liksom i den 8.11.2006 fastställda landskapsplanen för Nyland har använts bara planeringsbestämmelser.

Etapplandskapsplan 1 för Nyland kompletterar bestämmelserna i den fastställda landskapsplanen för Nyland så att till planeringsbestämmelsen för område för centrumfunktioner i den fastställda landskapsplanen fogas en förpliktelse att planera terminaler för kollektivtrafiken och till planeringsbestämmelsen för område för tätortsfunktioner en förpliktelse att planera depåer för kollektivtrafiken.

I kapitel 5 i beskrivningen gås alla beteckningar och planeringsbestämmelser som använts i etapplandskapsplanen igenom i detalj.

5. ETAPPLANDSKAPSPLANENS LÖSNING OCH INNEHÅLL

5.1 Inledning

Etapplandskapsplan 1 för Nyland kompletterar lösningen i den fastställda landskapsplanen i fråga om de ämnesområden som behandlas i etapplandskapsplanen. Sådana ämnesområden är områden för avfallshantering, stenmaterialstillgångar av betydelse för stenmaterials försörjningen, motorsport- och skjutbanor, trafikdepåer och -terminaler samt skogsbruksområden. I etapplandskapsplanen föreslås dessutom kompletteringar av lösningen i den fastställda landskapsplanen. I enlighet med det beslut som landskapsstyrelsen fattade i juni 2007 behandlas endast de kompletteringar som är brådskande med tanke på den mera detaljerade planeringen medan övriga kompletteringar framskjuts till följande planrunda.

När etapplandskapsplan 1 för Nyland vinner laga kraft upphäver den beteckningarna i den 8.11.2006 fastställda landskapsplanen för Nyland på det sätt som anges på den separata karta som ansluter sig till etapplandskapsplanen. Avfallshanteringen behandlas som en helhet i etapplandskapsplan 1 för Nyland och avfallshanteringslösningen i landskapsplanen för Nyland upphävs. Andra enskilda saker som upphävs är beteckningen för behov av förbindelse för naturgasöverföring i Mäntsälä samt den norra omfartsvägen i Klövskog. Dessutom upphävs objektsbeteckningen för ett kraftverk i Kervo, som i etapplandskapsplanen anvisas en ny plats.

Under beredningen av landskapsplanen för Nyland behandlades vidsträckta, sammanhängande skogsområden. Som underlag för planarbetet gjordes en utredning om det ekologiska nätverket i Nyland och de vidsträckta, sammanhängande skogsområden som ingår i det. Utredningen har setts över i samband med arbetet med etapplandskapsplanen. De vidsträckta, sammanhängande skogsområdena i utredningen omfattar områden med olika markanvändning och av dem är rekreations- och skyddsområdena med i den fastställda landskapsplanen. I planlösningen i etapplandskapsplan 1 för Nyland koncentrerar man sig alltså på att behandla de vidsträckta, sammanhängande skogsområden som används uteslutande för skogsbruk.

5.2 Områden för avfallshantering

Område för avfallshantering

Beskrivning:

Med beteckningen anges områden som reserverats för mottagning, hantering och/eller slutdeponering av avfall.

Till områdesreserveringsbeteckningen hänför sig bygginskränkning med stöd av MBL 33 § 1 mom.

För område som angetts med objektsbeteckning definieras områdets exakta placering och omfattning i den mera detaljerade planeringen.

Planeringsbestämmelse:

Området reserveras för avfallshanterings behov.

För att minska miljöolägenheterna skall ett tillräckligt skyddsområde tryggas vid planeringen av området. På området eller i dess omedelbara närhet kan i den

mera detaljerade planeringen anvisas företags- och industriverksamhet som ansluter sig till utnyttjande av avfallsmaterial eller som annars lämpar sig för området.

Områdets användning skall planeras så att på områden där det med egenskapsbeteckning har angetts att det finns stenmaterialstillgångar som är av betydelse för stenmaterialsproduktionen i landskapet samordnas eventuell täktverksamhet tids- och områdesmässigt med avfallshanteringsfunktionerna.

På ett EJ1-område där det med objektsbeteckning har angetts att även ett område för avfallshantering och energiförsörjning EJ/EN placeras skall möjligheterna att förverkliga området för avfallshantering och energiförsörjning EJ/EN tryggas i den mera detaljerade planeringen.

●—(EJ2)

Område för avfallshantering, vars verksamhet som avstjälningsplats för samhällsavfall har upphört

Beskrivning:

Med beteckningen anges stängda avstjälningsplatser för samhällsavfall där annan avfallshanteringsverksamhet kan fortsätta. Sådana funktioner är t.ex. omlastnings- och återvinningsstationer samt företags- och industriverksamhet i anslutning till utnyttjande av avfallsmaterial.

Planeringsbestämmelse:

I den mera detaljerade planeringen kan området reserveras som ett område för samhällsteknisk försörjning där avfallshanteringsfunktioner samt företagsverksamhet som ansluter sig till utnyttjande av avfallsmaterial eller som annars lämpar sig för området kan placeras. Området får dock inte anvisas som slutdeponeringsområde för samhällsavfall.

EJ3

●—(EJ3)

Område reserverat för slutdeponering av överskottsjord

Beskrivning:

Med beteckningen anges områden som reserveras för hantering, lagring och slutdeponering av sprängsten och ren överskottsjord.

Till områdesreserveringsbeteckningen hänför sig bygginskränkning med stöd av MBL 33 § 1 mom.

För område som angetts med objektsbeteckning definieras områdets exakta placering och omfattning i den mera detaljerade planeringen.

Planeringsbestämmelse:

Området reserveras för hantering, lagring och slutdeponering av sprängsten och ren överskottsjord.

För att minska miljöolägenheterna skall ett tillräckligt skyddsområde tryggas vid planeringen av området. På området eller i dess omedelbara närhet kan i den mera detaljerade planeringen anvisas företagsverksamhet som ansluter sig till utnyttjande av dessa material eller som annars lämpar sig för området.

Områdets användning skall planeras så att på områden där det med egenskapsbeteckning har angetts att det finns stenmaterialstillgångar som är av betydelse för stenmaterialsproduktionen i landskapet samordnas funktionerna

tids- och områdesmässigt.

På ett EJ3-område där det med objektsbeteckning har angetts att även ett område för avfallshantering EJ1 placeras skall möjligheterna att förverkliga området för avfallshantering EJ1 tryggas i den mera detaljerade planeringen.

● EJ3/V

Område reserverat för slutdeponering av överskottsjord och som efter användningen reserveras för rekreation och friluftsliv

Beskrivning:

Med beteckningen anges områden som reserveras för hantering, lagring och slutdeponering av sprängsten och ren överskottsjord. Efter att verksamheten upphört istandsätts områdena så att de betjänar rekreationens och friluftslivets behov.

För område som angetts med objektsbeteckning definieras områdets exakta placering och omfattning i den mera detaljerade planeringen.

Planeringsbestämmelse:

Området reserveras för hantering, lagring och slutdeponering av sprängsten och ren överskottsjord. Efter att verksamheten upphört reserveras området för rekreation och friluftsliv, vilket skall beaktas i planeringen av området och fyllnadsverksamheten.

● EJ/EN

Område för avfallshantering och energiförsörjning

Beskrivning:

Med beteckningen anges alternativa förläggningsplatser för anläggningar som betjänar energiförsörjningen och avfallshantering. En eller flera av anläggningarna kan förverkligas.

Med beteckningen har angetts Långmossebergen i Vanda, Stensböle i Helsingfors, Gerknäs i Lojo samt Käringmossen och Juvamalm i Esbo.

Planeringsbestämmelse:

I den mera detaljerade planeringen kan området reserveras för ett kraftverk som använder avfallsbränsle. I den mera detaljerade planeringen kan på området placeras även andra avfallshanterings- och/eller energiförsörjningsfunktioner, men inte en slutdeponeringsplats för avfall med undantag för Käringmossen i Esbo.

Avfallshanteringslösningen i etapplandskapsplan 1 för Nyland anges på kartbilaga 2.

Motivering för planeringslösningen:

Utgångspunkt för avfallshanteringslösningen i etapplandskapsplanen är att vid sidan av åtgärder som syftar till att förhindra uppkomsten av avfall och minska avfallsmängderna tryggas de områdesreserveringar av betydelse på landskapsnivå för avfallshantering som det föränderliga avfallshanteringssystemet förutsätter.

Avfallshanteringen blir i framtiden allt mera företagsverksamhet och energiproduktion, vilket också påverkar områdesreserveringarnas karaktär. Mängden avfall som ska slutdeponeras minskar och beskaffenheten förändras. En ny avfallsfraktion som ska slutdeponeras är aska och slagg från avfallskraftverken.

Enligt planlösningen utvecklas de existerande områdena för samhällsavfallshantering till mångsidiga avfallscentraler. Eftersom det har gjorts omfattande investeringar på områdena i såväl avstjälningsplats- och andra strukturer som i infrastrukturen är det motiverat att utnyttja dessa investeringar fullt ut. På områdena kan förutom slutdeponeringsområden för olika avfallsfraktioner dessutom placeras andra avfallshanteringsfunktioner samt annan företagsverksamhet som ansluter sig till avfallshanteringen och som lämpar sig för området. Avfallsfraktioner som ska slutdeponeras är samhällsavfall, bottenlagg och aska från olika slags kraftverk, förorenad jord osv. Sådana områden, som i etapplandskapsplanen har angetts med beteckningen EJ1, är Käringmossen på gränsen mellan Esbo och Kyrkslätt, Munka avfallscentral i Lojo, Kapula avfallshanteringsområde på gränsen mellan Hyvinge och Riihimäki samt Nurmijärvi avstjälningsplatsområde. Med denna beteckning har dessutom angetts Ristenområdet på gränsen mellan Lojo och Karis, som har undersökts bl.a. som ett område som kunde lämpa sig för behandling av förorenad jord. På området kan också placeras annan verksamhet som ansluter sig till avfallshantering.

Också för det vidsträckta område som reserverats för slutdeponering av överskottsjord i södra Tusby inom Helsingfors – Vanda flygstations bullerområde har angetts objektsbeteckningen EJ1. Denna beteckning ersätter den EJ-beteckning som i den fastställda landskapsplanen placerats i Kila i Vanda och som föreslås bli upphävd när etapplandskapsplanen vinner laga kraft. Området är närmast avsett som slutdeponeringsområde för aska och bottenlagg från det avfallskraftverk som eventuellt kommer att byggas i huvudstadsregionen.

När landskapsplanen för Nyland utarbetades anmärktes det på att avfallshanteringsfunktionerna koncentrerats till Käringmossens område och föreslogs att ett ersättande område för Käringmossen skulle anvisas. Den olägenhet som slutdeponeringen av samhällsavfall orsakar för den omgivande markanvändningen upplevdes som särskilt problematisk. När man beaktar de ändringar som håller på att inträffa i avfallshanteringsverksamhetsmiljö och deras inverkan på mängden och beskaffenheten av det avfall som ska slutdeponeras samt de miljöolägenheter som uppstår har det i lösningen i etapplandskapsplan ansetts möjligt att fortfarande utveckla Käringmossenområdet som ett centralt avfallshanteringsområde för landskapet.

I etapplandskapsplanen förbereder man sig också på energiåtervinning av avfall. Enligt den utredning som gjorts kan det under planeringsperioden placeras 1 – 2 avfallskraftverk i Nyland beroende på hur avfallsmängden utvecklas. Den centrala placeringsprincipen när avfallskraftverksområdena har planerats har varit möjligheterna att utnyttja den energi som bildas, områdets lämplighet för den omgivande markanvändningen samt möjligheterna att ordna goda trafikförbindelser. Alternativa områden som skulle lämpa sig som avfallskraftverksområde i huvudstadsregionen har utretts i samarbete med SAD Avfallshantering och planläggarna i huvudstadsregionen.

I planen anvisas med beteckningen EJ/EN fem alternativa områden. Fyra av dem finns i huvudstadsregionen (Käringmossen och Juvamalmén i Esbo, Stensböle i Helsingfors och Långmossebergen i Vanda) och ett i Gerknäs i Lojo. Både i

huvudstadsregionen och i Gerknäs i Lojo har det samtidigt med arbetet med etapplandskapsplanen genomförts MKB-bedömning enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning angående förläggningsplatserna för de alternativa avfallskraftverken.

När det gäller materialåtervinningen är utgångspunkten för planlösningen att behövliga områdesreserveringar i huvudsak sköts genom kommunplanläggningen. De företag som utnyttjar avfallsmaterial är i allmänhet belägna på industriområden. Eftersom industriområdena inte har särskiljts från det övriga tätortsområdet i den fastställda landskapsplanen, har det inte heller ansetts nödvändigt att i etapplandskapsplanen särskilt anvisa sådana industriområden där återvinningsföretagen kunde etablera sig. I etapplandskapsplanen har däremot med beteckningen EJ2 angetts sådana stängda avstjälningsplatsområden i samband med vilka olika återvinningsfunktioner samt företagsverksamhet som utnyttjar avfallsmaterial kan placeras.

Omlastningsstationer anges inte i planen. Omlastningsstationerna har som en del av den allt mera centraliserade avfallshanteringen stor betydelse bl.a. för att trygga avfallstransporternas logistiska effektivitet. De är dock i allmänhet av lokal betydelse och de områdesreserveringar som de förutsätter avgörs således i huvudsak genom kommunplanläggningen. Omlastningsstationer kan också placeras på landskapsplanens EJ2-områden.

Slutdeponeringen av överskottsjord är en viktig fråga som måste lösas i synnerhet i huvudstadsregionen. I etapplandskapsplanen anges med beteckningen EJ3 förutom det befintliga Kulmakorpi i Esbo dessutom nya områden som lämpar sig för slutdeponering av överskottsjord. EJ3-områden har anvisats på sådana områden där det finns stenmaterialstillgångar som är av betydelse för stenmaterialsproduktionen i landskapet. Detta betyder att en efteranvändning efter eventuell stenmaterialstäkt kan vara slutdeponering av överskottsjord, vilket förutsätter att funktionerna samordnas redan när stenmaterialsproduktionsområdet planeras och används. Det viktigaste dylika området finns på gränsen mellan Vanda och Tusby. För detta område har dessutom angetts objektsbeteckningen EJ1, vilket betyder att i den mera detaljerade planeringen kan på området anvisas ett avgränsat område för behandling samt av slutdeponering av kraftverksaska och -slag. Andra områden för slutdeponering av överskottsjord har anvisats i Nurmijärvi samt Mäntsälä. Med objektsbeteckningen EJ3 har dessutom angetts området söder om den stängda avstjälningsplatsen i Träskända samt det slutdeponeringsområde för överskottsjord som planeras i Ekenäs.

För EJ1- och EJ3-områdena har getts en planeringsbestämmelse om tillräckliga skyddsområden för att minska miljöolägenheterna. Syftet med bestämmelsen är att styra den mera detaljerade planeringen så att i avfallshanteringsområdenas omedelbara närhet inte anvisas sådant byggande eller sådana funktioner för vilka avfallshanteringen kan medföra allvarliga olägenheter. Skyddsområdets omfattning avgörs i den mera detaljerade planeringen på grundval av bedömning av konsekvenserna i enskilda fall. En bestämmelse med samma innehåll gällde också de avfallshanteringsområden i den fastställda landskapsplanen som nu upphävs i samband med etapplandskapsplanen.

Långmossen och Brännberga i Vanda, som är i användning, anges med beteckningen EJ3/v, vilket betyder att området efter fyllnadsverksamheten ska iståndsättas för rekreation och friluftsliv. I utkastet till etapplandskapsplan anvisades också ett EJ3/v-område i Malmgård i Helsingfors. På grundval av responsen har beteckningen dock slopats eftersom den strider mot den

markanvändning som Helsingfors stad planerat i området. Efter att förslaget varit framlagt ändrades objektsbeteckningen EJ3 i Puolmatka i Träskända till objektsbeteckning EJ3/v på grundval av stadens kommunplanläggningslösning.

Bedömda konsekvenser:

Konsekvenser för områdesanvändningen

Områdena för avfallshantering begränsar övrig markanvändning i den omedelbara närheten av de områden som reserverats för avfallshantering. På övriga områden finns inte begränsande konsekvenser för områdesanvändningen. Behandlingen och slutdeponeringen av förorenad mark möjliggör en för regionstrukturen ändamålsenlig användning och återanvändning av områden med förorenad mark, t.ex. industri- och trafikområden. Möjligheten till energiåtervinning av avfall minskar avstjälningsplatsernas områdesbehov. Avfallskraftverken uppställer inga betydande begränsningar för eller krav på användningen av de omgivande områdena.

Konsekvenser för trafiken och samhällsservicen

De områden för avfallshantering som anges i planen gör det möjligt att ordna en modern och tekniskt högklassig hantering av samhällsavfall i Nyland. Transporterna till avfallshanteringsområdena ökar den tunga trafiken. Lokalt kan trafikmängderna öka betydligt. Det befintliga vägnätets dimensionering och trafiksäkerhetskraven kan förutsätta nya trafikarrangemang och investeringar. Största delen av den trafik som avfallshanteringen kräver uppstår då man samlar upp avfallet i regionen. Fortsatta transporter till avfallshanteringsområdena är endast en liten del av den transporthelhet som avfallshanteringen förutsätter. Ibrukttagandet av avfallskraftverken ökar de fortsatta transportererna.

Konsekvenser för naturen och miljön

Koncentrerade, stora enheter möjliggör avfallshantering och miljöskydd av tekniskt hög klass. En tekniskt välfungerande och välskött avfallshantering främjar uppnåendet av de avfallshanteringspolitiska målen. Områdesreserveringarna har en positiv inverkan på miljöns tillstånd i landskapet. Belastningen på grund- och ytvattnet samt luften minskar och förändringarna i växtligheten och djurlivet är mindre än förr. Avfallshanteringslösningen stöder en hållbar användning av naturresurserna genom att den främjar återanvändning och återvinning.

Den ursprungliga faunan och floran förstörs på avstjälningsplats- och dumpingsområden. Förändringarna i landskapet kan vara betydande. I synnerhet avfallskraftverkens skorstenar syns långt i landskapsbilden. På omskötta och efterbehandlade områden uppstår och upprätthålls arter som avviker från arterna på omkringliggande områden. Sprids dessa arter kan det ha omfattande såväl positiva som negativa ekologiska konsekvenser.

Konsekvenser för ekonomin och näringarna

Avfallshanteringsområdena skapar förutsättningar för etablering och utvecklande av sådan näringsverksamhet som ansluter sig till avfallshanteringen. Kostnaderna för själva avfallshanteringen kan man hålla på en med tanke på företagets och sammanslutningarnas ekonomi konkurrenskraftig nivå.

Planlösningen har en positiv inverkan på verksamhetsförutsättningarna för den industri vars avfallshantering sköts som en del av samhällenas avfallshantering. För kommunernas, företagets och hushållens del förändrar energiåtervändningen av avfall utbudet och konkurrenssituationen i en positiv och kostnadseffektiv riktning.

Konsekvenser för invånarna, levnadsförhållandena och samhället

Tillräckliga områden för avfallshantering möjliggör en fungerande och välskött avfallshantering som gör samhällena allmänt trivsammare och hälsosammare.

På grund av buller, damm, lukt då och då m.m. försämrar verksamheten på avfallshanteringsområdena boendetrivseln inom de områden som ligger alldeles intill. Konsekvenserna berör ett stort antal invånare, eftersom funktioner också anvisas bland eller i omedelbar närhet av bostadsområden. Särskilt avfallskraftverkens alternativa förlägningsplatser ligger i närheten av tusentals invånare. Exempelvis i närheten av det eventuella avfallskraftverk som angetts med objektsbeteckning i Stensböle finns ca 100 000 invånare inom en radie av 3,5 kilometer. Bedömningen av konsekvensernas art, omfattning och betydelse kräver särskilda satsningar för att höra invånarna samt utreda de lokala förhållandena. Många slags konsekvenser för invånarna och deras levnadsförhållanden innebär exceptionellt stora utmaningar för de projektansvariga när de ska ordna interaktiv planering och göra tillräckliga utredningar.

Attityder och farhågor i anslutning till avfallskraftverken kan försämma invånarnas levnadsförhållanden och boendetrivseln. En betydande negativ konsekvens för invånarna och samhället är att det finns flera alternativa förlägningsplatser för projekten och att denna situation skapar en osäkerhet som kan vara i flera år. Även modern avfallshanteringsverksamhet kan ha en negativ inverkan på bostadsortens image. Detta kan konkretiseras bl.a. så att fastigheterna och bostäderna sjunker i värde och bostadsområdet blir mindre attraktivt.

5.3 Stenmaterialstillgångar av betydelse för stenmaterials försörjningen

Område med betydande stenmaterialstillgångar

Beskrivning:

Med beteckningen anges områden där det finns grus-, sand- eller bergmaterialstillgångar som är av betydelse för landskapets stenmaterials försörjning. Avgränsningarna av områdena är ungefärliga och de preciseras när täktförutsättningarna bedöms på det sätt som marktäktslagen förutsätter.

Planeringsbestämmelse:

När markanvändningen i området planeras skall uppmärksamhet fästas vid att förutsättningarna för stenmaterialstakt bibehålls.

När stenmaterialstakten planeras och genomförs skall områdets egentliga användningsändamål, som angetts i landskapsplanen eller i en annan plan med rättsverknningar, beaktas.

Motivering för planeringslösningen:

Stommen för lösningen i planen utgörs av de för täktverksamhet lämpliga områden och delvis lämpliga områden som klassificerats i samband med det av miljöförvaltningen koordinerade POSKI-projektet (projektet för samordning av grundvattensskyddet och stenmaterials försörjningen). Områdenas lämplighet har dessutom i samband med beredningen av etapplandskapsplanen bedömts i förhållande till bosättningen, trafiknätet, skydds- och rekreationsområdena samt kommunernas planer. Nätverket har också kompletterats med sådana områden där det efter täktverksamheten kan anvisas lämplig efteranvändning för området samt med vissa sådana områden där det är möjligt att utvidga den nuvarande

täktverksamheten. Vid bildandet av nätverket har uppmärksamhet fästs vid bevarade täktmöjligheter i fråga om betonggrus och bergmaterial av bra kvalitet i Nyland. I etappplansplanen anges dessutom havssandstillgångarna i havsområdet utanför Nyland i enlighet med den inventering som gjorts.

När utkastet till etappplansplan bereddes användes en miljon kubikmeter som gräns för definitionen av områden på landskapsnivå. Denna definition har slopats, eftersom den mängd som kan tas i bruk är beroende av hur djupt det är möjligt att ta material. Detta kan bestämmas först när den mera detaljerade täktplanen görs upp. I lösningen i etappplansplanen har uppmärksamhet däremot fästs vid områdenas läge i landskapets olika delar.

Syftet med beteckningen är att styra planeringen av markanvändningen så att möjligheten av utnyttja stenmaterialstillgångarna på området bibehålls. Särskild plansamordning har gjorts i förhållande till MLY-områdena. Stråvan har varit att trygga de stenmaterialstillgångar som landskapets stenmaterials försörjning förutsätter utan att ändå äventyra det ekologiska nätverkets funktion. Det råder brist på i synnerhet grustillgångar och när det gäller dem är landskapet inte längre självförsörjande. Detta framhäver betydelsen av samarbete över kommun- och landskapsgränserna för att trygga en långsiktig och hållbar stenmaterials försörjning.

Så korta grustransporter som möjligt ligger i linje med målen för en hållbar utveckling. På Stängselåsen anvisas inga marksubstansstillgångar som lämpar sig för täktverksamhet, eftersom en omfattande täktverksamhet har ansetts strida mot skyddsmålen för grundvattnen på landskapets viktigaste grundvattensområde.

Hård sten av bättre kvalitet är värdefullare än porös sten av sämre kvalitet och används i synnerhet i konstruktioner av vilka krävs god hållfasthet. Sådana objekt är t.ex. vägbeläggning. Planlösningen innebär möjlighet för landskapet att vara självförsörjande i fråga om förbrukningen av hård sten.

I etappplansplanen anges stenmaterialstillgångar. Den egentliga täktverksamheten regleras enligt marktäktslagen. På havsområdet behövs tillstånd enligt vattenlagen. Täktverksamhet är också möjlig på områden utanför de områden som angetts i etappplansplanen, om tillstånd beviljas vid tillståndsprövning enligt marktäktslagen.

Med tanke på en hållbar stenmaterials försörjning är det viktigt att överskottssprängsten som uppkommer vid byggande utnyttjas och att stenmaterial återvinns. Detta förutsätter tillräckliga upplags- och operationsområden. I etappplansplanen anvisas inga sådana områden, utan man borde förbereda sig på dem i kommunplanläggningen. Dessutom kan sådan verksamhet förläggas på de EJ2- och EJ3-områden som anvisats i landskapsplanen.

Bedömda konsekvenser

Konsekvenser för områdesanvändningen

I planen anvisas inte täktområden utan de områden där stenmaterialstillgångarna är belägna. Konsekvenser för områdesanvändningen uppkommer i det skedet då stenmaterialstäkt inleds i områdena. Etappplansplanen förpliktar inte till marktäkt.

Sedan täktverksamhet enligt marktäktslagen eventuellt inletts är konsekvenserna för områdesanvändningen bestående, vidsträckta och långvariga. Ändringarna riktar sig i första hand mot områden som används för skogsbruk. På en del av områdena fortsätter och utvidgas redan pågående marktäkt. Koncentreringen av täktverksamheten skapar förutsättningar att

minska täkt- och bearbetningsbehovet på andra områden. Stora täktområden gör det möjligt att för lång tid koncentrera verksamhet som medför olägenheter, t.ex. krossning. Planlösningen gör det möjligt att placera bl.a. verksamhet som hänför sig till avfallshantering på områdena under och efter täktverksamheten. Lösningen är ekonomisk med tanke på användningen av områdena, den sparar areal och överensstämmer med målen för en hållbar utveckling.

Konsekvenser för trafiken och samhällsservicen

Vidsträckta stenmaterialsproduktionsområden ökar den tunga fordonstrafiken på vägnätet till produktionsområdena. Ibruktagnandet av tillgångarna kan kräva att det byggs nya vägförbindelser och anslutningar. De transportsträckor som grustransporterna kräver ökar ytterligare. Däremot har planlösningen en dämpande inverkan på förlängningen av transportsträckorna för bergmaterial.

Att stenmaterialstillgångar som lämpar sig för stenmaterialsproduktion beaktas i planeringen av markanvändningen stöder utvecklingen av samhällsservicens olika sektorer. Konsekvenserna är betydande uttryckligen för stenmaterialförsörjningen men också för avfallshanteringen.

Konsekvenser för naturen och miljön

Förändringarna i landskapsbilden till följd av stenmaterialstäkt är betydande och bestående. Konsekvenserna riktar sig i huvudsak mot bergsområdenas ekonomiskogar med dålig tillväxt och deras biotoper. Täkt- och förädlingsverksamheten ger upphov till buller och damm som har negativa konsekvenser för naturen och miljön. Även konsekvenserna för grund- och ytvattnet kan vara betydande. Ovan nämnda konsekvenser kan dock i betydande mån minskas med olika tekniska lösningar och tillståndsbestämmelser.

Utnyttjandet av stenmaterialstillgångar har konsekvenser för landskapet i synnerhet på bergsområden. De kan innebära förändringar i natur- eller kulturlandskapet. Förändringarna kan synas på mycket långt avstånd. Kända och ännu inte upptäckta fornminnen på områdena begränsar eller förhindrar utnyttjandet av tillgångarna. Täktverksamheten förändrar avsevärt närområdena utanför fornminnenas skyddsområden. Täktverksamhet på havsområdena kan ha konsekvenser för kulturarvet under vatten.

På täktområden där produktionen är stor och långvarig har företagen bättre ekonomiska förutsättningar än små täktområden att investera i miljöskydd och eftervård av områdena.

Stenmaterialsproduktion innebär användning av icke förnybara naturtillgångar. Planlösningen stöder en ekonomisk och ändamålsenlig användning av de stenmaterialstillgångar som har de bästa användningsegenskaperna. Stenmaterialtransporterna förorsakar utsläpp och förbrukar icke förnybara fossila bränslen.

Konsekvenser för ekonomin och näringarna

Planlösningen stöder stenmaterialsindustrins verksamhetsförutsättningar. Fortsatt och utvidgad verksamhet har en sysselsättande inverkan. Arbetsplatser kvarstår och uppkommer inom den egentliga täktverksamheten, men också inom transportsektorn. Användbara stenmaterialstillgångar höjer markvärdet jämfört med vanlig skogsbruksmark. I situationer där markägaren är villig att sälja eller arrendera ut marken har stenmaterialet en avsevärd ekonomisk betydelse för markägaren. Å andra sidan kan konsekvenser som upplevs som negativa i närmiljön sänka fastigheternas värde.

Konsekvenser för invånarna, levnadsförhållandena och samhället

Öppnandet av nya vidsträckta täktområden innebär en avsevärd förändring i invånarnas och samhällenas livsmiljö. Förändringar uppstår i bl.a.

landskapsbilden, ljudlandskapet, trafikmängderna och möjligheterna att röra sig i naturen. Förändringarna upplevs ofta som negativa. Markägarnas och invånarnas eventuellt divergerande mål beträffande användningen av förekomsterna kan orsaka konflikter och försämra andan inom lokalsamhället och dess funktionsförmåga. En högklassig efteranvändning av områdena kan förbättra tillståndet på icke istandsatta täktområden och t.ex. genom djuptäkt skapa nya områden för lokal rekreation.

5.4 Motorsportbanor

Motorsportbana

Beskrivning:

Med beteckningen anges motorsportbanor som är av betydelse på landskapsnivå eller som utvecklas till sådana.

Planeringsbestämmelse:

I den mera detaljerande planeringen kan på området anges en motorsportbana av betydelse på landskapsnivå.

I den mera detaljerade planeringen skall det buller som motorsportbanan orsakar i sin omgivning utredas och beaktas.

Betydande miljöölagenheter skall förhindras med tekniska lösningar och/eller genom att tillräckliga skyddsområden anvisas.

Planlösningen för motorsportens del anges på kartbilaga 4.

Motivering för planeringslösningen:

Utgångspunkten för planeringslösningen är att trygga det nuvarande nätverket av motorsportbanor på landskapsnivå och regional nivå samt att anvisa utvecklingsmöjligheter för nya banor på regional nivå där det enligt utredningen finns luckor i bannätet. Kriterier för en bana på landskapsnivå eller regional nivå har varit i synnerhet antalet användare samt i vilken mån det är möjligt att utöva olika motorsportgrenar på banan.

Antalet motorsportbanor i Nyland är måttligt och för att tillfredsställa efterfrågan borde åtminstone den nuvarande nivån bibehållas. I huvudstadsregionen finns det behov av två och i Nyland utanför huvudstadsregionen av minst en bana på regional nivå. I södra Finland behövs också ett nytt motorsportcentrum på riksnivå, men det kan också placeras utanför Nylands förbunds område.

I etapplandskapplanen har med objektsbeteckning angetts följande objekt som motorsportbanor på landskapsnivå och regional nivå:

- Vanda fartcentrum
- Hyvinge motorsportcentrum / Hyvinge fartpark
- Kulmakorpi i Esbo

I utkastet till etapplandskapsplan föreslogs också en motorsportbana av betydelse på landskapsnivå i Mäntsälä. Kommunens planering av markanvändningen har dock framskridit så att banan i Mäntsälä kan fungera som lokal bana, men det finns inte längre några förutsättningar att utveckla den till en bana på landskapsnivå.

Vanda Fartcentrum har ett bra läge samt goda förbindelser och tillräckliga skyddszoner. Området är beläget inom flygfältets bullerområde, vilket bidrar till att stöda dess användning för verksamhet som medför miljöolägenheter. Inom Nyland har Vanda Fartcentrum de bästa förutsättningarna att utvecklas till ett riksomfattande motorsportcentrum i framtiden.

Hyvinge motorsportcentrum (Hyvinge Fartpark) är för närvarande på landskapsnivå och dessa verksamhetsförutsättningar att fortsätta på nuvarande nivå är synnerligen goda. Syftet med den nya banan i Kulmakorpi i Esbo är att den ska ersätta Kellonummi-banan i Esbo samt erbjuda utökade och mångsidigare möjligheter att utöva sporten.

Det har getts en planeringsbestämmelse för att förhindra miljöolägenheter och utreda bullret. Områdesreserveringarna för banorna kräver tillräckliga skyddsområden så att verksamheten kan tryggas även i fortsättningen. På grund av miljöolägenheterna kan det inte finnas bosättning eller annan verksamhet som är känslig för störningar i omedelbar närhet av banorna. Tillräckliga skyddsområden bör säkerställas i kommunernas generalplaner. Den mera detaljerade planeringen av banorna och specialvillkoren för verksamheten avgörs i samband med kommunernas general- och detaljplanläggning samt miljötillståndsbehandlingen.

Bedömda konsekvenser

Konsekvenser för områdesanvändningen

Motorsportbanorna har vad arealen beträffar en betydande inverkan på områdesanvändningen. Själva banområdet är stängt och annan markanvändning är inte möjlig. Områdets storlek är beroende av de grenar som utövas där. På ett område där bullret från motorsportbanan överstiger riktvärdena begränsas verksamhet med krav på bullerfrihet.

Konsekvenser för trafiken och samhällsservicen

Användningen av områdena ökar i synnerhet personbilstrafiken. Trafiken är livligast på kvällar och veckoslut samt under tävlingar. Skötseln av trafiken förutsätter bestående och situationsbundna specialarrangemang.

Användningen av områdena förutsätter behörig avfallshantering. Underhålls- och servicelokalernas vatten och avlopp förutsätter antingen separata lösningar eller anslutning till det allmänna nätet. Eventuella olje- och bränsleutsläpp från fordonen utgör en risk för grund- och ytvattnet och därför krävs det att man har effektiverad teknisk beredskap och kontroll över speciellsituationer i synnerhet på depåområdena.

Konsekvenser för naturen och miljön

Motorsporten förändrar naturen mest på själva banområdena och bl.a. parkeringsområdena. När ett banområde placeras på t.ex. ett tidigare område för stenmaterials försörjning är de förändringar som själva verksamheten medför i miljön inte betydande. Förändringarna har uppkommit genom den primära verksamheten.

Verksamheten belastar marken och utgör ett hot mot grundvattnet. Med hjälp av skydd och ordnad avfallshantering kan man förhindra eller minska belastningen avsevärt.

Fordonen förbrukar icke förnybara fossila bränslen. Utsläppen kan vara betydligt större än från vanliga motorer.

Bullret står för motorsportbanornas mest betydande miljö- och naturkonsekvenser. Bullret stör de känsligaste djurarterna. För människans del försämrar bullret kvaliteten på boende- och fritidsmiljön.

Effekten förstärks av att bullret koncentreras till kvällar och veckoslut, dvs. tidpunkter då man tillbringar mest tid i boendemiljön och mest fritid ute i naturen. Bullereffektens styrka och inriktning beror på i vilken mån marken är skogklädd, vindförhållandena och de använda fordonen. Med hjälp av tekniska lösningar, t.ex. skyddsvallar, kan man avgränsa bullerområdet avsevärt.

Banor som erbjuder adekvata och olika banalternativ lockar utövare och därigenom kan användningen av de banor som är sämst utrustade och som orsakar mera störningar minska. Förutsättningarna att minska olovlig terrängkörning och övningskörning i terrängen förbättras. Konsekvenserna av en sådan utveckling är positiva för miljön och de berör flera områden.

Konsekvenser för ekonomin och näringarna

Inrättandet av moderna motorsportbanor som erbjuder mångsidig service förutsätter att man reserverar och binder ett mycket stort kapital. Investeringsbehovet kan höja de avgifter som tas ut av användarna. Stora banor i livlig användning erbjuder företagsmöjligheter för såväl föreningar som privatföretagare.

I närheten av banorna kan bullret från dem inverka på prisnivån på fastigheter och bostäder. Stora tävlingar ger orten inkomster från tävlande och åskådare som utnyttjar bl.a. hotell- och restaurangservice. Resekostnadernas andel av kostnaderna för att utöva sporten kan öka om antalet banor minskar och banorna flyttas allt längre från huvudstadsregionen.

Konsekvenser för invånarna, levnadsförhållandena och samhället

Tillräckliga och ändamålsenliga motorsportområden gör det möjligt att fortsätta och utveckla hobby- och tävlingsverksamheten. Effekten är positiv och berör en omfattande grupp av utövare. Eventuell körundervisning på banorna ökar trafiksäkerheten.

Bullret som hörs från banorna kan upplevas som störande. Erfarenheten kan avsevärt försämra livskvaliteten för enskilda invånare och även det närbelägna samhället.

5.5 Skjutbanor

Skjutbana

Beskrivning:

Med beteckningen anges skjutbanor som är av betydelse på landskapsnivå eller som utvecklas till sådana.

Planeringsbestämmelse:

I den mera detaljerade planeringen kan på området anges en skjutbana av betydelse på landskapsnivå.

I den mera detaljerade planeringen skall det buller som skjutbanan orsakar i sin omgivning utredas och beaktas.

Betydande miljöolägenheter skall förhindras med tekniska lösningar och/eller genom att tillräckliga skyddsområden anvisas.

Planlösningen anges på kartbilaga 4.

Motivering för planlösningen:

Utgångspunkten för planeringen är att behålla de nuvarande, existerande skjutbanorna av betydelse på landskapsnivå och regional nivå samt att utveckla banornas kapacitet och den service de erbjuder. Dessutom har målet varit att anvisa förläggningsplatser för nya banor där det finns klara luckor i bannätet. Kriteriet för en bana på landskapsnivå eller regional nivå har ansetts vara antalet användare eller avlossade skott samt i vilken mån det är möjligt att utöva olika skjutgrenar på banan.

Som skjutbaneområden har med objektsbeteckning anvisats följande objekt:

- Kovelos skjutbana, Högfors
- Hyvinge sportskyttecentrum, Hyvinge
- Mäntsälä skjutbana, Mäntsälä
- Kauhalaområdet, Kyrkslätt
- Ristenområdet, Lojo

Dessutom har försvarsmaktens skjutbanor angetts med objektsbeteckning. Försvarsmaktens skjutbanor är i den fastställda landskapsplanen belägna på områden som reserverats som försvarsmaktens områden. Banan på garnisonsområdet i Skavaböle i Tusby har inte angetts på etapplandskapsplanekartan, eftersom användningen av garnisonsområdet ändras till område för tätortsfunktioner och det är inte möjligt att bevara banan eller utveckla den till en bana av betydelse på landskapsnivå när markanvändningen förändras.

Banan i Kovelos Högfors används av sportskyttar och jägare från de nordvästra delarna av Nyland. Hyvinge sportskyttecentrum och Mäntsälä skjutbana tillsammans har förutsättningar att utvecklas till ett riksomfattande sportskyttecentrum. Ristenområdet i Lojo lämpar sig bra som plats för en ny bana både vad gäller läget och den övriga markanvändningen på området. Banan skulle delvis ersätta Lempoonsuo-banan som tagits ur bruk på grund av byggandet av motorvägen Helsingfors-Åbo. Ristens skjutbana skulle betjäna i synnerhet de västnyländska skyttarna men den kunde också ha betydelse för en större grupp av utövare.

I utkastet till etapplandskapsplan angavs med objektsbeteckning också Stensböle skjutbana i Helsingfors och Lahnus skjutbana i Esbo. Dessa områden slopades dock i planens förslagsskede, eftersom det på grundval av responsen ansågs att det inte finns förutsättningar att utveckla dem till banor på landskapsnivå.

Nedläggningen av skjutbanan i Vik i Helsingfors, som var av betydelse på riksnivå, har förorsakat en stor lucka i banutbudet i synnerhet i huvudstadsregionen. Trots att miljö tillstånds- och detaljplansituationen skulle göra det möjligt att bygga en bana i Stensböle, har det visat sig omöjligt att förverkliga den på grund av de höga investeringskostnaderna. Man håller nu på att planera om användningen av området och därför är det inte längre ändamålsenligt att anvisa Stensböle som ett område för en skjutbana i etapplandskapsplanen.

Som ersättande område för Lahnus-banan föreslås i etapplandskapsplanen Kauhalaområdet i Kyrkslätt väster om Käringsmossens område. Området har i den godkända generalplanen för Kyrkslätt anvisats som skjutbaneområde. Det ägs av Helsingfors stad och i början av 1990-talet har för det uppgjorts en preliminär plan för byggande av en skjutbana där.

Det har getts en planeringsbestämmelse för att förhindra miljöolägenheter och utreda bullret. Områdesreserveringarna för banorna kräver tillräckliga skyddsområden så att verksamheten kan tryggas även i fortsättningen. På grund

av miljöolägenheterna kan det inte finnas bosättning eller annan verksamhet som är känslig för störningar i omedelbar närhet av banorna. Dessa saker utreds och avgörs i samband med den mera detaljerade planeringen och tillståndsprövningen.

I etappplansplanen tas inte ställning till placeringen av lokala skjutbanor eller deras verksamhets- och utvecklingsförutsättningar. I den utredning om skjutbanorna som gjordes som utgångsmaterial för arbetet med planen kartlades även skjutbanorna av lokal betydelse, vilka presenteras på bild 8 i kapitel 2.4. De lokala banorna är viktiga för skyttesporten och jakten. Deras verksamhet tryggas genom kommunernas egna beslut och miljötillstånd enligt miljöskyddslagen.

Bedömda konsekvenser

Konsekvenser för områdesanvändningen

Skjutbanorna har vad arealen beträffar en betydande inverkan på områdesanvändningen. Själva skjutbaneområdet jämte skyddsområden är stängt och annan markanvändning förutom skogsbruk är inte möjlig. På ett område där bullret från skjutbanan överstiger riktvärdena begränsas verksamhet med krav på bullerfrihet.

Konsekvenser för trafiken och samhällsservicen

Användningen av områdena ökar i synnerhet personbilstrafiken. Trafiken är livligast på kvällar och veckoslut. Under tävlingar kan det bli trafikstockningar. Skötseln av trafiken ger upphov till bestående och situationsbundna specialarrangemang.

Användningen av områdena förutsätter behörig avfallshantering. Underhålls- och servicelokalernas vatten och avlopp förutsätter antingen separata lösningar eller anslutning till det allmänna nätet.

Konsekvenser för naturen och miljön

Skjutbaneverksamheten förändrar naturen mest på själva banområdena och bl.a. parkeringsområdena. När en skjutbana placeras på t.ex. ett tidigare område för stenmaterials försörjning är de förändringar som själva verksamheten medför i miljön inte betydande. Förändringarna har uppkommit genom den primära verksamheten.

Verksamheten belastar marken. Med hjälp av haglens sammansättning, skydd och ordnad avfallshantering kan man förhindra belastningen eller åtminstone minska den avsevärt.

Bullret står för skjutbanornas mest betydande miljö- och naturkonsekvenser. Bullret stör de känsligaste djurarterna. För människans del försämrar bullret kvaliteten på boende- och fritidsmiljön. Effekten förstärks av att bullret koncentreras till kvällar och veckoslut, dvs. tidpunkter då man tillbringar mest tid i boendemiljön och mest fritid ute i naturen.

Bullereffektens styrka och inriktning beror i på i vilken mån marken är skogklädd, vindförhållandena och de använda vapenmodellerna. Med hjälp av tekniska lösningar, t.ex. skyddsvallar och täckta utrymmen, kan man avgränsa bullerområdet avsevärt. Banor som erbjuder adekvata och olika banalternativ lockar utövare och därigenom kan användningen av de banor som är sämst utrustade och som orsakar mera störningar minska. Konsekvenserna av en sådan utveckling är positiva för miljön och de berör flera områden.

Konsekvenser för ekonomin och näringarna

Inrättandet av moderna skjutbanor som erbjuder mångsidig service förutsätter att man reserverar och binder ett mycket stort kapital. Investeringsbehovet kan höja de avgifter som tas ut av användarna. Stora banor i livlig användning erbjuder företagsmöjligheter för såväl föreningar som privatföretagare. I närheten av skjutbanorna kan bullret från dem inverka på prisnivån på

fastigheter och bostäder. Stora tävlingar ger orten inkomster från tävlande och åskådare som utnyttjar bl.a. hotell- och restaurangservice. Resekostnadernas andel av kostnaderna för att utöva sporten kan öka om antalet banor minskar och banorna flyttas allt längre från huvudstadsregionen.

Konsekvenser för invånarna, levnadsförhållandena och samhället

Tillräckliga och ändamålsenliga skjutbaneområden gör det möjligt att fortsätta och utveckla hobby- och tävlingsverksamheten. Effekten är positiv och berör en omfattande grupp av utövare. Skjutövningar och skjutprov i anslutning till myndigheternas verksamhet har en positiv inverkan och ökar säkerheten i samhället. Jaktprov och bättre träningsmöjligheter ökar jaktsäkerheten och minskat antalet skadskjutna djur.

Bullret som hörs från skjutbanorna kan upplevas som störande och obehagligt. Erfarenheten kan avsevärt försämma livskvaliteten för enskilda invånare och även det närbelägna samhället.

5.6 Trafikdepåer och -terminaler

Depåer för kollektivtrafiken

Till områdena för tätortsfunktioner i den 8.11.2006 fastställda landskapsplanen har fogats en ny planeringsbestämmelse.

Planeringsbestämmelse:

I kommunens general- och detaljplanläggning skall man utgående från regionala behovsutredningar beakta och trygga tillräckliga depåområden för kollektivtrafikens depåer. När annan markanvändning planeras på områden för existerande depåer skall det säkerställas att ersättande depåkapacitet har förverkligats innan verksamheten vid den existerande depån upphör.

Terminaler för kollektivtrafiken

Till områdena för centrumfunktioner i den 8.11.2006 fastställda landskapsplanen har fogats en ny planeringsbestämmelse.

Planeringsbestämmelse:

I den mera detaljerade planeringen skall man utgående från trafiksystemsplaneringen eller en annan motsvarande utredning reservera tillräckliga områden för kollektivtrafikens terminalfunktioner i centrumområden samt trygga smidiga och säkra bil- och lättrafikförbindelser till dem. Vid planeringen av terminalområdena skall särskild uppmärksamhet fästas vid smidiga möjligheter att byta mellan olika trafikformer. I samband med terminalområdena skall tillräckligt utrymme reserveras för infartsparkering av bilar och cyklar.

Terminal för kollektivtrafik belägen utanför trafikområden och områden för centrumfunktioner

Beskrivning:

Med beteckningen anges de terminaler och omstigningshallplatser för kollektivtrafiken som är av betydelse på landskapsnivå och som är belägna utanför trafikområden och områden för centrumfunktioner.

Planeringsbestämmelse:

I den mera detaljerade planeringen skall tillräckliga områden reserveras för kollektivtrafikens terminaler. Vid planeringen av områdena skall särskild

uppmärksamhet fästas vid smidiga möjligheter att byta mellan olika trafikformer. I samband med terminalområdena skall tillräckligt stort utrymme reserveras för infartsparkering av bilar och cyklar.

Områdena för centrumfunktioner i den 8.11.2006 fastställda landskapsplanen samt terminalerna för kollektivtrafik belägna utanför trafikområden och områden för centrumfunktioner anges på kartbilaga 5.

Motivering för planeringslösningen:

Utgångspunkten för utvecklandet av terminalerna för kollektivtrafik är att öka samarbetet mellan den lokala, regionala och riksomfattande trafiken samt olika kollektivtrafikformer.

Terminalerna för kollektivtrafik är i huvudsak belägna på områden för centrumfunktioner eller trafikområden i den fastställda landskapsplanen. I etapplandskapsplanen har dessa terminaler beaktats genom ett tillägg till planeringsbestämmelsen för områden för centrumfunktioner.

Med separat objektsbeteckning anges dessutom terminaler av betydelse på landskapsnivå som är belägna utanför områden för centrumfunktioner och trafikområden. Dessa är:

- Nummi planskilda anslutning, riksväg 1, Nummi-Pusula
- Muijala, riksväg 1, Lojo
- Rödsand, Ringbanan / Tusbyleden, Vanda
- Sunnanvik, Sjundeå

Beteckningarna och bestämmelserna innebär en förpliktelse att i den mera detaljerade planeringen trygga sådana terminaler för kollektivtrafiken som är viktiga för att trafiksystemet i landskapet ska fungera och förbindelser till dem samt att reservera tillräckligt utrymme för infartsparkering av cyklar och bilar.

Bedömda konsekvenser

Konsekvenser för områdesanvändningen

Terminaler och depåer kräver utrymme i omedelbar närhet av trafikleder och deras korsningar. Platserna är ofta belägna inom trafikens bullerområden och konkurrerar således inte med andra markanvändningsfunktioner, t.ex. bosättning. Placeringen avgörs i general- och detaljplaner samt i samband med väg- och gatuplanering samt banplanering.

Förverkligandet av terminaler avspeglar sig i hög grad i planeringen och utbyggnaden av trafiknätet och lättrafikleder, eftersom de kräver goda anslutningar för lätt trafik och biltrafik samt nödvändigt utrymme för infartsparkering. Det utrymme som terminalerna kräver är i hög grad beroende av vilka byggnader och parkeringsområden som behövs.

Förbindelserna mellan omstigningshallplatserna måste vara korta och säkra. När det gäller placeringen av hållplatser och lättrafikförbindelser måste man beakta bl.a. hämtandet av cyklar eller bilar från infartsparkeringsplatsen.

Konsekvenser för trafiken och samhällsservicen

Ett tillräckligt antal depåer minskar antalet tomkörningar med bussar. Ett fungerande terminalnätverk förbättrar kollektivtrafikens användbarhet och konkurrenskraft i förhållande till privatbilismen. Lättrafiknätverket växer och antalet resor med t.ex. cykel ökar. Terminalområdena kan erbjuda etableringsplatser för insamlings- och informationsställen i anslutning till t.ex. avfallshantering.

Att depåer och terminaler för kollektivtrafiken tryggas i samband med markanvändningsreserveringar förbättrar de allmänna möjligheterna att utveckla hela kollektivtrafiksystemet. Också utvecklandet av terminaler utanför centrumfunktionerna möjliggör smidigare byten än tidigare från ett kollektivtrafikmedel till ett annat. Smidiga resekedjor främjas också när infartsparkeringsplatser tryggas både på områdena för centrumfunktioner och vid terminaler utanför dem.

Konsekvenser för naturen och miljön

Främjandet av kollektivtrafiken, ökningen av dess andel som transportform och logistiskt rätt placerade depåer minskar utsläppen från trafiken till luften, marken och vattnet. Förbättrade möjligheter att sköta en del av anslutningstrafiken till fots eller med cykel minskar bränsleförbrukningen.

Konsekvenser för ekonomin och näringarna

Det är samhällsekonomiskt lönsamt att främja kollektivtrafiken, eftersom den minskar behovet av att bygga ut trafikinfrastrukturen. Kollektivtrafikens kostnadseffektivitet förbättras när man använder logistiskt rätt placerade depåer och terminaler. Tillräckliga depåområden främjar konkurrensutsättning av kollektivtrafiken. Detta kan innebära betydande ekonomisk nytta för såväl dem som tillhandahåller som dem som köper tjänster. Terminalområdena kan erbjuda nya etableringsplatser för olika kommersiella tjänster. Byggnad och underhåll av lättrafiknätverk och stödområden förutsätter kommunala investeringar.

Konsekvenser för invånarna, levnadsförhållandena och samhället

När kollektivtrafikens andel som transportform ökar har det positiva konsekvenser för trafiksäkerheten, trafikbullret samt invånarnas hälsa i hela landskapet. När kollektivtrafiken utvecklas ökar resebekvämligheten och förkortas den tid som tidigare använts för arbets- och andra resor inom kollektivtrafiken. Dessutom blir möjligheterna för olika befolkningsgrupper att röra sig rättvisare. Verksamheten på depåerna infaller delvis morgon- och kvällstid vilket ökar trafikmängderna lokalt och sålunda även trafikbullret och trafiksäkerhetsriskerna.

5.7 Skogsbruksområden och behov av grönförbindelse

MLY

Skogsbruksdominerat område som är vidsträckt, sammanhängande och betydande för det ekologiska nätverket

Beskrivning:

Med beteckningen anges vidsträckta och sammanhängande skogsområden som huvudsakligen används för skogsbruk och som är av betydelse för landskapets ekologiska nätverk.

Förutom för det huvudsakliga ändamålet används områdena även för andra ändamål, t.ex. jordbruk, byggande av glesbygdskaraktär och semesterboende. Skötseln och användningen av skogarna i området grundar sig på skogslagens bestämmelser.

Planeringsbestämmelse:

Vid planeringen av området skall skogsbrukets och andra landsbygdsnäringars verksamhets- och utvecklingsförutsättningar tryggas.

Man skall trygga att området förblir sammanhängande genom att undvika att området splittras av annan markanvändning så att det uppstår framkomlighetshinder med omfattande, permanenta eller långvariga verkningar i förhållande till områdets storlek.

I den mera detaljerade planeringen kan utgående från konsekvensbedömning på ett MLY-område anvisas lokala leder och anordningar och konstruktioner för samhällsteknisk försörjning som är nödvändiga för att förenhetliga samhällsstrukturen. Vid planeringen av nödvändiga leder skall en så obehindrad och säker fortsättning som möjligt på de ekologiska förbindelserna tryggas.

Behov av grönförbindelse

Beteckningen och den planeringsbestämmelse som gäller den är desamma som i den 8.11.2006 fastställda landskapsplanen för Nyland.

Beskrivning:

Med beteckningen anges grönförbindelser och -områden som hör till nätverket av rekreationsområden och det ekologiska nätverket.

Planeringsbestämmelse:

I den mera detaljerade planeringen skall man se till att en förbindelse som angetts med beteckningen bibehålls eller förverkligas på ett sätt som tryggar rekreations- och friluftsmöjligheterna, områdets landskapsvärden, bevarandet av värdefulla naturobjekt samt olika arters möjligheter att röra sig.

Vid dimensioneringen av en grönförbindelse skall uppmärksamhet fästas vid förbindelsens betydelse som en del av det ekologiska nätverket samt vid en samordning av regionala och lokala rekreationsbehov, så att existerande obebyggda områden som reserverats eller lämpar sig för rekreation i mån av möjlighet reserveras för rekreation i den mera detaljerade planläggningen.

Motivering för planeringslösningen:

Utgångspunkten för planlösningen är att trygga att vidsträckta, sammanhängande skogsområden som är viktiga för skogsbruket och virkesproduktionen i Nyland i huvudsak fortsätter att användas för skogsbruk. Utgångspunkten är också att dessa områden i egenskap av vidsträckta, sammanhängande skogsområden utgör en viktig del av den helhet som det ekologiska nätverket bildar i landskapet. Som underlag för lösningen har använts utredningen om vidsträckta, sammanhängande skogsområden. Av dessa har med MLY-beteckning angetts de områden som i första hand ska bibehållas för skogsbruk.

Vid avgränsningen av MLY-områdesreserveringarna har beaktats det nuvarande byggnadsbeståndet och de kända planerade tillväxtriktningarna för bebyggelsen. Granskningen och avgränsningarna har gjorts på den allmänna nivå som landskapsplanen förutsätter. Planeringsprincipen har varit att ge bebyggelsen, bl.a. vad gäller tätortsfunktionerna, tillräckligt med utrymme och undvika alltför skarpa gränssytor mellan MLY-områdena och annan markanvändning som redan anvisats i landskapsplanen. Runt de viktigaste trafiklederna som sannolikt ska grundförbättras har man dessutom lämnat en zon, som gör det möjligt att utveckla lederna och placera olika funktioner av lokal betydelse utmed lederna. Zonens bredd definieras inte i etapplandskapsplanen utan den avgörs i den mera detaljerade planeringen. Ekologiska förbindelser mellan MLY-områdena har vid behov angetts med beteckningen för behov av grönförbindelse. Syftet med beteckningen är att trygga grönförbindelserna bl.a. i samband med grundförbättring av trafiklederna.

Det mest centrala samordningsbehovet har förelegat när man granskat förhållandet mellan de stenmaterialstillgångar av betydelse för stenmaterialförsörjningen som anges i etapplandskapsplanen och MLY-områdena. De inventerade vidsträckta, sammanhängande skogsområdena och stenmaterialstillgångarna av betydelse på landskapsnivå är delvis belägna på samma områden. Utgångspunkten för planlösningen har varit att trygga möjligheterna att utnyttja stenmaterialstillgångar av betydelse på landskapsnivå utan att ändå äventyra det ekologiska nätverkets funktion i landskapet. I enlighet med denna princip har vissa vidsträckta, sammanhängande skogsområden som inventerats i utredningen inte angetts som MLY-områden i planen, eftersom betydande stenmaterialstillgångar har angetts på dem. Å andra sidan har områden som innefattar betydande inventerade stenmaterialstillgångar angetts som MLY-områden.

Den centrala utgångspunkten för planeringslösningen gällande de vidsträckta, sammanhängande skogsområdena har varit att beakta skogsbruket. Syftet med beteckningen och planeringsbestämmelsen gällande den är att trygga skogsbrukets och andra landsbygdsnäringars verksamhets- och utvecklingsförutsättningar samt att undvika att områdena splittras av annan markanvändning. Skötseln och utnyttjandet av skogarna på området baserar sig fortfarande på skogslagens bestämmelser och beteckningen inverkar inte på grundbyggnadsrätten. Marktäkt är möjlig på området när tillståndsvillkoren enligt marktäktslagen uppfylls. Å andra sidan betonas de vidsträckta, sammanhängande skogsområdenas betydelse för det ekologiska nätverket och som upprätthållare av naturens mångfald. Planeringslösningen bygger på att de MLY-områden som anges inte är skydds- eller rekreationsområden.

I samband med planarbetet definierades vad som i detta sammanhang avses med begreppet splittring i den planeringsbestämmelse som gäller MLY-områden. Med splittring avses att områdena används så att det uppstår ett bestående, vidsträckt framkomlighetshinder eller en långvarig betydande miljöolägenhet. Splittring förändrar den existerande markanvändningen så att den försämrar skogsbrukets verksamhetsförutsättningar och/eller den ekologiska situationen i skogsområdena.

Att ett MLY-område börjar användas t.ex. som byggnadsmark på ett tätortsområde, upplagsområde eller flygfältsområde är i princip splittring. Motorvägar och snabba järnvägar förutsätter att viltstängsel byggs, så byggandet av dem kan anses förorsaka vidsträckta och bestående framkomlighetshinder. Även avstjälpningsplatser och vidsträckta marktäktsområden samt de trafikleder som de förutsätter splittrar skogsområdena. Kraftledningar och andra energiförsörjningsleder förorsakar inte vidsträckta och bestående framkomlighetshinder, så de kan inte anses förorsaka splittring av vidsträckta, sammanhängande skogsområden.

Skogsskötsel enligt skogslagen och de åtgärder som den förutsätter betraktas inte som splittring. Även glesbebyggelse samt binärningar i anslutning till jordbruksnäringen står utanför begreppet splittring liksom marktäkt som klassificeras som lokal.

En skjutbana anses inte splittra ett MLY-område, så en skjutbana av betydelse på landskapsnivå kan placeras på ett MLY-område. Det framkomlighetshinder som banan förorsakar är begränsat och kan kringgås. Inte heller den trafikförbindelse som banan kräver utgör något framkomlighetshinder för faunan. Skogsbruk är möjligt även på de områden som gränsar till banan.

I planlösningen jämföras inte MLY-områden med tysta områden. Beteckningen medför inga krav på tystnad och därigenom utgör den inget hinder för t.ex. utvecklande av landsbygdsnärningar.

Beteckningarna för grönförbindelse i etapplandskapsplanen kompletterar den helhet som utgörs av de grönförbindelser som anges i den gällande landskapsplanen för Nyland. Etapplandskapsplanens grönförbindelser har ett klart strukturellt och funktionellt samband med de MLY-områden som anges i planen. De behov av grönförbindelse som anges i etapplandskapsplanen är inte placerade på tätortsområden. Beteckningen anger inte dimensioneringen av området. De med tanke på landskapsplanens viktigaste dimensioneringsvillkoren uppställs av förbindelsens placering i landskapets grönsystem och ekologiska nätverk. I kommunplanläggningen uppställs villkor av bl.a. markanvändningen samt terräng- och naturförhållandena och huruvida området är skogsklätt samt dimensioneringsbehoven för leder i väg- och järnvägsplaner.

En grönförbindelse ska i regel förverkligas i form av en helhet som består av grönområden och som är bredare än korridorliknande lösningar. Eftersom en grönförbindelse alltid också har en ekologisk uppgift ska även djurens förutsättningar att röra sig beaktas på alla förbindelser. Detta specialmål framhävs i lösningen i etapplandskapsplanen. Alla grönförbindelse i den korsar landsvägar eller järnvägar. Det huvudsakliga syftet med förbindelserna är att trygga djurens möjligheter att röra sig, de ska alltså främja ekologin, viltvården och även trafiksäkerheten. Man har redan fått erfarenheter av dylika lösningar i samband med byggande av vissa nya vägar.

Placeringen av en beteckning för grönförbindelse kan i en mera detaljerad plan på samma sätt som andra landskapsplanebeteckningar ändras eller så kan man också helt slopa beteckningen förutsatt att de mål som satts för nätverket av förbindelser i landskapsplanen inte äventyras. Utgångspunkten är att det förbindelsebehov som behovet av grönförbindelse anger ska lösas i samma plan som den där man avviker från lösningen i landskapsplanen. Den styrande inverkan av beteckningen för behov av grönförbindelse hänförs sig vid sidan av kommunplanläggningen särskilt till planeringen av trafikleder.

Bedömda konsekvenser:

Konsekvenser för områdesanvändningen

Inverkan är störst på sådan användning av områdena som äventyrar deras enhetlighet och som splittrar dem. Sådan användning är i första hand stora, nya trafikledsprojekt och funktioner som kräver stor markareal, t.ex. omfattande marktäkt. Användningen av skogarna i enlighet med skogslagen påverkas inte. Likaså påverkas inte heller sedvanligt byggande som omfattas av grundbyggnadsrätten.

Planlösningen har en avsevärd allmän betydelse för regionstrukturen. Den framhäver och betonar skogarnas och skogsbruksområdenas ställning i förhållande till andra markanvändningsformer. Den rådande inställningen inom områdesanvändningen som har varit att skogsområdena utgör ett slags reservområden för annan markanvändning minskar. Inverkan torde avspeglas i den mera detaljerade planeringen och områdesanvändningen i och med tolkningen och preciseringen av landskapsplanen.

Konsekvenser för trafiken och samhällsservicen

Målet att undvika splittring av områdena påverkar planeringen och förverkligandet av trafikleder, i första hand riksvägar och järnvägar. Inverkan gäller såväl nya förbindelser som leder som ska förbättras. I sträckningarna och konstruktionerna måste man beakta ett eventuellt behov av grönförbindelser i form av grönbroar eller andra tekniska lösningar. Den

egentliga trafiken på lederna påverkas inte just. Eventuella tunnelloösningar förändrar den sedvanliga trafikmiljön tillfälligt och lokalt. Bevarandet av tillräckligt vidsträckta betes- och fortplantningsområden kan minska älgars och hjortars vandringsbehov. Förändringen inverkar positivt på trafiksäkerheten.

Konsekvenser för naturen och miljön

Det ekologiska nätverkets funktion i landskapet förbättras. Lösningen garanterar att en ekologisk förbindelse bibehålls mellan många viktiga skyddsområden och Natura-områden. Förbindelserna mellan landskapets ekologiska nätverk och nätverket i andra landskap och i hela landet stärks. Skogarna behåller sin goda virkesavkastningsförmåga och biologiska mångfald. Arterna försvinner långsammare. Det uppstår inga nya framkomlighetshinder för djuren. Inverkan är positiv på arternas genetiska arvsmassa. Osplitrade livsmiljöer hindrar på ett betydande sätt minskningen av antalet arter och individer. Landskapet förändras inte. Områdenas viltavkastningsförmåga bevaras och förstärks.

Konsekvenser för ekonomin och näringarna

Skogsbrukets verksamhetsförutsättningar bevaras. Skogarna kan även i fortsättningen såsom skogslagen förutsätter ge en hållbar och god avkastning. Planlösningen minskar inte antalet arbetsplatser inom skogsbruket. När områdena förblir sammanhängande utan konstruktioner som hindrar djuren från att röra sig upprätthålls områdenas redan nu starka viltavkastningsförmåga. Områdena erbjuder naturturismen verksamhetsmiljöer och gör det möjligt att utveckla turistföretagandet och utöka inkomsterna från turismen. Bär- och svamplockningen behåller sin ekonomiska betydelse. De konstruktioner som krävs för att förverkliga grönförbindelser är dyrare än vanliga väg- och järnvägskonstruktioner.

Konsekvenser för invånarna, levnadsförhållandena och samhället

Konsekvenserna riktar sig mot de vidsträckta skogsområdena och därigenom mot ett stort antal privata skogsägare. Områdena omfattar också betydande ekonomiskogar som ägs av företag, sammanslutningar och den offentliga förvaltningen. Ägarnas möjligheter att sköta och utnyttja skogarna förändras eller äventyras inte. Planlösningen har inga konsekvenser för det nuvarande byggnadsbeståndet eller grundbyggnadsrätten. De fortsatta förutsättningarna för skogsbruk stöder företagsamheten i anslutning därtill och förbättrar därigenom levnadsförhållandena i landsbygdsområdena. Det på allemansrätten grundade mångbruket av skogsområdena bevaras. Den positiva inverkan berör en omfattande grupp invånare. Eventuellt förbättrade jaktförutsättningar gör jakten till en större upplevelse och ger också ekonomisk avkastning.

5.8 Kompletteringar av landskapsplanen

I etapplandskapsplan 1 för Nyland föreslås kompletteringar av den 8.11.2006 fastställda landskapsplanen för Nyland. Kompletteringarna finns på kartbilaga 6. Dessutom har planeringsbestämmelsen för såväl område för tätortsfunktioner som område för centrumfunktioner kompletterats, den förra i fråga om placeringen av depåer för kollektivtrafiken och den senare i fråga om placeringen av terminaler för kollektivtrafiken.

Område för tätortsfunktioner

Beteckningen och den planeringsbestämmelse som gäller den är desamma som i den 8.11.2006 fastställda landskapsplanen för Nyland. Planeringsbestämmelsen har kompletterats med en bestämmelse om depåer för kollektivtrafiken som

gäller områden för tätortsfunktioner i såväl den fastställda landskapsplanen som etapplandskapsplan 1 för Nyland.

Beskrivning:

Med beteckningen anges byggnadsområden som förutsätter detaljerad planering och som reserveras för boende, service- och arbetsplats- samt andra tätortsfunktioner. Beteckningen innefattar trafikleder samt hamn-, service-, depå-, terminal- bangårds- och andra motsvarande områden som behövs för trafiken, friluftsleder, leder för lätt trafik, lokalcentra, områden för samhällsteknisk försörjning, andra specialområden, lokala skyddsområden samt rekreations- och parkområden inom tätorterna.

Beteckningen ”Område för tätortsfunktioner” hindrar inte att användningsändamålet för områden som används för jord- och skogsbruk vid behov bibehålls.

Planeringsbestämmelse:

Området planeras som ett område för boende, arbetsplatsfunktioner som passar ihop med sin omgivning samt för service och funktioner i anslutning därtill.

I den mera detaljerade planeringen av området skall särskild uppmärksamhet fästas vid förenhetligande av samhällsstrukturen genom att tyngdpunkten för bostadsproduktion och andra funktioner placeras så att man utnyttjar den existerande samhällsstrukturen, järnvägsnätet och huvudlederna. Nybyggnader och annan markanvändning skall genom planering anpassas till sin omgivning på ett sätt som stärker tätortens särdrag och tryggar miljön, naturvärden och traditionella värden.

I planeringen av områdets användning skall det ses till att byggande eller annan användning varken ensam eller granskad tillsammans med andra projekt och planer orsakar sådana skadliga verkningar för vattenkvaliteten, vattenmängden, vattenbalansen eller vattenområdets bottenförhållanden på ett område som hör till nätverket Natura 2000 eller som statsrådet föreslagit för nätverket och som gränsar till områdesreserveringen eller som ligger i närheten av området, och inte heller sådana buller- eller andra störningar som avsevärt försämrar de naturvärden hos området vilkas skydd ligger till grund för att området har tagits med eller är avsett att tas med i nätverket i Natura 2000.

I den mera detaljerade planeringen av området skall man genom placeringen av funktioner och tillräcklig effektiv områdesanvändning trygga kollektivtrafikens utvecklingsbetingelser samt främja en samhällsstruktur som stöder lätt trafik och kollektivtrafik.

I den mera detaljerade planeringen bör tillgången till daglig service, tillräckliga friluft- och rekreationsmöjligheter samt den lätta trafikens förbindelser till regionala rekreationsområden tryggas. I den mera detaljerade planeringen skall även verksamhetsbetingelserna för lokalcentra tryggas och vikt fästas vid att det finns tillräckliga möjligheter för dagligvaruhandeln att inleda närbutiksverksamhet.

I kommunens generalplanläggning kan på grundval av servicenätets behov på områden för tätortsfunktioner anges utöver landskapsplanens områden för centrumfunktioner dessutom lokalcentra som stöder den planerade samhällsstrukturen. I den mera detaljerade planläggningen skall i lokalcentra anvisas utrymmen för såväl offentlig som kommersiell service.

I den mera detaljerade planläggningen kan på områden för tätortsfunktioner på grundval av servicenätets behov anges nya stora detaljhandelsenheter samt utvecklingsförutsättningarna tryggas för existerande stora detaljhandelsenheter när dessa stora enheter är av lokal betydelse. Om utredningar inte särskilt visar något annat, är storleken på en stor specialhandelsenhet av lokal betydelse i

Helsingfors, Esbo, Vanda och Grankulla under 10 000 m²-vy och i övriga kommuner i Nyland under 5 000 m²-vy. För dagligvaruhandelns del bedöms omfattningen av en stor enhets betydelse i den mera detaljerade planeringen på grundval av granskningen av dess inverkan.

I den mera detaljerade planeringen skall obebyggda stränder reserveras för allmän rekreation, ifall inte något särskilt behov förutsätter att området anvisas för annat bruk.

I den mera detaljerade planeringen skall det anges hur friluftsleder som utmärkts på landskapsplanekartan fortsätter på området för tätortsfunktioner.

I kommunens general- och detaljplanläggning skall man utgående från regionala behovsutredningar beakta och trygga tillräckliga depåområden för kollektivtrafikens depåer. När annan markanvändning planeras på områden för existerande depåer skall det säkerställas att ersättande depåkapacitet har förverkligats innan verksamheten vid den existerande depån upphör.

Motivering för planeringslösningen:

Området för tätortsfunktioner i den fastställda landskapsplanen har för att kontrollera tillväxten i Borgnäs utvidgats så att för kyrkbyn har öppnats en ny expanderingsriktning söderut mot Kotojärvi. En utvidgning av området för tätortsfunktioner som stöder sig på det existerande kommunaltekniska nätverket förbinder kyrkbyn med rekreationsområdena kring Kotojärvi och garanterar att bostadsproduktionsbehovet tillfredsställs genom kommunens styrning inom den närmaste framtiden.

Energiförsörjning

Område för energiförsörjning

Beteckningen och den planeringsbestämmelse som gäller den är desamma som i den 8.11.2006 fastställda landskapsplanen för Nyland.

Beskrivning:

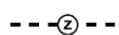
Med beteckningen anges anläggningar eller konstruktioner som betjänar energiförsörjningen.

För område som angetts med objektsbeteckning definieras områdets exakta placering och omfattning i den mera detaljerade planeringen.

Planeringsbestämmelse:

Området reserveras för energiförsörjningens behov.

Betydande miljöölagheter skall förhindras med tekniska lösningar och/eller genom att tillräckliga skyddsområden anvisas.

400 kV kraftledning, riktgivande sträckning

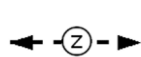
Beteckningen och den planeringsbestämmelse som gäller den är desamma som i den 8.11.2006 fastställda landskapsplanen för Nyland.

Beskrivning:

Med en streckad linje anges riktgivande sträckning för kraftledningar för 400 kV.

Planeringsbestämmelse:

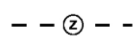
I planeringen av sträckningarna för kraftledningar och likströmskablar skall det ses till att sträckningen varken ensam eller granskad tillsammans med andra projekt och planer orsakar sådana negativa verkningar på ett område som hör till nätverket Natura 2000 eller som statsrådet föreslagit för nätverket och som ligger på sträckningen eller i närheten av den avsevärt försämrar de naturvärden hos området vilkas skydd ligger till grund för att området har tagits med i eller är avsett att tas med i nätverket Natura 2000.

400 kV kraftledning, behov av förbindelse**Beskrivning:**

Med beteckningen för behov av förbindelse anges 400 kV kraftledningar beträffande vilka det inte är möjligt att ange en riktgivande eller alternativ sträckning.

Planeringsbestämmelse:

I planeringen av sträckningarna för kraftledningar och likströmskablar skall det ses till att sträckningen varken ensam eller granskad tillsammans med andra projekt och planer orsakar sådana negativa verkningar på ett område som hör till nätverket Natura 2000 eller som statsrådet föreslagit för nätverket och som ligger på sträckningen eller i närheten av den avsevärt försämrar de naturvärden hos området vilkas skydd ligger till grund för att området har tagits med i eller är avsett att tas med i nätverket Natura 2000.

**110 kV kraftledning eller likströmskabel,
riktgivande sträckning**

Beteckningen och den planeringsbestämmelse som gäller den är desamma som i den 8.11.2006 fastställda landskapsplanen för Nyland.

Beskrivning:

Med en streckad linje anges riktgivande sträckningar för kraftledningar för 110 kV eller likströmskablar.

Planeringsbestämmelse:

I planeringen av sträckningarna för kraftledningar och likströmskablar skall det ses till att sträckningen varken ensam eller granskad tillsammans med andra projekt och planer orsakar sådana negativa verkningar på ett område som hör till nätverket Natura 2000 eller som statsrådet föreslagit för nätverket och som ligger på sträckningen eller i närheten av den avsevärt försämrar de naturvärden hos området vilkas skydd ligger till grund för att området har tagits med i eller är avsett att tas med i nätverket Natura 2000.

Elöverföringsnätet enligt den fastställda landskapsplanen och etapplandskapsplanen anges i sin helhet på kartbilaga 7.

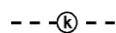
Behov av förbindelse för naturgashuvudledning

Beskrivning:

Med beteckningen anges behovet av förbindelse i Ingå för en naturgashuvudledning mellan Estland och Finland.

Planeringsbestämmelse:

För att förverkliga behovet av förbindelse skall i den mera detaljerade planeringen av naturgashuvudledningen utredas de alternativ som är mest ändamålsenliga med tanke på områdesanvändningen och miljön.

Riktgivande sträckning för naturgashuvudledning

Beteckningen och den planeringsbestämmelse som gäller den är desamma som i den 8.11.2006 fastställda landskapsplanen för Nyland.

Beskrivning:

Med en streckad linje anges riktgivande sträckningar för naturgasledningar med högt tryck (över 40 bar).

Planeringsbestämmelse:

Vid planeringen av områdesanvändningen skall föreskrifterna om skyddsavstånd för naturgasrörssystem beaktas.

I planeringen av sträckningarna för naturgashuvudledning skall det ses till att sträckningen varken ensam eller granskad tillsammans med andra projekt och planer orsakar sådana negativa verkningar på ett område som hör till nätverket Natura 2000 eller som statsrådet föreslagit för nätverket och som ligger på sträckningen eller i närheten av den som avsevärt försämrar de naturvärden hos området vilkas skydd ligger till grund för att området har tagits med i eller är avsett att tas med i nätverket Natura 2000.

Motivering för planeringslösningen:

I den fastställda landskapsplanen för Nyland har angetts en beteckning för behov av förbindelse för naturgasöverföring på Mäntsäläs östra gräns som när planeringen framskridit har visat sig vara onödig och därför upphävs beteckningen. Däremot har med en beteckning för förbindelsebehov angetts förbindelsebehovet till Joddböle i Ingå för en naturgashuvudledning som förenar Finlands och Estlands nät av huvudledningar.

I etappplansplanen kompletteras dessutom naturgasnätet i den fastställda landskapsplanen genom att det föreslås en riktgivande sträckning för en naturgashuvudledning från Lojo till Hangö udd. En förlängning av naturgashuvudledningen till västra Nyland gör det möjligt för kommunerna och industrin i området att börja använda naturgas för sin egen energiproduktion. Den valda sträckningen beaktar möjligheten att betjäna hela influensområdet. Den går mitt genom Karis och Pojo kommuner och säkerställer möjlighet att börja utnyttja gas på vardera kommunens område.

Den riktgivande sträckningen grundar sig på den preliminära sträckning som Gasum Oy utrett i samarbete med kommunerna. När planen utarbetades utreddes olika alternativ för den riktgivande sträckningen. Ett alternativ var att placera

ledningen längsmed riksväg 25 mellan Karis och Ekenäs. Detta alternativ visade sig emellertid vara svårt, eftersom en kraftledning för 110 kV går i samma riktning som riksvägen. Den framtida elektrifieringen av järnvägen mellan Hangö och Hyvinge, som går i närheten av riksvägen, försvårar dessutom placeringen av ledningen i denna terrängkorridor. Strävan har varit att dra sträckningen i huvudsak över åkrar, där den bestående olägenheten är så liten som möjligt.

Sträckningen preciseras ytterligare i den mera detaljerade planeringen, i general- och detaljplanläggningen samt vid förfarandet enligt inlösningslagen. Den riktgivande sträckningen är inte förenad med bygginskränkning enligt 33 § i markanvändnings- och bygglagen.

Områden som ingår i nätverket Natura 2000, värdefulla kulturmiljöer och grundvattensområden ställer särskilda krav på den mera detaljerade planeringen och det praktiska förverkligandet av sträckningarna. Etapplandskapsplanens riktgivande sträckning går genom två områden som hör till nätverket Natura 2000: under Pojoviken samt under Svartån på fyra ställen. Nätverket Natura 2000 har beaktats i etapplandskapsplanens planeringsbestämmelse som gäller beteckningen.

Grundvattensområdena har angetts i den fastställda landskapsplanen. Naturgasledningens riktgivande sträckning går över grundvattensområden på två ställen. De eventuella specialåtgärder som grundvattensskyddet kräver beaktas i den mera detaljerade planeringen.

Naturgasledningens riktgivande sträckning går över såväl nationellt värdefulla landskapsområden (Svartådalens kulturlandskap; Fiskars – Antskogs och Pojovikens kulturlandskap) som nationellt värdefulla kulturmiljöer (Svartåns kulturlandskap; Billnäs bruksområde och Svartåns kulturlandskap; Harparskogslinjen). I den fastställda landskapsplanen har de angetts med beteckningen ”område som är viktigt med tanke på kulturmiljön eller landskapet”. I den fastställda landskapsplanen berörs områdena av en planeringsbestämmelse som säger att kulturmiljön ska beaktas. Det finns också fasta fornlämningar i omedelbar närhet av den riktgivande sträckningen. Alla fornminnen är fredade genom lagen om fornminnen, som också gäller fornminnen som ännu inte har hittats. I den mera detaljerade planeringen bör beaktas att de enskilda kommunernas inventeringar när det gäller fornminnen fortfarande är bristfälliga och även betydande fornminnen kan fortfarande hittas.

I etapplandskapsplanen kompletteras det elöverföringsnät som anges i landskapsplanen för Nyland med en beteckning för behov av förbindelse för 400 kV mellan Hyvinge och Hausjärvi samt med riktgivande sträckningar för 110 kV och 400 kV. Dessutom föreslås en ny nätstation för 400 kV i Kopulaområdet i norra delen av Sjundeå kommun. De riktgivande sträckningarna preciseras i general- och detaljplanläggningen samt vid förfaranden enligt inlösningslagen.

För mellersta Nyland har i Träskända med objektsbeteckning angetts ett nytt energiförsörjningsområde för ett kraftverk som ska trygga områdets framtida energibehov. I Kervo har objektsbeteckningen för ett område för energiförsörjning som reserverats för ett kraftverk i den fastställda landskapsplanen för Nyland justerats så att placeringen motsvarar det nuvarande planeringsläget.

Samhällsteknisk försörjning

Riktgivande sträckning för avloppsledning

Beteckningen och den planeringsbestämmelse som gäller den är desamma som i den 8.11.2006 fastställda landskapsplanen för Nyland.

Beskrivning:

Med en streckad linje anges riktgivande sträckningar för betydande regionala avloppsledningar.

Planeringsbestämmelse:

I planeringen av en avloppsledning skall det ses till att byggandet eller användningen varken ensam eller granskad tillsammans med andra projekt och planer orsakar sådana skadliga verkningar för vattenkvaliteten, vattenmängden, vattenbalansen eller vattenområdets bottenförhållanden på ett område som hör till nätverket Natura 2000 eller som statsrådet föreslagit för nätverket och som ligger på avloppsledningens sträckning eller i närheten av den, och inte heller andra sådana störningar som avsevärt försämrar de naturvärden hos området vilkas skydd ligger till grund för att området har tagits med i eller är avsett att tas med i nätverket Natura 2000.

Område för samhällsteknisk försörjning, riktgivande alternativ lokaliseringsområde

Beskrivning ¹:

Med beteckningen anges de alternativa förläggningsplatserna för ett reningsverk i berget som skall ersätta reningsverket i Finno i Esbo, vilka är belägna i Estberget, Mossberget samt Mossasvedjebergen.

Planeringsbestämmelse:

Placeringen av avloppsreningsverket i Esbo avgörs i den mera detaljerade planeringen på grundval av konsekvensbedömningar och teknisk-ekonomiska utredningar.

Betydande miljöölagheter skall förhindras med tekniska lösningar och/eller genom att tillräckliga skyddsområden anvisas.

Motivering för planeringslösningen:

I den fastställda landskapsplanen för Nyland har angetts avloppsledningar och avloppsreningsverk på landskapsnivå. Esbo Vatten har efter att landskapsplanen godkändes utrett möjligheterna att ersätta avloppsreningsverket i Finno med ett nytt reningsverk som byggs i berget. Alternativa förläggningsplatser för ett reningsverk i berget har utretts av Esbo Vatten och i fråga om dem pågår bedömningsförfarande enligt MKB-lagen samtidigt som arbetet med etapplandskapsplanen. Målet är att utöka reningsverkskapaciteten och reningseffekten i överensstämmelse med de skärpta tillståndsvillkoren.

I etapplandskapsplanen anvisas med riktgivande objektsbeteckning preliminärt angivna alternativa förläggningsplatser för ett reningsverk i berget som

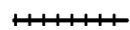
¹ Beteckningens beskrivning har ändrats i enlighet med korrigeringsuppsmaningen i miljöministeriets fastställelsebeslut (22.6.2010).

eventuellt ska ersätta avloppsreningsverket i Finno samt som riktgivande sträckning de avloppsledning som dessa förutsätter. De alternativa förläggingsplatser som anvisats på plankartan är Mossberget, Estberget och Mossasvedjebergen.²

I utkastet till etapplandskapsplan föreslogs en riktgivande sträckning för en planerad avloppsledning från Högfors via Vichtis till Esbo. Behandlingen av denna sträckning kan framskjutas till följande landskapsplanerunda eftersom det inte finns något omedelbart behov av att förverkliga projektet.

I etapplandskapsplanen föreslås däremot en riktgivande sträckning för en avloppsledning Nummi-Pusula – Karislojo – Sammatti – Lojo, som baserar sig på den översiktsplan för vattenförsörjningen som utarbetats för området. Projektet är nödvändigt eftersom kommunerna i västra Nyland har växt kraftigt de senaste åren och tillväxten väntas tillta ytterligare när E18 står färdig. Den nya motorvägen innebär nya förutsättningarna för kommunerna att utvecklas. Den förbindelsevattenledning som byggs vid sidan av avloppsledningen förbättrar också säkerheten hos kommunernas vattenförsörjning. Projektet gör det dessutom möjligt att ansluta den befintliga glesbebyggelsen till det kommunala vattentjänstnätverket.

Trafiknätet

Förbindelsebana

Beteckningen och den planeringsbestämmelse som gäller den är desamma som i den 8.11.2006 fastställda landskapsplanen för Nyland.

Beskrivning:

Med beteckningen anges förbindelsebanorna.

Till beteckningen hänför sig bygginskränkning med stöd av 33 § 1 mom. MBL.

Planeringsbestämmelse:

I banplaneringen skall regionala frilufts-, rekreations- och grönförbindelsebehov, naturskyddet, kulturmiljön, skyddet av grundvatten samt olika arters möjligheter att röra sig beaktas.

Regional väg

Beteckningen och den planeringsbestämmelse som gäller den är desamma som i den 8.11.2006 fastställda landskapsplanen för Nyland.

Beskrivning:

Med beteckningen anges regionala vägar och gator som ansluter sig till dem.

Till beteckningen hänför sig bygginskränkning med stöd av 33 § 1 mom. MBL.

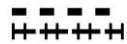
Planeringsbestämmelse:

En vägförbindelse som utmärkts på landskapsplanekartan kan i den mera detaljerade planeringen på tillräckliga grunder ges en tekniskt eller funktionellt

² Beskrivningen har ändrats så att den motsvarar korrigeringsuppsmaningen som berör beteckningens beskrivning i miljöministeriets fastställelsebeslut (22.6.2010).

lägre klass.

I vägplaneringen skall regionala frilufts-, rekreations- och grönförbindelsebehov, naturskyddet, kulturmiljön, skyddet av grundvatten samt olika arters möjligheter att röra sig beaktas.

Trafikled betecknad med streckad linje anger en alternativ lösning eller riktgivande sträckning

Beteckningen och den planeringsbestämmelse som gäller den är desamma som i den 8.11.2006 fastställda landskapsplanen för Nyland.

Beskrivning:

Med beteckningen anges alternativa sträckningar för trafikleder när det finns flera användbara sträckningsalternativ i landskapsplanen. Med beteckningen för riktgivande sträckning anges en trafikled när dess exakta placering inte är avgjord.

Planeringsbestämmelse:

I väg- och banplaneringen skall regionala frilufts-, rekreations- och grönförbindelsebehov, naturskyddet, kulturmiljön, skyddet av grundvatten samt olika arters möjligheter att röra sig beaktas.

I väg- och banplaneringen skall det ses till att trafikleden varken ensam eller granskad tillsammans med andra projekt och planer orsakar sådana buller- eller andra störningar på ett område som hör till nätverket Natura 2000 eller som statsrådet föreslagit för nätverket och som gränsar till trafikleden eller som ligger i närheten av den avsevärt försämrar de naturvärden hos området vilkas skydd ligger till grund för att området har tagits med eller är avsett att tas med i nätverket Natura 2000.

Motivering för planeringslösningen:

Utgående från en utredning som preciserar HELI-banans sträckning och alternativ för den i Helsingfors och Vanda har i etapplandskapsplanen med streckad linje angetts en riktgivande förbindelsebana som förenar Nordsjö hamnbana och HELI-banan.

I den fastställda landskapsplanen för Nyland har det föreslagits en sträckning för en omfartsväg i Klövskog. I etapplandskapsplanen upphävs denna sträckning och den ersätts med en riktgivande sträckning. Sträckningen i den fastställda landskapsplanen grundade sig på en uppgjord utredningsplan. I samband med utarbetandet av vägplanen har det framgått att på grund av markförhållandena är det av byggnadstekniska orsaker inte möjligt att förverkliga vägen i enlighet med den fastställda landskapsplanen. Vägplaneringen har inletts på nytt på utredningsplanenivå.

Bedömda konsekvenser

Konsekvenser för områdesanvändningen

Utvidgningen av området för tätortsfunktioner i Borgnäs kyrkby förändrar markanvändningen i det nuvarande tätortsområdets randområde. Förändringen gäller jord- och skogsbruksområdet samt glesbygdsområdet i närheten av den nuvarande tätorten.

De riktgivande sträckningarna för elöverföringsnätet för 110 kV och 400 kV har små konsekvenser för markanvändningen. På ledningsgatan och i dess

randområden är det inte möjligt att bygga och trädbeståndets höjd är begränsad. Däremot kan åkerbruket fortsätta oförändrat. Den riktgivande sträckningen berörs inte av bygginskränkning enligt MBL 33 §.

Konsekvenserna av sträckningarna för naturgashuvudledningen berör i första hand byggandet och skogsbruket. Konsekvenserna för åkerbruket och friluftslivet på området är små. Tryggade förutsättningar att bygga förbindelsen förutsätter att saken beaktas i kommunplanläggningen och tillståndsförfarandet. Den riktgivande sträckningen berörs inte av bygginskränkning enligt MBL 33 §. Möjligheten att använda naturgas kan avsevärt påverka etableringen och utbyggnaden av industri som använder naturgas. Lokaliseringen av annat byggande, dess omfattning och effektivitet kan påverkas av möjligheten att använda naturgas i anläggningar och hushåll. De stängda områden som hänför sig nätets användning och underhåll och som behövs på linjerna är få och små till arealen. De kräver inga särskilda skyddsområden som begränsar den övriga markanvändningen.

De alternativa förläggingsplatser som ersätter reningsverket i Finno i Esbo påverkar områdesanvändningen på respektive alternativ tills valet har träffats mellan alternativen. Inverkan gäller också områdenas närmaste omgivning. Ett reningsverk som placeras i berget begränsar den övriga användningen eller försämrar miljöns kvalitet mindre än ett traditionellt öppet reningsverksområde. Det nuvarande reningsverksområdet kan frigöras för annan markanvändning.

Den riktgivande sträckningen för en avloppsledning (Nummi-Pusula – Karislojo – Sammatti – Lojo) kan effektivisera områdesanvändningen på avloppsledningens anslutningsområde. När den lokala belastningen på vattendragen försvinner förbättras vattendragens tillstånd och detta kan förbättra förutsättningarna för nytt strandbyggande.

Den riktgivande sträckning som angetts för att förena Nordsjö hamnbana och den planerade HELI-banan påverkar den detaljerade planeringen av området och begränsar möjligheterna att använda området för andra funktioner. Den riktgivande sträckningen berörs inte av bygginskränkning enligt MBL 33 §. Influensområdet krymper när sträckningen preciseras och blir mycket smalt i samband med det egentliga byggandet. Järnvägsförbindelsen gör det möjligt att placera funktioner som stöder sig på den i närheten av banan. De logistiska förutsättningarna i området förbättras. Förändringarna i områdesanvändningen i närheten av banan och på hela influensområdet kan vara betydande.

Konsekvenser för trafiken och samhällsservicen

Utvidgningen av tätortsfunktionerna förutsätter att det ordnas samhällsteknisk försörjning samt investeringar i bl.a. vattentjänster och avfallshantering samt i vägnätet. Det ökade invånarantalet ökar arbetsrese- och fritidstrafiken. Trafikmängderna ökar på ett område som är större än tätortsområdet. Man kan anta att biltrafiken ökar i synnerhet västerut på lederna till huvudstadsregionen.

Elöverföringsnätets sträckningar har inga väsentliga konsekvenser för trafiken. En komplettering av nätverken och ökad överföringskapacitet har en positiv inverkan på samhällsservicen, eftersom detta möjliggör så störningsfri energioverföring som möjligt inom planområdet och över planområdets gränser.

Sträckningarna för naturgashuvudledningar kompletterar gasdistributionsnätet i landskapet. Det kompletterande nätverket gör det möjligt att använda alternativa förbindelser även i störningssituationer. Distributionssäkerheten hos nätet förbättras. Möjligheten att använda naturgas har en positiv inverkan på samhällsservicen även på lokal nivå. När naturgasen ersätter andra energiformer minskar behovet av att transportera bränsle och avfallsslagg. Den tunga trafikens bränsleförbrukning och utsläppen till luften minskar.

Behovet av att anvisa områden för deponering av kraftverksaska och -slagg minskar.

Att reningsverket i Finno i Esbo ersätts med en ny anläggning gör det möjligt att fortsätta att upprätthålla en god reningskapacitet och –effekt. Det ökar möjligheterna att utöka kommunernas samarbete kring behandlingen av avloppsvatten. Den planerade avloppsledningen Nummi-Pusula – Karislojo – Sammatti – Lojo bildar ett interkommunalt avloppssystem i västra Nyland. Behandlingen av avloppsvatten effektiveras och lokal reningskapacitet frigörs för annan användning.

När Nordsjö hamnbana och den planerade HELI-banan förenas kompletterar det på ett betydande sätt spårtrafiknätet i landskapet och hela landet. Inverkan på utvecklingen av godstrafiken och annan logistik är positiv.

Konsekvenser för naturen och miljön

När ett område tas i bruk för tätortsfunktioner förändras marken i området, vattenförhållandena, växtligheten, djurlivet och landskapsbilden. Förändringarna är stora och bestående. Tätortens i huvudsak bebyggda naturmiljö ger upphov till en ny mångfald, som delvis ersätter den försämring som inträffat i fråga om arterna och livsmiljöerna i den ursprungliga naturen. När byggandet koncentreras till tätorten kan det minska behovet av glesbebyggelse och spara naturområden från att bli bebyggda.

Elöverföringsnätets kraftledningar kan ha betydande konsekvenser för landskaps- och stadsbilden i synnerhet i kulturlandskap. Massiva stolpkonstruktioner kan upplevas som en betydande olägenhet i landskapet. Byggandet av kraftledningar orsakar inte sådan splittring av områdena som äventyrar den forstliga eller ekologiska enhetligheten hos vidsträckt skogsområden. På tätbebyggda områden kan en kraftledning fungera som ekologisk korridor.

Naturgasen som energikälla möjliggör ett sådant bränsleval och en sådan användningsteknik som minskar belastningen på luften jämfört med t.ex. stenkol och olja. Konsekvenserna för miljön är positiva lokalt, på landskapsnivå och globalt. Medan naturgashuvudledningen byggs är konsekvenserna för naturen och miljön synliga, men kortvariga. Med god planering, byggande och anpassning till landskapet kan dessa olägenheter ändå minskas avsevärt. Konsekvenserna av en utbyggd sträckning som anpassats till landskapet är mycket små särskilt på åkerområden. Inga synliga konsekvenser riktar sig mot öppna kulturlandskapsområden förutom de märken som placeras på linjen. Känsligast för negativa landskapsförändringar är de öppna områdenas randområden där sträckningen börjar gå genom ett skogsområde. På skogsområden kräver sträckningen en permanent öppen fåra.

Planlösningen ökar användningen av naturgas, som hör till de icke förnybara naturtillgångarna. Konsekvenser för naturen och miljön uppkommer också på naturgasproduktionsområdena och områdena för gasdistributionsnätet utanför planområdet.

Ett avloppsreningsverk med tillräcklig kapacitet och bra reningseffekt har en positiv inverkan på vattnets kvalitet både hos anläggningens recipient och på ett större havsområde. När man bygger i berget kan området växtlighet och mikrolandskap förbli nästan oförändrade.

Den lokala punktbelastningen minskar i Nummi-Pusula, Karislojo och Sammatti, men ökar i Lojo. Den förbättrade reningseffekten minskar den belastning som beror på att en större mängd avloppsvatten släpps ut i recipienterna. De förändringar som avloppsledningen orsakar i naturmiljön och landskapet är små och hänför sig i synnerhet till byggnadsskedet. Efter anpassning till landskapet har den underjordiska konstruktionen små konsekvenser för naturen och miljön.

De förändringar i miljön och landskapet som byggandet av banan medför är mycket beroende av bl.a. terrängförhållandena och den nuvarande markanvändningen. Konsekvenserna kan minskas med hjälp av anpassning till landskapet och olika tekniska lösningar, t.ex. tunnlar. En bana som är inhägnad hela vägen utgör ett betydande framkomlighetshinder för djur och kan försämra det ekologiska nätverkets funktion.

Konsekvenser för ekonomin och näringarna

När området planläggs som ett område för tätortsfunktioner stiger markens värde. När kommunen äger marken har det en betydande betydelse för kommunekonomin att ett område tas i bruk för tätortsfunktioner. I en tätort är de fastighetsspecifika investeringar som den samhällstekniska försörjningen kräver ofta mindre än motsvarande separata investeringar i glesbygdsområden.

En fungerande och störningsfri energiproduktion och –överföring är en förutsättning för utveckling och etablering av näringar. Större kapacitet hos naturgasnätet och regional utbyggnad av det har en positiv inverkan på näringslivet och därigenom också på kommunekonomin. Förbindelsen för naturgasöverföring mellan Finland och Estland gör det möjligt att ansluta Nyland till det europeiska försäljnings- och distributionsnätverket för naturgas. Förbindelsen ökar också leveranssäkerheten i undantagssituationer. Lösningen ökar också de tillgängliga energialternativen och konsumenternas möjligheter att konkurransutsätta dem förbättras. För företagen och privatekonomin är konsekvenserna positiva. Också de kraftledningar som kompletterar elöverföringsnätet och ökar dess kapacitet har en positiv inverkan som ökar tillgången på el och leveranssäkerheten och som berör såväl företag som hushåll.

Förenandet av Nordsjö hamnbana och den planerade HELI-banan kompletterar på ett betydande sätt spårtrafiknätet i landskapet och hela landet. Godstrafikens transportsträckor och leveranstider förkortas. Transporternas kostnadseffektivitet ökar och spårtrafikens konkurrenskraft förbättras. När det är fråga om stora godsvolymer har utvecklingen en betydande positiv inverkan för näringslivet och även för den instans som administrerar bannätet.

Byggnadsinvesteringarna i ett nytt reningsverk som ersätter reningsverket i Finno i Esbo är betydande. Om reningsverksområdet där tas ur bruk och börjar användas för något annat ändamål förutsätter det betydande marksaneringsåtgärder. När reningsverket sprängs in i berget uppstår avsevärda mängder bergmaterial som kan utnyttjas.

Det gemensamma avloppssystemet i västra Nyland kan öka kostnadseffektiviteten. Det har en positiv inverkan i synnerhet på kommunekonomin och därigenom även på privathushållen.

Konsekvenser för invånarna, näringarna och samhället

Det nya området för tätortsfunktioner ökar tomtutbudet och svarar på efterfrågan på byggplatser på orten på ett positivt sätt. Utvecklingen förstärker de nuvarande tätortsområdena och förbättrar möjligheterna att utöka servicen och antalet arbetsplatser. Utvecklingen har en positiv inverkan på levnadsförhållandena för både de nuvarande invånarna och dem som flyttar till kommunen och på hela samhällets livskraft.

Utbyggnaden av naturgashuvudledningsnätet och eldistributionsnätet tillför energiproduktionen, -överföringen och -förbrukningen större säkerhet och kapacitet. Invånarnas och samhällets grundtrygghet ökar. När användningen av naturgas ökar minskar utsläppen från energiproduktionen. Sundheten och trivseln i livsmiljön förbättras.

De byggda konsekvenserna av ett nytt reningsverk i berget är betydande och långvariga. De sprängnings- och borrhållningsarbeten som byggandet av reningsverksutrymmena och de nya långa tunnarna kräver ger upphov till

olägenheter i form av vibrationer, damm och trafik. Konsekvenserna berör ett stort antal invånare, eftersom funktioner också anvisas bland eller i omedelbar närhet av bostadsområden.

De alternativa förläggingsplatser som eventuellt ska ersätta reningsverket i Finno i Esbo ligger i närheten av tusentals invånare och verksamheten kan hamna mitt bland utbyggda områden. Bedömningen av konsekvensernas art, omfattningen och betydelse kräver särskilda satsningar för att höra invånarna samt utreda de lokala förhållandena. Många slags konsekvenser för invånarna och deras levnadsförhållanden innebär exceptionellt stora utmaningar för de projektansvariga när de ska ordna interaktiv planering och göra tillräckliga utredningar.

En betydande negativ konsekvens för invånarna och samhället är det finns flera alternativa förläggingsplatser för projekten och att denna situation skapar en osäkerhet. Även modern avloppsreningsverksamhet kan ha en negativ inverkan på bostadsorternas image. Detta kan konkretiseras bl.a. så att fastigheterna och bostäderna sjunker i värde och bostadsområdet blir mindre attraktivt.

När det område som omfattas av avloppsledningen utvidgas i västra Nyland minskar den lokala belastningen på vattendragen. Sundheten och trivseln hos boende- och fritidsmiljön förbättras. En eventuell positiv förändring gäller ett stort antal invånare och flera samhällen.

6. BEDÖMNING AV ETAPPLANDSKAPSPLANENS KONSEKVENSER

6.1 Planens influensområde

Etapplandskapsplanen för Nyland har utarbetats för hela landskapets område. I enlighet med markanvändnings- och bygglagen riktas planens konsekvenser mot de 24 kommuner som är belägna i landskapet.

På grund av planens styrande verkan preciseras konsekvenserna genom kommunplaneringen och riktas mot generalplane- och detaljplaneområdena. Landskapets gräns bildar yttre gräns för de rättsverkningar och styrande verkningar för kommunplanläggningen som planen ger upphov till.

Andra konsekvenser för planeringen utanför planområdet uppstår speciellt när planbeteckningarna sträcker sig ända till landskapsgränsen och hänför sig till funktioner eller områden som överskrider landskapsgränsen. Sådana områdesreserveringar utgör i planen i synnerhet de skogsbruksdominerade områdena, som är vidsträckta, sammanhängande och betydande för det ekologiska nätverket (MLY). Av dessa elva områden sträcker sig nio till gränsen för ett grannlandskap. Behov av att samordna planeringen uppstår bl.a. inom landskapsförbunden.

Det funktionella influensområdet för etapplandskapsplanen är betydligt mera vidsträckt än planområdet. Inverkan är mest omfattande och konkret inom sektorerna för avfallshantering och stenmaterials försörjning. De lösningar som föreslås för Nyland i planen avspeglar sig i sin helhet i avfallshanteringens och stenmaterials försörjningens verksamhetsområden, som redan nu överskrider landskapsgränserna. Verkningarna syns i synnerhet i södra Tavastland och östra Nyland. Att såväl avfallshanteringens som stenmaterials försörjningen överskrider landskapsgränserna har konstaterats när planen utarbetades och lösningar har sökts bl.a. i samarbete med grannlandskapen.

Anvisandet av trafikdepåer och -terminaler är ett led i utvecklandet av trafiknätet i landskapet och därigenom uppstår konsekvenser även för det nationella trafiknätet i synnerhet inom huvudstadsregionens pendlingsområde. Klövsjögskogs omfartsvägs inverkan på trafiken är lokal och regional. Den förbindelsebana mellan Nordsjöbanan och Heli-banan som föreslås i planen är en del av det riksomfattande spårtrafiknätet. När banan förverkligas har den en positiv inverkan i synnerhet på godstrafikens verksamhetsförutsättningar såväl på riksnivå som internationellt.

Utbyggnaden av naturgashuvudledningsnätet och elöverföringsnätets förmedlingsförmåga hör ihop med de riksomfattande och internationella energiförsörjningsnäten. Det energileveransområde som står till buds för landskapets energiförsörjning utvidgas och beroendet av internationella nätverk ökar.

Klimatförändringen, bekämpandet av den och anpassningen till den är en nationell, internationell och global fråga. Planens förhållande till klimatförändringen bedöms i avsnitt 6.2.

6.2 Planens sammanlagda konsekvenser och förhållande till den gällande landskapsplanen

I kapitel 5 ingår bedömningar av konsekvenserna av de enskilda beteckningarna i etapplandskapsplanen. I bedömningen av de sammanlagda konsekvenserna granskas i korthet beteckningarnas viktigaste gemensamma konsekvenser och vilken slags helhet etapplandskapsplanen utgör såväl som självständig plan och tillsammans med den gällande landskapsplanen.

Etapplandskapsplanen kompletterar den fastställda landskapsplanen och stöder sig på den områdesanvändning som anges där. Den helhet som etapplandskapsplanen och landskapsplanen utgör stöder en balanserad utveckling av regionstrukturen i landskapet. Helheten utnyttjar nuvarande och planerade strukturer. Nylands redan nu starka och centrala ställning inom landets regionstruktur förstärks.

De ändringar och strykningar som genom etapplandskapsplanen föreslås i landskapsplanen är inte betydande till arealen. Betydande konsekvenser för planeringen av områdesanvändningen har behovet av förbindelse för naturgasöverföring, som föreslås bli upphävt. Upphävandet av beteckningen klarlägger i synnerhet kommunernas markanvändning och undanröjer den oklarhet som hänfört sig till sträckningen för projektet och som berört många planeringsinstanser.

När det gäller de mest centrala samhällstekniska försörjningsfunktionerna innebär etapplandskapsplanen en lösning som koncentrerar funktionerna regionalt, sparar på arealen och möjliggör långvarig verksamhet. Detta gäller i synnerhet avfallshanteringen och stenmaterials försörjningen.

Tillräckliga områdesreserveringar anvisas för ordnande av avfallshanteringen. De områdesreserveringar som angavs i landskapsplanen föreslås bli upphävda. Etapplandskapsplanen stöder sig i princip på lösningen i landskapsplanen, men den möjliggör bättre fungerande alternativa sätt än tidigare att förverkliga en avfallshanteringslösning som är mera hållbar med tanke på miljön och ekonomin. Planlösningen gör det möjligt att förverkliga sådana alternativ som överensstämmer med avfallslagens krav och målen för den nationella avfallsstrategin. Mängden växthusgaser som uppkommer på avstjälningsplatserna minskar. Utvecklingen bidrar till att stöda nationella och internationella åtgärder för att bekämpa klimatförändringen.

Energiåtervinningen av avfall överensstämmer med målen för en hållbar utveckling genom att den ersätter icke förnybara naturtillgångar som behövs för energiproduktionen.

Verksamhetsförutsättningarna för stenmaterialsproduktionen förbättras, om de stenmaterialstillgångar som angetts i etapplandskapsplanen börjar omfattas av täktverksamhet. Det stenmaterial som det ökade byggandet och verksamheter kräver kan då produceras i betydande mängder så nära det största förbrukningsområdet, huvudstadsregionen, som möjligt. Planlösningen påverkar då i stor utsträckning miljöns tillstånd och verksamhetsförutsättningarna för företagen i branschen. Konsekvenserna för miljöns tillstånd, landskapsbilden och invånarnas levnadsförhållanden kan vara negativa på lokal nivå. När stenmaterialstillgångarna anges på det sätt som anvisas i etapplandskapsplanen skapar det försättningar för att dämpa ökningen av transportkostnaderna och bidrar till att minska byggkostnaderna. På flera områden med stenmaterialstillgångar har det anvisats parallell eller senare användning, speciellt avfallshanteringsfunktioner. När etapplandskapsplanen har utarbetats har man beaktat landskapsplanen och i synnerhet de grundvattensområden, värdefulla åsområden och andra geologiska formationer samt områden av vikt för värnandet om kulturmiljön eller landskapet som angetts i den. Landskapsplanen och etapplandskapsplanen utgör en helhet där man har beaktat de skydds- och miljövärden som hänför sig till stenmaterialstillgångarna samt å andra sidan möjligheterna att utnyttja tillgångarna.

Etapplandskapsplanen utvidgar och förstärker de nuvarande och planerade nätverken för samhällsteknisk försörjning som anges redan i landskapsplanen. Naturgashuvudledningen möjliggör lokal naturgasdistribution på ett större område än för närvarande. Konsekvenserna för byggandet och energiförsörjningslösningarna är också betydande på regional och lokal nivå. Genom det lokala naturgasdistributionsnätet utvidgas fjärrvärmeverksamheten.

De trafikområden som anges i landskapsplanen och hela trafiknätet kompletteras med lösningar i anslutning till kollektivtrafiken. De trafikdepåer och -terminaler som anges i etapplandskapsplanen stöder sig på trafiknätet i landskapsplanen, vars användningsgrad ökar för kollektivtrafikens del. Planlösningen stöder landskapets och hela landets trafikpolitiska mål.

I etapplandskapsplanen styrs lokaliseringen av flera sådana funktioner som är svåra att placera på grund av de miljöolägenheter som de orsakar och således särskilt utmanande med tanke på planeringen av markanvändningen. Den centrala planeringsprincipen har varit att koncentrera funktioner av betydelse på landskapsnivå som medför miljöolägenheter och utnyttja möjligheterna till senare användning på olika sätt. Vid lokaliseringen av funktionerna har beaktats de planbeteckningar och planeringsbestämmelser i landskapsplanen som både förordar en lokalisering och som uppställer begränsningar.

Miljöolägenheternas influensområden är som helhet betraktat mindre i den valda lösningen, som koncentrerar funktionerna, än med den alternativa markanvändningen, som följer dagens trend och decentraliserar funktionerna. Den totala arealen av områden som är utsatta för buller minskar när produktionskapaciteten hos eller utbudet av funktioner som anges i etapplandskapsplanen innebär att funktioner som medför buller kan tas ur bruk lokalt.

Genom att koncentrera funktioner som medför miljöolägenheter kan man uppnå miljöskyddsmässig, teknisk och ekonomisk nytta. När funktioner placeras på samma områden förutsätts långsiktigt samarbete mellan samtliga olika aktörer. De funktioner som i etapplandskapsplanen anvisas på samma områden hänför sig till avfallshantering, stenmaterialsproduktion samt motorsport- och skjutbanor. Områdena används redan nu för flera olika funktioner eller så har planer som gäller dem gjorts upp för områdena. Verksamhetsförutsättningarna och miljökonsekvenserna har i flera fall också bedömts via tillståndsprövningen. Miljökonsekvenserna är långvariga. Omfattningen och karaktären av den miljöolägenhet som uppkommer är beroende av vilken funktion som för tillfället befinner sig i den aktiva fasen. Den mest betydande miljökonsekvensen torde vara buller och den stora trafikmängd som funktionerna förorsakar. I modellen med centraliserad placering kan funktionerna utnyttja gemensamma vägar och gemensam kommunalteknik. Utnyttjandegraden i fråga om de gjorda investeringarna är hög. Det är möjligt att använda ren överskottsjord som förs till området i bullerskydd kring motorsportbanor och skjutbanor. Också bergskärningar kan användas som bullervallar. På närbelägna områden kan markanvändningen planeras långsiktigt och man kan undvika att bl.a. nya funktioner som är känsliga för buller placeras på närområdena. På motsvarande sätt kan man när funktionerna planeras och förverkligas och i tillståndsvillkoren beakta de särskilda krav som bosättningen i omgivningen och naturvärden ställer.

I etapplandskapsplanen anvisas både motorsportbanor och skjutbanor. Etapplandskapsplanens planeringsprincip att koncentrera funktioner som medför miljöolägenheter gäller också dem. Placeringen av banorna försvårar inte genomförandet av etapplandskapsplanen t.ex. på områden för tätortsfunktioner. Lösningen skapar förutsättningar för att utveckla hobby- och tävlingsverksamheten. Detta påverkar fritiden för en stor grupp utövare. Dessutom lämpar sig i synnerhet skjutbaneområdena för flera olika myndigheters tränings- och utbildningsverksamhet. Detta bidrar till att upprätthålla den allmänna säkerheten. I Nyland kan det anvisas tävlingsplatser där förhållandena är av nationell och även internationell klass. Landskapet blir mera känt bland utövarna av dessa sporter. Detta har en positiv inverkan på Nylands image. Målet som gäller en trivsamt miljö uppnås också genom att funktioner som medför miljöolägenheter koncentreras. På så sätt kan konsekvenserna av existerande och förväntade miljöolägenheter förhindras. Myndigheternas samarbete i samband med bl.a. tillståndsförfaranden accentueras.

I etapplandskapsplanen ges flera skogsbruksområden landskapsstatus både som skogsbruksområden och som delar av det ekologiska nätverket. Planlösningen inskränker de s.k. vita områdena i den fastställda landskapsplanen. Skogsbrukets verksamhetsförutsättningar framhävs också som en områdesanvändningsfråga på landskapsnivå. Splittringen av etapplandskapsplanens MLY-områden kan förhindras eller åtminstone kan olägenheterna av en eventuell splittring lindras. Upprätthållandet av det ekologiska nätverket i landskapet har positiv inverkan på de ekologiska nätverken på såväl lokal nivå som riksnivå. Genom att naturens mångfald bevaras omfattar konsekvenserna hela landskapets område och i stor utsträckning även områden utanför det. MLY-områdena och den gällande landskapsplanens skyddsområden, rekreationsområden och Natura 2000-områden bildar enhetliga områdeshelheter som är viktiga för naturens mångfald. Att vidsträckta skogsområden tas med som områdesreserveringar stöder bl.a. målen för skogscentralernas skogsprogram och vidareutvecklingen av programmet för biodiversitet i Södra Finlands skogar METSO under perioden 2008-2016 genom att det erbjuds ekonomiskogor som lämpar sig för de konkreta programåtgärderna även i Nyland.

Etapplandskapsplanens konsekvenser har bedömts särskilt för de områden som hör till nätverket Natura 2000. När landskapsplanen godkänns och fastställs måste man vara på det klara med planens konsekvenser för nätverket Natura 2000 och se till att genomförandet av planen inte avsevärt försämrar de naturvärden vilkas skydd ligger till grund för att ett område har tagits med i eller är avsett att tas med i nätverket Natura 2000. Om planen sannolikt inte avsevärt försämrar naturvärdena hos Natura 2000-området, kan planen godkännas och fastställas utan den detaljerade utredning om livsmiljöer och arter som avses i 65 § i naturvårdslagen. När planen görs upp ska planens konsekvenser utredas tillräckligt så att den slutsats som anges ovan kan dras.

Alla områden som hör till nätverket Natura 2000 har angetts i enlighet med statsrådets beslut i den gällande landskapsplanen för Nyland. Nätverket har inte ändrats efter det att planen fastställdes. I planlösningen i etapplandskapsplanen har man således kunnat förutsäga och beakta Natura 2000-områdena och de planeringskrav som de ställer på planen. I den mera detaljerade bedömningen i anslutning till beredningen av etapplandskapsplanen har 15 områden granskats med avseende på etapplandskapsplanen. Antalet granskade områden har påverkats av att funktioner med eventuellt negativa konsekvenser i regel har kunnat anvisas på sådant avstånd och i sådana omgivningar att man kan anse att det inte ens i princip uppstår någon fara för Natura-områdenas naturvärden.

Man har ändå inte kunnat undvika att gå in på Natura-områden när det gäller den riktgivande sträckningen för naturgashuvudledningen. Sträckningen korsar Pojoviken och Svartån som hör till programmet. På grundval av den tillgängliga tekniken och erfarenheterna av motsvarande objekt kan man anta att byggandet av gasledningen endast i ringa mån påverkar de naturvärden som ligger till grund för att nämnda två vattenområden har tagits med i nätverket Natura 2000.

På de andra granskade Natura-områdena har etapplandskapsplanen en positiv inverkan och främjar bevarandet av områdenas naturvärden. Områdena gränsar till MLY-områden eller hamnar helt och hållet inom sådana. Det uppstår inga ekologiska eller skyddsmässiga konflikter eller konflikter i fråga om markanvändningen. Planlösningen stärker Natura-områdenas ställning inom det ekologiska nätverket och upprätthåller naturens mångfald även på ett vidsträckt område än Natura-området. Ett särskilt PM har gjorts upp över Natura-bedömningarna. Av bedömningarna kan man dra den slutsatsen att etapplandskapsplanen inte på det sätt som avses i naturvårdslagen betydligt försämrar de naturvärden som ligger till grund för att områdena har tagits med i nätverket Natura 2000.

Etapplandskapsplanen och landskapsplanen bildar en helhet. Detta gäller även det ekologiska nätverket. Etapplandskapsplanen tillför denna helhet ett nytt element i form av MLY-områdena. När planförslaget utarbetades begärdes ett utomstående expertutlåtande om hur det ekologiska nätverk som möjliggörs genom planerna fungerar och överensstämmer med målen. Utlåtandet gavs av experter från Helsingfors universitets institution för bioteknikvetenskap.

Enligt utlåtandet förefaller de ekologiska utgångspunkterna för planarbetet korrekta. Vid sidan av skyddsaspekten har de vidsträckta, sammanhängande skogsområdena förts fram som ett komplement till det ekologiska nätverket, som också omfattar planernas beteckningar för behov av grönförbindelse. I utlåtandet anses helheten vara funktionsduglig och angreppssättet betraktas som innovativt. Utlåtandet innehåller å andra sidan också iakttagelser om enskilda, lokala problempunkter och förslag till nya förfaranden och angreppssätt. De kommer att tas upp till granskning under följande landskapsplanerunda. Det begärda expertutlåtandet är en del av planens källmaterial och kan i sin helhet fås från förbundets kansli.

Förhållandet mellan klimatförändringen och etapplandskapsplanen är indirekt. Lösningen i etapplandskapsplanen bidrar till att stöda de nationella och internationella målen att stävja klimatförändringen och anpassa sig till den. Landskapsplanen är en möjliggörande plan. Etapplandskapsplanen förutsätter och främjar sådana projekt- och planeringslösningar som minskar utsläppen och stävjar klimatförändringen. Åtgärdernas effekter är beroende särskilt av de tekniska lösningarna. I framtiden konkretiseras planens effekter mest via de åtgärder som hänför sig till energiförsörjningen, avfallshandlingen, trafiken och skogsbruket.

Etapplandskapsplanens mål som syftar till att olika funktioner och produktionen ska växa ökar trafiken och konsumtionen. Detta bidrar till att försvåra strävandena att stävja utsläppen av växthusgaser. Ekonomisk tillväxt kan å andra sidan möjliggöra nödvändiga investeringar och skapa konkurrens som beaktar och stävjar klimatförändringen mellan konkurrenterna.

Etapplandskapsplanen kompletterar och stärker energioverföringsnätet i landskapet. En del av den elproduktion som matas in i nätet härrör från el som producerats med förnybar energi. De förlägningsplatser för avfallskraftverk som anges i etapplandskapsplanen gör det möjligt att utnyttja samhällsavfall i energiproduktionen. Lösningen främjar stävjandet av klimatförändringen och den gör det möjligt att minska användningen av fossila bränslen i energiförsörjningen inom huvudstadsregionen. Dessutom minskar förbränningsanläggningen den mängd biologiskt nedbrytbart avfall som deponeras på avstjälningsplatser och kan således minska utsläppen av metangas från avstjälningsplatserna. Stora avfallskraftverk kan ha en försämrande inverkan på förebyggandet av uppkomsten av avfall. Fortsatt ökad användning av råvaror och ökad konsumtion ökar utsläppen av växthusgaser.

Etapplandskapsplanen gör det möjligt att bygga ut naturgasnätverket och öka användningen av naturgas. Den mängd koldioxid och kväveoxider som uppstår vid förbränning av naturgas är mindre än i fråga om andra fossila bränslen. Utsläppen till atmosfären kan minska.

Övergången till sådana stora enheter som avfallskraftverk ökar samhällsavfallens transportsträckor och den tunga fordonstrafiken. Utsläppen till atmosfären kan öka. Om järnvägstransporter kan utnyttjas, är utsläppen mindre än med en logistiklösning som baserar sig enbart på landsvägstrafik.

När stenmaterialstillgångar anvisas och utnyttjas i närheten av det största konsumtionsområdet för stenmaterial, huvudstadsregionen, skapar det förutsättningar att dämpa de hela tiden växande transportsträckorna för stenmaterialförsörjningen. Trots att stenmaterialstransporterna står för endast en liten del av den tunga fordonstrafiken i landskapet, är det av betydelse för helheten om de växande transportsträckorna kan dämpas.

Att placeringen av terminaler för kollektivtrafiken beaktas i etapplandskapsplanen skapar förutsättningar att minska behovet av privatbilism samt de utsläpp av växthusgaser som den förorsakar. Lösningen förbättrar kollektivtrafikens konkurrenskraft och dess inverkan avspeglas i stor omfattning i trafikservicenätet i hela landskapet.

Att så vidsträckta och sammanhängande samt produktiva skogsområden som möjligt bevaras förbättrar landskapets ekologiska förmåga att anpassa sig till de förändringar som klimatförändringen medför. Dessutom kvarstår skogarnas roll som s.k. kolsänkor. Möjligheterna att använda skogarna som närproduktionsområden från förnybar energi kvarstår. Att skogsbruksområden anges i etapplandskapsplanen stöder målet att landskapet ska bli mer självförsörjande när det gäller energi.

7. UPPNÅENDET AV MÅLEN

7.1 De riksomfattande målen för områdesanvändningen

Statsrådets riksomfattande mål för områdesanvändningen trädde i kraft 1.6.2001. Enligt 28 § i markanvändnings- och bygglagen ska de riksomfattande målen för områdesanvändningen beaktas när en landskapsplan utarbetas. Vid landskapsplanläggningen ska i princip alla mål tillämpas.

Etapplandskapsplanen förverkligar de riksomfattande målen för områdesanvändningen på följande sätt:

Fungerande regionstruktur

Etapplanens lösningar för områdesanvändningen stöder en balanserad utveckling av regionstrukturen samt en förstärkning av näringslivets konkurrenskraft och internationella ställning. Lösningen utnyttjar befintliga strukturer så bra som möjligt samt främjar bättre kvalitet på livsmiljön och ett hållbart utnyttjande av naturtillgångarna. Landskapets egna styrkefaktorer och lägesfaktorer har beaktats.

Enhetligare samhällsstruktur och kvalitet på livsmiljön

Den utvidgning av området för tätortsfunktioner i Borgnäs som angetts i etapplanen stöder sig på den befintliga tätortsstrukturen och förenhetligar den. För avfallshanteringsanläggningar anvisas områden så att i huvudsak allt avfall som uppstår kan återvinnas eller behandlas på ett sätt som är ändamålsenligt för hela landet eller regionen.

För att förbättra kollektivtrafikens förutsättningar har i planen angetts terminaler för kollektivtrafik som är av betydelse på landskapsnivå och som är belägna utanför centrumfunktionerna. Dessutom har den fastställda landskapsplanens planeringsbestämmelse som gäller områdesreserveringar för centrumfunktioner kompletterats. I kompletteringen förutsätts att tillräckliga terminaler reserveras för kollektivtrafiken och att tillräckliga förbindelser för lätt trafik tryggas i anslutning till terminalerna. I bestämmelserna betonas dessutom smidiga omstigningsmöjligheter och tillräckliga infartsparkeringsmöjligheter.

Verksamhetsmöjligheterna för näringslivet i anslutning till stenmaterialsproduktion och avfallshantering främjas genom tillräckliga områdesreserveringar. Vid placeringen av dem har de befintliga strukturerna beaktats liksom god trafikmässig och annan funktionell tillgänglighet för områdena.

Skogsbrukets och virkesproduktionens verksamhetsförutsättningar stöds genom att skogsbruksområden som är vidsträckta, sammanhängande och betydande för det ekologiska nätverket anges. För att minska och förebygga olägenheter för människors hälsa har i planen anvisats att funktioner som medför olika miljöolägenheter ska koncentreras. Dyliga områdesreserveringar på samma områden föreslås för stenmaterialsproduktion, avfallshantering, skjutbanor och motorsportbanor.

Olägenheter till följd av avloppsvatten har förhindrats i planen genom att anvisa de nya alternativa förläggingsplatser som en eventuell flyttning av reningsverket i Finno i Esbo kräver. Avloppsledningen i västra Nyland gör det möjligt att effektivisera vattenskyddet på ett vidsträckt område.

Kultur- och naturarv, rekreation i det fria och naturresurser

Genom att i planen ange skogsbruksdominerade områden som är vidsträckta, sammanhängande och betydande för det ekologiska nätverket främjas bevarad mångfald hos områden som är känsliga och värdefulla för den levande och icke levande naturen. Samtidigt främjas rekreationen i det fria samt naturturismen genom att förutsättningarna för skogarnas mångbruk förbättras.

Ekologiskt betydelsefulla och sammanhängande naturområden har beaktats i planen genom att områdesanvändningen styrs så att skogsområden som är vidsträckta, sammanhängande och betydande för det ekologiska nätverket inte splittras i onödan. I planen har beaktats landskapets användbara stenmaterialstillgångar samt förbrukningen av dem och förbrukningsbehovet på lång sikt genom att områden med betydande stenmaterialstillgångar anges. Anvisandet av områdena grundar sig på utredningar om områdenas natur- och landskapsvärden samt deras lämplighet för vatten- och stenmaterials försörjning.

Fungerande förbindelsenät och energiförsörjning

Planlösningar främjar samordningen av olika trafikformer samt kollektivtrafiken genom att det reserveras tillräckliga områden för godstrafikterminalernas och persontrafikens resecentrums verksamhet och utveckling.

I planen anges sträckningar för kraftledningar av betydelse för energiförsörjningen och styrs planeringen av områdesanvändningen så att möjligheterna att förverkliga dem bibehålls. Nödvändiga nya sträckningar och behoven av att förbättra det gamla nätet har beaktats när planen utarbetats. Den omgivande markanvändningen och närmiljön har beaktats vid planeringen. I planen har man förberett sig på sträckningar för nya naturgasledningar. Planen tryggar fjärrtransport av gas från såväl Ryssland som Estland.

Specialfrågor i Helsingforsregionen

I enlighet med de riksomfattande målen för områdesanvändningen har specialfrågorna i Helsingforsregionen avgjorts i den fastställda landskapsplanen och de behandlas inte i samband med etapplandskapsplanen.

Översyn av målen

En översyn av de riksomfattande målen för områdesanvändningen pågår. Större vikt än tidigare kommer sannolikt att läggas vid i synnerhet bekämpandet av klimatförändringen och anpassningen till den samt de ekologiska nätverken. Dessa frågekomplex som också är viktiga för landskapsplanläggningen har också varit centrala utgångspunkter för etapplandskapsplanen. Etapplandskapsplanen erbjuder goda utgångspunkter att genomföra även de reviderade riksomfattande målen för områdesanvändningen både i kommunerna i samband med kommunplanläggningen och när förbundet inleder följande landskapsplanerunda sannolikt 2009.

7.2 Uppnåendet av målen för etapplandskapsplanen

I det följande presenteras målen för etapplandskapsplanen och bedöms hur respektive mål uppnås i planen. Metoder för att uppnå målet omfattar både själva planlösningen och även beredningsarbetet gällande hela planen.

Mål för etapplanen	Metoder för att uppnå målet	Centrala konsekvenser	Uppnående av målet
Regionstrukturen i Nyland är enhetlig och servicen lättillgänglig			
<p>Det skapas möjligheter för långsiktiga avfallshanteringslösningar, ordnandet av stenmaterials-försörjningen och motorsport- och skjutbanornas utveckling samt utreds alternativa områdesreserveringar för dessa.</p>	<p>- Ämnesområdes-specifika utredningar där utvecklingsbehoven på lång sikt och alternativa förläggningsplatser har granskats, - omfattande beredningssamarbete med kommuner, aktörer och andra intressentgrupper, - 3 avfallsbehandlingsområden som områdesreservering, - 3 områden som reserverats för slutdeponering av överskotts jord som områdesreservering, - 18 områden för avfallshandling med objektsbeteckning, - beteckningarna möjliggör olika avfallshandlingslösningar - 3 motorsportbanor med objektsbeteckning, - 12 skjutbanor med objektsbeteckning, - planeringsbestämmelser.</p>	<p>- Den presenterade avfallshandlingslösningen gör det möjligt att ordna en tekniskt högklassig avfallshandling som är ekonomiskt hållbar och hållbar med tanke på miljön, - miljöolägenheterna i områdena minskar bl.a. genom att områdena samtidigt används för flera olika ändamål, - lokala miljöolägenheter, - planlösningen främjar ordnandet av avfallshandling över landskapsgränserna, - verksamheten på och utvecklingen av de nuvarande motorsportbanorna på landskapsnivå kan fortsätta, - planen tryggar verksamheten på försvarsmaktens skjutbanor, - utbudet av skjutbanor för civilt bruk försämrats tills de nya banor som föreslås kan byggas, - det blir lättare att ordna stenmaterialsproduktionen mera långsiktigt - främjar regional självförsörjning i fråga om landskapets stenmaterials-försörjning, - konsekvenserna sträcker sig delvis över landskapsgränserna. - lokalt medför stenmaterialsproduktionen betydande miljöförändringar.</p>	<p>- För avfallshandlingslösningens del uppnås planens mål väl, - för motorsportbanornas del uppnås planens mål väl, - för skjutbanornas del uppnås planens mål delvis: för banorna som används för civila ändamål dåligt och för försvarsmaktens banor väl, - för stenmaterials-försörjningens del uppnås planens mål delvis, eftersom egenskapsbeteckningen har relativt svag styrande verkan.</p>

<p>Det centrala målet för utvecklandet av kollektivtrafikens terminaler och hållplatser är att göra resekedjorna smidigare och mera välfungerande och att förbättra kollektivtrafikens användbarhet med beaktande av de regionala särdragen</p>	<p>-4 terminaler för kollektivtrafik utanför trafikområdena och centrumfunktionerna, - ny planeringsbestämmelse för landskapsplanens och etapplandskapsplanens områden för tätortsfunktioner, - planeringsbestämmelser.</p>	<p>- Kollektivtrafikens verksamhetsförutsättningar förbättras på ett regionalt balanserat sätt både inom och utanför tätortsområdena, - konsekvenserna avspeglar sig vida omkring i huvudstadsregionens hela pendlingsområde.</p>	<p>- I fråga om utvecklingen av kollektivtrafikens terminaler och hållplatser uppnås planens mål väl.</p>
<p>I första hand utvecklas de befintliga skjut- och motorsportbanorna på regional nivå och landskapsnivå samt kompletteras bannätet där det är bristfälligt.</p>	<p>- 3 motorsportbanor med objektsbeteckning, alla är redan i funktion, - 12 skjutbanor med objektsbeteckning, av dem är 10 i funktion och 2 nya, - planeringsbestämmelser.</p>	<p>- Den förändrande inverkan på de nuvarande bannätverkan är liten, - inverkan är lokal, - i synnerhet när det gäller bullerkonsekvenserna kan området där det förekommer olägenheter vara omfattande och beröra en stor grupp invånare, - lösningen bibehåller de nuvarande banornas förhållande till den omgivande markanvändningen.</p>	<p>- För skjutbanornas del uppnås planens mål delvis: för banorna för civila ändamål dåligt och för försvarsmaktens banor väl, - för motorsportbanornas del uppnås planens mål väl.</p>
<p>Näringsverksamheten är konkurrenskraftig och landskapets nationella och internationella ställning är stark</p>			
<p>Godstrafikens terminaler och logistikcentrum placeras så att de möjliggör effektiva och förmånliga transporter och mervärdestjänster i anslutning därtill.</p>	<p>- Ämnesområdes-specifik utredning där utvecklingsbehoven på lång sikt och alternativa förläggningsplatser har granskats, - omfattande beredningssamarbete med kommuner, aktörer och andra intressentgrupper, - i planen föreslås inte terminaler eller logistikcentrum för godstrafiken.</p>	<p>- Inga direkta konsekvenser för planeringen av markanvändningen, - utredningen och samarbetet med intressentgrupper stöder och främjar behandlingen av saken i andra sammanhang.</p>	<p>- I fråga om godstrafikens terminaler och logistikcentrum uppnås inte planens mål, eftersom inga områden anvisas för dem.</p>
<p>Skogsbrukets verksamhetsförutsättningar i Nyland främjas.</p>	<p>- Ämnesområdes-specifik utredning om det ekologiska nätverket och vidsträckta, sammanhängande skogsområden i landskapet, - 17 separata MLY-områden (skogsbruksdominerat område som</p>	<p>- Positiva konsekvenser för skogsbruket och även andra landsbygdsnärningar, - skogsbrukets och skogsbruksområdenas ställning i markanvändningsplaneringen förstärks, - konsekvenserna berör</p>	<p>- I fråga om främjandet av skogsbrukets verksamhetsförutsättningar uppnås planens mål väl.</p>

	<p>är vidsträckt, sammanhängande och betydande för det ekologiska nätverket),</p> <ul style="list-style-type: none"> - bildar 11 områdeshelheter, - den sammanlagda arealen ca 52 200 ha, ca 8 % av landskapets areal, havsområdena borträknade, - planeringsbestämmelser, - expertutlåtande. 	<p>vidsträckta områden och ett stort antal markägare.</p>	
<p>Stenmaterials försörjningens funktionsduglighet tryggas genom att det anges var goda stenmaterialstillgångar är belägna. Möjligheterna att samordna stenmaterialstakt och parallell och senare användning av tåktområdena utreds.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ämnesområdes-specifik utredning om stenmaterials försörjningen i landskapet, - stenmaterialstillgångar anges med egenskapsbeteckning, - 44 områden vars sammanlagda areal är ca 4 585 ha, - enligt POSKI-materialet uppgår de kalkylerade sammanlagda tillgångarna på områdena till ca 206 milj.m³, - de teoretiska maximala tillgångarna på områdena med 10 meters tåkt djup uppgår till ca 500 milj. m³, - senare och parallell användning har anvisats för avfallshanteringsfunktionerna samt motorsport- och skjutbanorna, - planeringsbestämmelser. 	<ul style="list-style-type: none"> - Omfattande bakgrunds inverkan på planeringen av markanvändningen, - bidrar till att styra förläggningen av tåktområdena, - parallell och senare användning har positiva företags- och samhällsekonomiska konsekvenser, - möjligheterna att minska miljöolägenheterna förbättras, - avsevärda lokala miljöförändringar och olägenheter, - avsevärd inverkan på landskapets självförsörjning i fråga om stenmaterials försörjningen, i synnerhet när det gäller bergmaterial, - konsekvenser för produktionen och miljön över landskapsgränserna. 	<ul style="list-style-type: none"> - I fråga om anvisandet av stenmaterials tillgångar uppnås planens mål väl, - i fråga om stenmaterialstakt och parallell och senare användning av tåktområdena uppnås planens mål väl.
<p>Avfallshanterings funktionsduglighet tryggas genom att det anvisas tillräckliga områden av olika typ som lämpar sig för avfallshantering.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 3 avfallshanteringsområden som områdesreservering, - 3 områden som reserverats för slutdeponering av överskotts jord som områdesreservering, - 18 avfallshanteringsområden med objektsbeteckning, - beteckningarna möjliggör olika avfallshanteringslösningar. - planerings- 	<ul style="list-style-type: none"> - Gör det möjligt att på lång sikt ordna en tekniskt högklassig avfallshantering som är ekonomiskt hållbar och hållbar med tanke på miljön och som baserar sig på alternativa lösningar, - influensområdet överskrider landskapsgränserna. 	<p>I fråga om områden av olika typ som lämpar sig för avfallshantering uppnås planens mål väl.</p>

	bestämmelser.		
Trafiknätet fungerar smidigt och den samhällstekniska servicen fungerar effektivt			
Den depåkapacitet som förutsätts för att kollektivtrafiken ska fungera tryggas.	- Anges inte på plankartan, - ny planeringsbestämmelse som gäller depåer för kollektivtrafiken på områden för tätortsfunktioner, - planeringsbestämmelser.	- Konsekvenserna hänför sig regionalt till tätortsområden, men avspeglar sig funktionellt i hela kollektivtrafiknätverket.	I fråga om tryggheten av kollektivtrafikens depåkapacitet uppnås planens mål delvis , eftersom planeringsbestämmelsen gäller endast områden för tätortsfunktioner.
Avfallshanteringen och stenmaterials-försörjningens produktionskedjor ses över och de områdesbehov som krävs för att de ska fungera beaktas.	- 3 avfallshanteringsområden som områdesreservering, - 3 områden som reserverats för slutdeponering av överskottsjord som områdesreservering, - 18 avfallshanteringsområden med objektsbeteckning, - beteckningarna möjliggör olika områdesbehov för avfallshanteringskedjan, - separata behandlings- eller upplagsområden för stenmaterials-försörjningen anges inte, - planeringsbestämmelser.	- Konsekvenserna är positiva och upprätthåller och förbättrar produktionskedjornas verksamhetsförutsättningar, - för stenmaterials-försörjningens del hänför sig konsekvenserna till produktionskedjans början.	- I fråga om granskningen av avfallshanteringen och stenmaterials-försörjningens verksamhetskedjor och beaktandet av områdesbehoven uppnås planens mål delvis , eftersom alla områdesbehov för stenmaterials-försörjningens produktionskedja inte anges.
Möjligheten att utvidga naturgasnätet i västra Nyland undersöks	- Riktgivande sträckning för en naturgashuvudledning från Lojo till Hangö udd, - behov av förbindelse för naturgashuvudledning i Ingå som en del av naturgashuvudledningen mellan Estland och Finland. - planeringsbestämmelser.	- Möjliggör en avsevärd utvidgning av förbrukningsområdet för naturgas och en betydande ökning av förbrukningen, - konsekvenser för förläggningen av regionalt och lokalt byggande och bl.a. för industris energilösningar, - positiva konsekvenser för miljöns tillstånd, - energiförsörjningens funktionssäkerhet förbättras och alternativen ökar.	- I fråga om utvidgningen av naturgasnätverket uppnås planens mål väl .
Alternativa förläggingsplatser för det avloppsreningsverk som ska ersätta Finno granskas.	- 3 alternativa förläggingsplatser (Estberget, Mossberget och Mossasvedjebergen); - planeringsbestämmelser.	- Tryggar kommunens möjligheter att utreda och avgöra reningsverkets förläggingsplats, - lokala miljökonsekvenser som	- I fråga om alternativa förläggingsplatser för det ersättande avloppsreningsverket uppnås planens mål väl .

		delvis upplevs som negativa, - ibruktagandet av ett nytt eller moderniserat reningsverk har omfattande positiva konsekvenser för bl.a. Finska vikens tillstånd.	
Tyngdpunkten i avfallshanteringslösningarna ligger på de områdesreserveringar som behövs för återvinning och slutdeponering av samhällsavfall. Dessutom skapas möjligheter att behandla och slutdeponera överskottsjord och förorenad jord.	- 3 områden som reserverats för slutdeponering av överskottsjord som områdesreservering, - 18 områden för avfallshandling med objektsbeteckning, - beteckningarna möjliggör bl.a. energiåtervinning av avfall, - planeringsbestämmelser.	- Områdesreserveringarna och objektsbeteckningarna möjliggör tillräcklig utrymmeskapacitet för såväl återvinning som slutdeponering, - lösningen är flexibel i fråga om alternativ, - lösningen är regionalt balanserad och möjliggör skäliga transportsträckor, - influensområdet överskrider landskapsgränserna, - förverkligandet upprätthåller och ger upphov till avsevärda lokala miljöförändringar, - korrekt behandling av förorenad mark förbättrar miljöns tillstånd och frigör områden för bl.a. byggande.	- I fråga om återvinningen och slutdeponeringen av samhällsavfall samt slutdeponeringen av överskottsjord uppnås planens mål väl. - i fråga om mark för slutdeponering av förorenad jord uppnås planens mål delvis , eftersom det inte har kunnat anges tillräckligt med områden som lämpar sig för behandling av förorenad jord på ett regionalt heltäckande sätt.
En trygg, hälsosam och trivsamt miljö är en resurs för landskapet			
Vid definitionen av stenmaterialstillgångar som är goda med tanke på stenmaterials-försörjningen har beaktats områdenas natur- och landskapsvärden samt å andra sidan deras lämplighet för vattenförsörjning och stenmaterials-försörjning.	- Stenmaterialstillgångarna i 44 områden anges med egenskapsbeteckning, - för definitionen av stenmaterialstillgångarna har materialet från POSKI-projektet varit centralt, där områdena har bedömts på det sätt som anges i målet, - samordning med de landskapsvärden och grundvattensområden som angetts i landskapsplanen, - planeringsbestämmelser.	- Konsekvenserna för miljöns tillstånd och landskapsbilden kan förutsägas bättre än tidigare, - de grundvattensområden, kulturmiljöer, åsområden eller skyddsområden som angetts i landskapsplanen äventyras inte och miljöns tillstånd i dem försämras inte.	- I fråga om definitionen av stenmaterialstillgångar som är goda med tanke på stenmaterialsproduktionen uppnås planens mål väl.
Den nyländska tystnadens karaktär och förutsättningarna att bevara den genom lösningar i	- Ämnesområdes-specifik bakgrundsutredning, - tysta områden anges inte på plankartan,	- Konsekvenserna för diskussionen om tystnadens och de tysta områdenas betydelse som miljöfaktor och	- I fråga om utredandet av den nyländska tystnadens karaktär och förutsättningarna att bevara den uppnås

<p>landskapsplanen utreds.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - saken behandlas i beskrivningen, - i planeringsbestämmelserna har beaktats det buller som olika funktioner medför. 	<p>planeringsfråga har varit positiva,</p> <ul style="list-style-type: none"> - utredningen kan fungera som bakgrundsmaterial för bl.a. kommunernas planering. 	<p>planens mål väl.</p>
<p>Vid placeringen och styrningen av planeringen av funktioner som medför miljöolägenheter strävar man efter att minimera de skadliga konsekvenserna för miljön och hälsan. Grundvattensområdena beaktas när funktionerna placeras.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Har beaktats i planeringsprinciperna och placeringlösningarna, - har beaktats i planeringsbestämmelserna, - skadliga funktioner anvisas inte på landskapsplanens grundvattensområden, - planeringsbestämmelser. 	<ul style="list-style-type: none"> - Boende- och naturmiljöns allmänna tillstånd förbättras, - förändringarna har betydande positiva lokala konsekvenser för invånarna, - antalet områden med miljöolägenheter kan minska, - verksamhetsförutsättningarna för vattenförsörjning som grundar sig på grundvatten försämras inte. 	<ul style="list-style-type: none"> - I fråga om placeringen och styrningen av planeringen av funktioner som medför miljöolägenheter samt minimeringen av olägenheterna uppnås planens mål väl, - när det gäller beaktandet av grundvattnet uppnås planens mål väl.
<p>Funktioner som medför olika olägenheter koncentreras i mån av möjlighet på ett i tekniskt och ekonomiskt hänseende effektivt sätt samt på ett sätt som skadar miljön så litet som möjligt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 5 områden där det anvisas parallell eller senare användning för funktioner som medför olägenheter tillsammans med avfallshantering och/eller stenmaterials-försörjning, - Vanda Fartcentrum ligger inom det flygbullerområde som angetts i landskapsplanen, - planeringsbestämmelser. 	<ul style="list-style-type: none"> - Antalet områden med miljöolägenheter kan minska, - aktörernas ekonomiska och tekniska resurser för bekämpning av miljöolägenheter kan öka, - koncentrerings leder till mera långsiktig verksamhet än tidigare på områdena. 	<p>I fråga om funktioner som medför olägenheter uppnås planens mål väl.</p>
<p>Det ekologiska nätverket och dess kärnområden beaktas. På vidsträckt, sammanhängande skogsområden anvisas inte verksamhet eller markanvändning som splittrar dem utan särskilda grunder. Även den övriga planeringen av markanvändningen styrs så att vidsträckt, sammanhängande skogsområden inte splittras i onödan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sektorspecifik utredning om det ekologiska nätverket och vidsträckt, sammanhängande skogsområden i landskapet, - 17 separata MLY-områden (skogsbruksdominerat område som är vidsträckt, sammanhängande och betydande för det ekologiska nätverket), - bildar 11 områdeshelheter, - på MLY-områdena anges inte funktioner som splittrar dem, - 7 nya beteckningar för behov av 	<ul style="list-style-type: none"> - Förutsättningarna att trygga det ekologiska nätverkets funktionsduglighet inom landskapet och över landskapsgränserna förbättras, - positiva konsekvenser för naturens mångfald, - ökar skogarnas och skogsnaturens tyngd i det ekonomiska nätverket i landskapet - skogsbruksområdenas ställning i kommunplanläggningen stärks. 	<ul style="list-style-type: none"> - I fråga om beaktande av det ekologiska nätverket och dess kärnområden uppnås planens mål väl, - när det gäller att förhindra splittring av vidsträckt, sammanhängande skogsområden uppnås planens mål väl.

	grönförbindelse, - planerings- bestämmelser, - expertutlåtande.		
--	--	--	--

Enligt denna bedömning uppnås nästan alla mål som satts för etapplandskapsplanen väl i planen. Det har emellertid varit motiverat att bedöma att vissa av målen uppnås endast delvis och i fråga om godstrafikens terminaler och logistikcentrum uppnås målet inte alls. Orsakerna till att ett enskilt mål uppnås delvis eller inte alls anges i planbeskrivningen i samband med behandlingen av respektive ämnesområde. Man torde återkomma till alla dessa under följande landskapsplanerundor.

8. TOLKNINGEN OCH RÄTTVERKNINGARNA AV PLANEN SAMT FÖRHÅLLANDE TILL ANNAN LAGSTIFTNING

I detta kapitel presenteras tolkningen och rättsverkningarna av landskapsplanen samt dess förhållande till annan lagstiftning så att perspektivet är etapplandskapsplanens ämnesområde. Rättsverkningarna har behandlats mera allmänt i punkterna 6 och 7 i beskrivningen till landskapsplanen för Nyland.

8.1 Etapplandskapsplanens allmänna rätts- och styrande verkningar enligt markanvändnings- och bygglagen

Kommunplanläggningen

Huvudregeln för landskapsplanläggningens styrande inverkan på kommunplanläggningen framgår av 32 § 1 mom. i markanvändnings- och bygglagen: "*Landskapsplanläggningen skall tjäna till ledning när generalplaner och detaljplaner utarbetas och ändras samt när åtgärder annars vidtas för att reglera områdesanvändningen*".

Ett mål för markanvändnings- och bygglagen är att klart ange vilka uppgifter olika plantyper har i systemet för planering av områdesanvändningen. I landskapsplanen anges principerna för områdesanvändningen och samhällsstrukturen och anges områden som är nödvändiga med tanke på landskapets utveckling. Områdesreserveringar anges endast i den mån och med den noggrannhet som är nödvändig med tanke på de riksomfattande målen eller landskapets mål för områdesanvändningen eller för att samordna områdesanvändningen i flera kommuner än en. Landskapsplanen är således en översiktlig markanvändningsplan som överlåter lokala frågor gällande områdesanvändningen åt kommunernas planläggning.

Enligt de grundläggande principerna för plansystemet preciseras den mera översiktliga markanvändningsplanen i samband med den mera detaljerade planen. Landskapsplanens styrande princip genomförs när en markanvändningslösning som föreslagits i landskapsplanen preciseras i kommunplanläggningen.

Om en trafikled eller en ledningslinje för teknisk service har angetts med en beteckning för riktgivande eller alternativ sträckning, ska man sträva efter att precisera lösningen i kommunplanläggningen. Om behovet av en led eller en linje anges med en beteckning för förbindelsebehov, är det skäl att konstatera saken i planbeskrivningen till den mera detaljerade planen.

Beteckningar som använts i landskapsplanen för att beskriva ett områdes speciella karaktör, t.ex. betydande stenmaterialstillgångar, upphäver inte ett användningsändamål som anvisats samma område med områdesreserveringsbeteckningar. I enlighet med sin benämning anger egenskapsbeteckningar någon speciell egenskap hos området, och en planeringsbestämmelse som getts för att värna den ska beaktas när markanvändningen enligt områdesreserveringsbeteckningen planeras för området.

Landskapsplanen är flexibel. Omfattningen och placeringen av de områdesreserveringar som angetts i landskapsplanen kan ändras i den mera detaljerade planen eller så kan man också avstå från en områdesreservering. Förutsättningen är att de centrala målen för landskapsplanen inte äventyras. Målen för landskapsplanen ska tryggas i samma plan där avvikelse görs från lösningen i landskapsplanen.

Vid kommunplanläggningen är det inte möjligt att ha en planlösning som strider mot en lösning som angetts i landskapsplanen utan att landskapsplanen ändras. När en ny planlösning med regional inverkan eller inverkan på landskapsnivå föreslås endast vid kommunplanläggningen, ger det också upphov till en situation som strider mot landskapsplanen.

Landskapsplanen gäller inte på området för en mera detaljerad plan med rättsverkningar utom i fråga om verkan när dessa planer ändras. Landskapsplanen kan dock påverka behovet av att ändra kommunplanen. Exempelvis en konflikt i kommunplanen med riksomfattande mål för områdesanvändningen som angetts i landskapsplanen visar att kommunplanen inte längre är ajour med tiden.

Myndigheternas verksamhet

I 32 § 2 mom. i markanvändnings- och bygglagen sägs att när myndigheterna planerar åtgärder som gäller områdesanvändningen och beslutar om att vidta dessa åtgärder, ska de beakta landskapsplanen, försöka främja genomförandet av planen och se till att åtgärderna inte försvårar genomförandet av planen.

Skyldigheten att beakta och främja landskapsplanen gäller alla sådana statliga och kommunala myndigheter som sköter planering eller genomförande i anslutning till områdesanvändningen. Skyldigheten har ansetts gälla även statliga affärsverk enligt lagen om statliga affärsverk (627/1987).

Att man beaktar landskapsplanen betyder att man förfar på ett sätt som inte minskar möjligheterna att genomföra landskapsplanen. Att främja landskapsplanen betyder åter ett aktivare tillvägagångssätt som betjänar genomförandet av landskapsplanen. När bestämmelsen gäller kommunerna betyder den att planläggningen i första hand ska inriktas på områden som främjar ett ändamålsenligt genomförande av landskapsplanen.

Bygginnskränkning i landskapsplanen

Enligt 33 § 1 mom. i markanvändnings- och bygglagen gäller på ett område som i landskapsplanen anvisats om rekreations- eller skyddsområde eller för nätverk eller områden för trafik eller teknisk service inskränkning av byggandet. När planen vinner laga kraft träder bygginnskränkning automatiskt i kraft på dessa områden. Ett område med bygginnskränkning kan utvidgas eller inskränkas genom en planbestämmelse. Landskapsplanen för Nyland innehåller i regel inga sådana bestämmelser. Områdesreserveringar för samhällsteknisk försörjning och trafik som angetts med objektsbeteckningar innefattar dock ingen bygginnskränkning. Det har inte ansetts nödvändigt med bygginnskränkning för att trygga förverkligandet av områden som angetts som objekt, eftersom de är små till arealen och deras exakta läge och omfattning kan fastställas först vid den mera detaljerade planläggningen i förhållande till annan, omgivande markanvändning.

Områden som angetts med en beteckning som beskriver områdets speciella karaktär är inte skyddsområden och berörs inte av bygginnskränkning. Med en beteckning som beskriver områdets speciella karaktär har i etapplandskapsplanen angetts områden med betydande stenmaterialstillgångar.

På områden där bygginnskränkning gäller får tillstånd att uppföra en byggnad inte beviljas så att genomförandet av landskapsplanen försvåras.

Bygginnskränkning är emellertid villkorlig. Om förvägrande av bygglov orsakar sökanden betydande olägenhet ska tillstånd beviljas, om kommunen eller något annat offentlighetsligt samfund inte löser in området eller betalar skälig

ersättning för olägenheten. På skyddsområden är det inlösnings- och ersättningskyldiga samfundet i allmänhet staten.

Då en trafikled eller en ledningslinje för teknisk service har angetts med en beteckning för riktgivande eller alternativ sträckning, berörs inte området av bygginskränkning. Inte heller en beteckning för trafikens eller den tekniska servicens förbindelsebehov leder till bygginskränkning.

Om förvägrande av bygglov orsakar sökanden betydande olägenheter, ska tillstånd till byggande beviljas under ovan nämnda förutsättningar. Vid bedömningen av olägenheten beaktas naturligtvis endast ett sådant bygghinder som uttryckligen beror på landskapsplanen. Om byggandet skulle ha förhindrats även om landskapsplanen inte vore i kraft, är det inte fråga om ett hinder som beror på landskapsplanen.

8.2 Rättsverkningar och styrande verkningar i anslutning till beteckningarna i etapplandskapsplanen

Skogsbruksdominerat område som är vidsträckt, sammanhängande och betydande för det ekologiska nätverket (MLY)

Med MLY-beteckning anges i huvudsak vidsträckta och sammanhängande skogsområden som används för skogsbruk och som är av betydelse för landskapets ekologiska nätverk. MLY-områdesreserveringar i etapplandskapsplanen berörs inte av bygginskränkning enligt MBL 33 § och för området utfärdas inte heller byggbestämmelser enligt MBL. Inte heller skyddsbestämmelser enligt MBL 30 § utfärdas. En MLY-områdesreservering inverkar således inte på förutsättningarna att bevilja rätt till undantag i fråga om byggande (MBL 23 kap.), bygglov (MBL 125 §, 135-137 §) eller åtgärdstillstånd (MBL 126 §, 138 §), utan de ska prövas i enlighet med dessa bestämmelser. En MLY-områdesreservering inverkar inte heller på tillämpningen av bestämmelserna om strandområden (MBL 10 kap.).

Landskapsplanen medför ingen förpliktelse för kommunen att anvisa områden i behov av planering. Kommunen kan i enlighet med MBL 16 § såsom ett område i behov av planering anvisa även ett område som har ett sådant läge att där kan förväntas en samhällsutveckling som kräver planering eller där det på grund av särskilda miljövärden eller miljöolägenheter är nödvändigt att planera markanvändningen. Miljövärdena hos de MLY-områdesreserveringar som anvisats i etapplandskapsplanen baserar sig på områdets ekologiska betydelse. En MLY-områdesreservering kan innefatta sådana i lagen avsedda miljövärden som kan påverka kommunens prövning av områden i behov av planering och deras gränser.

Tillämpningsområdet för tillstånd för miljöåtgärder och förutsättningarna för tillstånd fastställs i MBL 128 § och 140 §. Tillämpningsområdet omfattar inte landskapsplanen. Tillstånd för miljöåtgärder behövs endast på ett detaljplaneområde, på ett generalplaneområde, om så bestäms i generalplanen, och på ett område beträffande vilket så har bestämts för utarbetande av generalplan eller ändring av generalplanen. Landskapsplanen är inte i kraft på ett område för en generalplan med rättsverkningar eller för en detaljplan, utom i fråga om verkan när planerna ändras. Skötseln av skogen på ett MLY-område och användningen av området som skogsbruksmark sker med stöd av skogslagens bestämmelser. Skogslagen förhindrar inte heller att skogsbruksmark med MLY-områdesreservering tas i annat bruk (3 § i skogslagen). När åtgärder kräver tillstånd av en myndighet tillämpas skogslagen till dess beslutet har vunnit laga kraft eller till dess tillståndsmyndigheten inom ramen för sina

befogenheter har gett sitt samtycke till åtgärden. Vid planering, bebyggande och användning av områdena tillämpas markanvändnings- och bygglagens bestämmelser om inte något annat föreskrivs särskilt.

Skogslagen förpliktar skogscentralerna att utarbeta regionala målprogram för skogsbruket. Programmet innehåller bl.a. allmänna mål för främjande av en hållbar skötsel och användning av skogarna. I programmet intas inte uppgifter som kan individualiseras för enskilda lägenheter. När programmet utarbetas ska skogscentralen samarbeta med alla nödvändiga intressenter. Landskapsförbundet kan på grund av sina lagstadgade uppgifter anses vara en sådan intressent. Dessutom ska skogscentralen i egenskap av myndighet beakta landskapsplanen och främja dess genomförande.

Enligt skogslagen ska skogscentralen i fråga om områden som ska planläggas eller som har planlagts samarbeta i tillräcklig utsträckning med kommunerna för samordnande av målen för skogslagen samt för markanvändnings- och bygglagen. Landskapsförbundet nämns inte i detta sammanhang. Det kan ändå anses att samordnande av målen förutsätter tillräckligt samarbete mellan skogscentralen och landskapsförbundet när landskapsplanen eller det regionala målprogrammet för skogsbruket utarbetas. I princip förmedlas målen för landskapsplanen i tillräcklig utsträckning via kommunplanläggningen när kommunerna samarbetar med skogscentralen.

I etapplandskapsplanen anges inte betydande stenmaterialstillgångar på MLY-områdesreserveringar. Marktäkt regleras av marktäktslagen. Marktäkt är möjlig på MLY-områdesreserveringar, om det inte finns några begränsningar för marktäkten enligt 3 § i marktäktslagen. Om täktområdets areal överstiger 25 hektar eller den substansmängd som tas ut är minst 200 000 kubikmeter fast mått om året, tillämpas på projektet dessutom bedömningsförfarandet enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Landskapsplanen tjänar som stöd vid tillståndsprövning enligt marktäktslagen och vid det bedömningsförfarande som eventuellt föregår tillståndsprövningen. För en MLY-områdesreservering följer inte begränsningar för tagande av substanser för eget sedvanligt bruk till husbehov enligt 4 § i marktäktslagen.

För krossverksamhet i anslutning till marktäkt krävs i regel miljötillstånd enligt miljöskyddslagen. Förutsättningarna för beviljande av tillstånd anges i lagens 42 §. Vid bedömningen av förlägningsplatsens lämplighet ska dessutom beaktas områdets och dess omgivningars nuvarande och framtida, i en plan med rättsverkningar angivna användningsändamål samt planbestämmelserna för området (6 §). En landskapsplan med rättsverkningar är en sådan plan som avses i lagen. Landskapsplanens betydelse för tillståndsprövningen är i synnerhet beroende av hur speciella planens markanvändningslösningar är och av markanvändningslösningarna som helhet. Härmed kan etapplandskapsplanens beteckning för MLY-områdesreservering inte anses ha sådant innehåll eller sådana planeringsbestämmelser att den som sådan kunde utgöra ett hinder för beviljande av miljötillstånd. Miljötillståndsmyndigheter enligt miljöskyddslagen är miljötillståndsverken, de regionala miljöcentralerna och kommunens miljöskyddsmyndighet. Alla dessa myndigheter ska försöka främja genomförandet av landskapsplanen i enlighet med MBL 32 §.

En beteckning för MLY-områdesreservering skapar eller medför inte förutsättningar att tillämpa förfarande enligt 4 § i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (inlösningslagen) eller MBL 99 § 1 och 2 mom. för att förvärva områden för att genomföra landskapsplanen. Beteckningen medför inte sådana gemensamma behov hos staten, regionen, samkommunen eller kommunbefolkningen som kunde motivera ett inlösningsbehov.

En MLY-beteckning medför inget behov av att lyfta fram de ersättningsfrågor som avses i MBL 101 §. I fråga om landskapsplaner hänför sig den enda situationen där det kan bli fråga om ersättning till villkorlig bygginskränkning enligt MBL 33 §. Såsom ovan konstaterats berörs inte MLY-områdesreserveringar av nämnda villkorliga bygginskränkning.

Enligt 17 § i landsvägslagen ska en utredningsplan och en vägplan grunda sig på en sådan plan med rättsverkningar som avses i markanvändnings- och bygglagen och i vilken vägens sträckning och dess förhållande till övrig områdesanvändning har klarlagts. En landsväg kan dock planeras, om vägens sträckning och förhållande till övriga områdesanvändning med beaktande av vägens karaktär och utan en plan kan klarläggas i tillräcklig omfattning i samarbete med kommunen, landskapsförbundet och den regionala miljöcentralen. De riksomfattande målen för områdesanvändningen samt landskapsplaner och generalplaner ska beaktas på det sätt som bestäms i MBL. En utredningsplan får inte godkännas i strid med en landskapsplan eller en generalplan med rättsverkningar. En vägplan får inte godkännas i strid med en plan med rättsverkningar. Om en utredningsplan eller vägplan klart avviker från den landskapsplan som är i kraft på området t.ex. genom att den i hög grad splittrar en MLY-områdesreservering enligt landskapsplanen, får planerna inte godkännas om inte motsvarande ändring av landskapsplanen först har fastställts.

Den myndighet som beviljar inlösningstillstånd som krävs för att förverkliga banlinjer och energinätverk är i allmänhet statsrådet. Även lantmäteribråkan kan besluta om mindre viktiga inlösningar. Enligt 10 § i banlagen ska en utredningsplan och en järnvägsplan grunda sig på en plan med rättsverkningar i vilken järnvägsområdets läge och dess förhållande till övrig områdesanvändning har klarlagts. På ett område för vilket en plan med rättsverkningar håller på att utarbetas eller ändras kan åtgärder vidtas i syfte att utarbeta en utredningsplan eller en järnvägsplan som grundar sig på målen för planen enligt MBL. En utredningsplan får inte godkännas i strid med en landskapsplan eller en generalplan med rättsverkningar. Om en utredningsplan eller järnvägsplan klart avviker från den landskapsplan som är i kraft på området t.ex. genom att den i hög grad splittrar en MLY-områdesreservering enligt landskapsplanen, får planerna inte godkännas om inte motsvarande ändring av landskapsplanen först har fastställts.

När väg- eller banlinjer förbättras grundligt ska myndigheten beakta landskapsplanen och försöka främja genomförandet av planen även för MLY-områdesreserveringarnas del. Detta betyder bl.a. att förbindelser för djur mellan MLY-områdesreserveringarna tryggas genom att de behov av grönförbindelse som angetts i planen beaktas.

Betydelsen av den inverkan enligt MBL 32 § som en MLY-beteckning medför för myndighetens beslutsfattande med stöd av speciallagstiftningen om näringar är beroende av på vilket sätt det föreskrivs om förutsättningarna för beslutsfattande i speciallagen i fråga. Beteckningen kan medföra ytterligare grunder för beslutsprövningen endast i den omfattning som speciallagstiftningen tillåter. Även olika stödåtgärder styrs i enlighet med speciallagstiftningen. Landskapsplanen kan påverka denna prövning i det fallet att det inte föreskrivs heltäckande om förutsättningarna för beviljande av stöd i speciallagen i fråga. Landskapet kan inte på förhand ta ställning till vilka beslut olika myndigheter kommer att fatta inom ramen för sina befogenheter och sådana förutsägelser hör inte ens till landskapsförbundets befogenheter.

Område med betydande stenmaterialstillgångar

Områden med betydande stenmaterialstillgångar har i etappplansplanen angetts med egenskapsbeteckning. Planen anger att området besitter sådana specialegenskaper i anslutning till marksubstansernas kvalitet och/eller mängd, som man vill trygga och att de specialvillkor som de ställer måste beaktas när områdesanvändningen planeras. Beteckningen upphäver inte ett användningsändamål för samma område som i planen eventuellt angetts med områdesreserveringsbeteckning eller objektsbeteckning.

Egenskapsbeteckning för stenmaterialstillgångar i etappplansplanen berörs inte av bygginskränkning enligt MBL 33 § och för området utfärdas således inte heller byggbestämmelser enligt MBL. Om området eller en del av det har angetts med områdesreserveringsbeteckning i anslutning till teknisk service berörs det av bygginskränkning enligt MBL 33 §. Sådana områdesreserveringsbeteckningar på stenmaterialsområden är i etappplansplanen område för avfallshantering och område reserverat för slutdeponering av överskottsjord. De objektsbeteckningar som angetts på stenmaterialsområden berörs inte av bygginskränkning. En egenskapsbeteckning som anger stenmaterialstillgångar inverkar således inte på förutsättningarna att bevilja rätt till undantag för byggande (MBL 23 kap.), bygglov (MBL 125 §, 135-137 §) eller åtgärdstillstånd (MBL 126 §, 138 §), som ska prövas i enlighet med bestämmelserna i fråga. Egenskapsbeteckningen inverkar inte heller på tillämpningen av bestämmelserna om strandområden (MBL 10 kap.). I etappplansplanen utfärdas inte heller skyddsbestämmelser enligt MBL 30 § för stenmaterialsområden.

Tillämpningsområdet för tillstånd för miljöåtgärder och förutsättningarna för tillstånd fastställs i MBL 128 § och 140 §. Tillämpningsområdet omfattar inte landskapsplanen. Tillstånd för miljöåtgärder behövs endast på ett detaljplaneområde, på ett generalplaneområde, om så bestäms i generalplanen, och på ett område beträffande vilket så har bestämts för utarbetande av generalplan eller ändring av generalplanen. Landskapsplanen är inte i kraft på ett område för en generalplan med rättsverkningar eller för en detaljplan, utom i fråga om verkan när planerna ändras.

På de områden som anvisats som stenmaterialsområden och där det inte finns eller har funnits täktstillstånd enligt marktäktslagen sköts skogen och används området som skogsbruksmark enligt skogslagens bestämmelser, om inte kommunplanerna medför begränsningar för skogslagens tillämpning (2 § i skogslagen). Skogslagen hindrar inte att skogsbruksmark tas i annat bruk (3 § i skogslagen). Detta gäller också områden som börjar användas för marktäkt. Marktäkt regleras av marktäktslagen. Tillstånd att ta substanser ska beviljas om tagandet av substanser inte strider mot de begränsningar som nämns i 3 § i marktäktslagen. Sådana begränsningar som avses i lagen är att en vacker landskapsbild fördärvas, att betydande skönhetsvärden hos naturen eller speciella naturförekomster förstörs, att naturförhållandena genomgår betydande eller omfattande skadliga förändringar eller att kvaliteten på vattnet eller vattenavgivningskapaciteten i ett viktigt eller annat för vattenförsörjning lämpligt grundvattenområde äventyras, om tillstånd enligt vattenlagen inte föreligger.

Detta gäller såväl områden som anvisats med egenskapsbeteckning i etappplansplanen som områden utanför dem. Kommunen är tillståndsmyndighet. Landskapsplanen tjänar som stöd vid tillståndsprövning enligt marktäktslagen. Enligt marktäktsförordningen (4 §) ska tillståndsmyndigheten begära utlåtande av den samkommun som sköter

landskapsplanläggningen, om det område som tillståndsansökan gäller har avsevärd betydelse med hänsyn till landskapsplanläggningen.

Om täktområdets areal överstiger 25 hektar eller den substansmängd som tas ut är minst 200 000 kubikmeter fast mått om året, tillämpas på projektet dessutom bedömningsförfarandet enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Landskapsplanen tjänar som stöd vid det bedömningsförfarande som eventuellt föregår tillståndsprövningen.

Landskapsplanen inverkar på tillståndsmyndighetens möjligheter att bevilja tillstånd för längre tid än tio år. Enligt marktäktslagen beviljas tillstånd att ta substanser för bestämd tid, dock för högst tio år. Av särskilda skäl kan tillstånd beviljas för en längre tid, dock för högst 15 år, och i fråga om brytning av berg för högst 20 år. Som särskilt skäl kan betraktas att täktverksamheten sker i ett område som har reserverats för marktäkt i en gällande landskapsplan (10 § i marktäktslagen). I etapplandskapsplanen för Nyland anvisas inte täktområden utan stenmaterialstillgångar. Sålunda är etapplandskapsplanens egenskapsbeteckning inte ett särskilt skäl att förlänga tillståndstiden enligt marktäktslagen.

Av etapplandskapsplanen följer inte begränsningar för tagande av substanser för eget sedvanligt bruk till husbehov enligt 4 § i marktäktslagen.

För krossverksamhet i anslutning till marktäkt krävs i regel miljötillstånd enligt miljöskyddslagen. Förutsättningarna för beviljande av tillstånd anges i lagens 42 §. Vid bedömningen av förläggningsplatsens lämplighet ska dessutom beaktas områdets och dess omgivningars nuvarande och framtida, i en plan med rättsverkningar angivna användningsändamål samt planbestämmelserna för området (6 §). En landskapsplan med rättsverkningar är en sådan plan som avses i lagen. Landskapsplanens betydelse för tillståndsprövningen är i synnerhet beroende av hur speciella planens markanvändningslösningar är och av markanvändningslösningarna som helhet. Miljötillståndsmyndigheter enligt miljöskyddslagen är miljötillståndsverken, de regionala miljöcentralerna och kommunens miljöskyddsmyndighet. Alla dessa myndigheter ska försöka främja genomförandet av landskapsplanen i enlighet med MBL 32 §. Härmed kan stenmaterialsområden som angetts i etapplandskapsplanen anses stöda förutsättningarna att bevilja miljötillstånd.

Beteckningen skapar eller medför inte förutsättningar att tillämpa förfarande enligt 4 § i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (inlösningslagen) 4 § eller MBL 99 § 1 och 2 mom. för att förvärva områden för att genomföra landskapsplanen. Beteckningen medför inte sådana gemensamma behov hos staten, regionen, samkommunen eller kommunbefolkningen som kunde motivera ett inlösningsbehov. Exempelvis ett bolag eller ett statligt affärsverk kan inte erhålla inlösningsstillstånd.

Beteckning medför inget behov av att lyfta fram ersättningsfrågor. I fråga om landskapsplaner hänför sig den enda situationen där det kan bli fråga om ersättning till villkorlig bygginskränkning enligt MBL 33 §. Stenmaterialsområden som anvisats i etapplandskapsplanen berörs inte av denna villkorliga bygginskränkning. Om myndigheten med stöd av marktäktslagen vägrar bevilja tillstånd till marktäkt och markägaren inte kan använda sin mark för skogsbruk, byggande eller motsvarande ändamål som medför skälig nytta är kommunen och i vissa fall staten skyldig att inlösa området eller betala ersättning för olägenheten. Vid inlösen iakttas lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (8 § i marktäktslagen). Inlösningskyldighet uppkommer således via tillämpning av marktäktslagen och baserar sig alltså inte på landskapsplanen.

Områden för avfallshantering (EJ1, EJ2, EJ3, EJ3/v och EJ/EN)

På de områdesreserveringar som i etapplandskapsplanen anvisats som områden för avfallshantering gäller bygginskränkning enligt MBL 33 §. På ett område där bygginskränkning gäller får tillstånd att uppföra en byggnad inte beviljas så att genomförandet av landskapsplanen försvåras. Tillstånd ska dock beviljas, om förvägrande av tillstånd skulle orsaka sökanden betydande olägenhet och kommunen eller, när området måste anses vara avsatt för något annat offentligt samfund, detta inte löser in området eller betalar skälig ersättning för olägenheten. Områden med bygginskränkning utvidgas eller inskränks inte i etapplandskapsplanen genom någon särskild bestämmelse. Områden för avfallshantering som anvisats med objektsbeteckning berörs inte av bygginskränkning.

Den verksamhet för vilken områdena för avfallshantering är avsedda kräver miljötillstånd enligt miljöskyddslagen (28 § 2 mom. 4 punkten i miljöskyddslagen). Den regionala miljöcentralen är tillståndsmyndighet. Förutsättningarna för beviljande av tillstånd anges i lagens 42 §. Vid bedömningen av förläggningsplatsens lämplighet ska dessutom beaktas områdets och dess omgivningars nuvarande och framtida, i en plan med rättsverkningar angivna användningsändamål samt planbestämmelserna för området (6 §). En landskapsplan med rättsverkningar är en sådan plan som avses i lagen. Landskapsplanens betydelse för tillståndsprövningen är i synnerhet beroende av hur speciella planens markanvändningslösningar är och av markanvändningslösningarna som helhet. Härmed kan etapplandskapsplanens områden för avfallshantering och även de områden för avfallshantering som angetts med objektsbeteckning anses stöda förutsättningarna att bevilja miljötillstånd i fråga om förläggningens lösning. Miljötillståndsmyndigheterna ska försöka främja genomförandet av landskapsplanen i enlighet med MBL 32 §.

På den verksamhet för vilken områdena för avfallshantering är avsedda tillämpas dessutom bedömningsförfarandet enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (6 § i förordningen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning). Landskapsplanen tjänar som stöd vid det bedömningsförfarande som eventuellt föregår tillståndsprövningen.

En områdesreserveringsbeteckning för avfallshantering kan medföra förutsättningar för förfarande enligt 4 § i inlösningslagen eller MBL 99 § 1 och 2 mom. för att förvärva områden i syfte att genomföra etapplandskapsplanen. Beteckningen kan medföra sådana gemensamma behov hos staten, regionen, samkommunen eller kommunbefolkningen som kunde motivera ett inlösningsbehov. Exempelvis ett bolag i avfallsbranschen kan dock inte erhålla inlösningsstillstånd.

Etapplandskapsplanen medför ingen förpliktelse för kommunen att anvisa områden i behov av planering. Kommunen kan i enlighet med MBL 16 § såsom ett område i behov av planering anvisa även ett område som har ett sådant läge att där kan förväntas en samhällsutveckling som kräver planering eller där det på grund av särskilda miljövärden eller miljöolägenheter är nödvändigt att planera markanvändningen. En områdesreservering och objektsbeteckning för avfallshantering i etapplandskapsplanen kan påverka kommunens prövning av områden i behov av planering och deras gränser.

Motorsportbana och skjutbana (mr, am)

Motorsport- och skjutbanor har angetts med objektsbeteckningar i etapplandskapsplanen. På dem gäller inte bygginskränkning enligt MBL 33 §.

Det är den mera detaljerade planens uppgift att precisera läget och gränserna för en skjutbana som angetts med objektsbeteckning.

De motorsport- och skjutbanor som anges i etapplandskapsplanen är utomhusbanor och de kräver miljötillstånd enligt miljöskyddslagen (1 § 1 mom. 14 a punkten i miljöskyddsförordningen). Tillståndet behandlas av kommunens miljöskyddsmyndighet. Förutsättningarna för beviljande av tillstånd anges i lagens 42 §. Vid bedömningen av förläggningsplatsens lämplighet ska dessutom beaktas områdets och dess omgivningars nuvarande och framtida, i en plan med rättsverkningar angivna användningsändamål samt planbestämmelserna för området (6 §). En landskapsplan med rättsverkningar är en sådan plan som avses i lagen. Landskapsplanens betydelse för prövningen är i synnerhet beroende av hur speciella planens markanvändningslösningar är och av markanvändningslösningarna som helhet. Härmed kan anvisandet av skjutbanor i etapplandskapsplanen anses stöda förutsättningarna att bevilja miljötillstånd i fråga om förläggningslösningen. Miljötillståndsmyndigheterna ska försöka främja genomförandet av landskapsplanen i enlighet med MBL 32 §.

Statsrådets beslut om riktvärden för bullernivå gäller inte bullret från motorsport- och skjutbanor (1 §).

Etapplandskapsplanen medför ingen förpliktelse för kommunen att anvisa områden i behov av planering. Kommunen kan i enlighet med MBL 16 § såsom ett område i behov av planering anvisa även ett område som har ett sådant läge att där kan förväntas en samhällsutveckling som kräver planering eller där det på grund av särskilda miljövärden eller miljöolägenheter är nödvändigt att planera markanvändningen. Motorsport- och skjutbanor som anvisats i etapplandskapsplanen kan medföra sådana i lagen avsedda miljöolägenheter som kan påverka kommunens prövning av områden i behov av planering och deras gränser.

Riktgivande sträckning för förbindelsebana

Enligt 10 § i banlagen ska en utredningsplan och en järnvägsplan grunda sig på en plan med rättsverkningar i vilken järnvägsområdets läge och dess förhållande till övrig områdesanvändning har klarlagts. På ett område för vilket en plan med rättsverkningar håller på att utarbetas eller ändras kan åtgärder vidtas i syfte att utarbeta en utredningsplan eller en järnvägsplan som grundar sig på målen för planen enligt MBL. En utredningsplan får inte godkännas i strid med en landskapsplan eller en generalplan med rättsverkningar.

Riktgivande sträckning för regional väg

Enligt 17 § i landsvägslagen ska en utredningsplan och en vägplan grunda sig på en sådan plan med rättsverkningar som avses i markanvändnings- och bygglagen och i vilken vägens sträckning och dess förhållande till övrig områdesanvändning har klarlagts. En landsväg kan dock planeras, om vägens sträckning och förhållande till övriga områdesanvändning med beaktande av vägens karaktär och utan en plan kan klarläggas i tillräcklig omfattning i samarbete med kommunen, landskapsförbundet och den regionala miljöcentralen. De riksomfattande målen för områdesanvändningen samt landskapsplaner och generalplaner ska beaktas på det sätt som bestäms i MBL. En utredningsplan får inte godkännas i strid med en landskapsplan eller en generalplan med rättsverkningar. En vägplan får inte godkännas i strid med en plan med rättsverkningar. Om en utredningsplan eller vägplan klart avviker från den landskapsplan som är i kraft på området, får planerna inte godkännas om inte motsvarande ändring av landskapsplanen först har fastställts.

9. DELTAGANDE OCH VÄXELVERKAN VID UTARBETANDET AV ETAPPLANDSKAPSPLAN 1 FÖR NYLAND

Markanvändnings- och bygglagen förutsätter interaktiv planering när landskapsplanen utarbetas. Deltagandeprocessen är en utmaning för dem som utarbetar planen å ena sidan på grund av den stora gruppen intressenter och å andra sidan på grund av de ämnesområden som behandlas i etapplandskapsplanen. Eftersom det är svårt eller t.o.m. omöjligt att nå enskilda intressenter har man i fråga om växelverkan koncentrerat sig på att samarbeta med kommunerna och andra intressentgrupper samt olika föreningar och organisationer. Målet har varit att nå en så stor grupp intressenter som möjligt via organisationerna och föreningarna redan när planen börjar utarbetas före de egentliga lagstadgade hörandeförfarandena.

Förbundets webbplats har utnyttjats och kommer även i fortsättningen att utnyttjas för att förmedla information till alla intressenter. Via webbplatsen är det möjligt att bekanta sig med aktuella frågor som gäller etapplandskapsplanen, t.ex. utredningarna samt planutkastet och -förslaget. Via webbplatsen kan man också ge dem som berett planen respons. Dessutom har intressenterna informerats om etapplandskapsplanen via pressen.

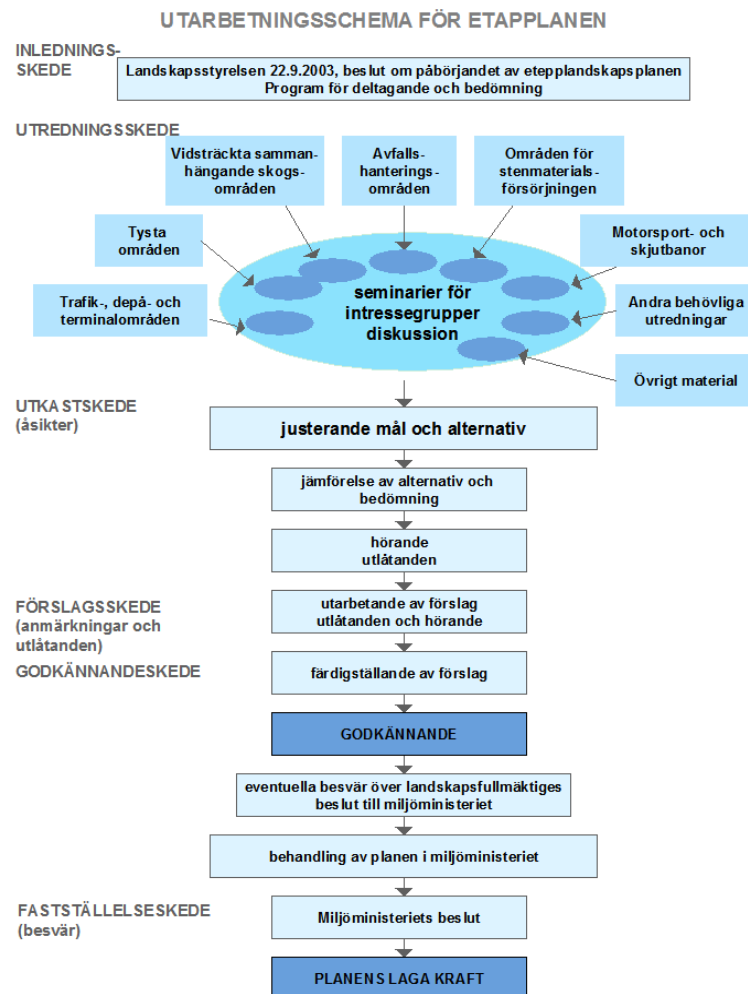

Bild 13: Processen för utarbetande av etapplandskapsplanen för Nyland enligt programmet för deltagande och bedömning

Begynnelseskedet

Utarbetandet av etapplandskapsplan 1 för Nyland började med att man utarbetade ett program för deltagande och bedömning som landskapsstyrelsen godkände 14.3.2005. Före det hade man i januari 2005 ordnat myndigheternas samråd enligt 66 § i markanvändnings- och bygglagen om utgångspunkterna och målen för planen med miljöministeriet och andra myndigheter.

Inledandet av planarbetet tillkännagavs våren 2005 i pressen och på Nylands förbunds webbplats. Programmet för deltagande och bedömning framlades också våren 2005. Det kom inte just någon respons på dess innehåll.

I programmet för deltagande och bedömning beskrivs vad avsikten är att behandla i planen, vilka alternativ som undersöks och hur planens konsekvenser bedöms, vilka som berörs och hur de får information om planeringen samt i vilket skede och hur de kan framföra sina åsikter.

Utredningsskedet

Etapplandskapsplan 1 för Nyland kompletterar den 8.11.2006 fastställda landskapsplanen för Nyland. Landskapsplanens kunskapsunderlag kompletterades i fråga om de ämnesområden som behandlas i etapplandskapsplanen. Som utgångspunkt för etapplandskapsplanen utarbetades följande utredningar:

- Jätehuollon pitkän aikavälin aluetarpeet (sammandrag på svenska: Avfallshanteringens områdesbehov på lång sikt)
- Laajat yhtenäiset metsäalueet ekologisen verkoston osana Uudellamaalla (sammandrag på svenska: Vidsträckta, sammanhängande skogsområden som en del av det ekologiska nätverket i Nyland)
- Liikenteen varikot ja terminaalit Uudellamaalla (sammandrag på svenska: Trafikdepåer och -terminaler i Nyland)
- Uudenmaan kiviaineshuollon kehityskuvat (sammandrag på svenska: Utvecklingsbild för stenmaterials försörjningen i Nyland)
- Uudenmaan ampumaradat (sammandrag på svenska: Skjutbanorna i Nyland)
- Uudenmaan moottoriurheiluradat (sammandrag på svenska: Motorsportbanorna i Nyland)
- Hiljaisuus ja hiljaisten alueiden tarkastelua Uudellamaalla (sammandrag på svenska: Granskning av tystnaden och tysta områden i Nyland)

En expertgrupp har deltagit i utarbetandet av respektive utredning och kompletterat förbundets sakkunskap. Dessutom har det ordnats sex omfattande seminarier för intressentgrupperna om ämnesområdena:

- Seminarium för intressentgrupper om avfallshanteringens områdesbehov på lång sikt 18.3.2005
- Trafikdepåer och terminaler i etapplandskapsplanen för Nyland 6.4.2005
- Skjutbanor och motorsportbanor samt -områden i etapplandskapsplanen för Nyland 13.10.2005
- Tysta områden och vidsträckta, sammanhängande skogsområden i etapplandskapsplanen för Nyland 8.12.2005
- Områden för stenmaterials försörjningen i etapplandskapsplanen för Nyland 23.3.2006
- Avfallshanteringsområden i etapplandskapsplanen för Nyland 14.6.2006

I respektive seminarium deltog ett sextiotal företrädare för intressentgrupperna. På dem presenterades målen för och resultaten av utredningarna och

intressenterna hade möjlighet att framföra sina åsikter om de olika ämnesområdena.

Också den styrkommitté för etapplandskapsplanen som utsetts bland landskapsstyrelsens ledamöter har behandlat de grundläggande utredningarna medan de utarbetats. För landskapsfullmäktige och –styrelsen ordnades i maj 2006 ett seminarium där de centrala resultaten av utredningarna presenterades och de olika politiska grupperna gav sina anvisningar inför beredningen av planutkastet.

I augusti 2006 hölls ett inofficiellt myndighetssamråd med miljöministeriet om resultaten av utredningarna.

Utkastskedet

I utkastskedet samordnades resultaten av utredningarna såväl med varandra som i förhållande till den fastställda landskapsplanen. Medan planeringslösningen utarbetades diskuterade man med de olika intressentgrupperna, t.ex. kommunerna, grannlandskapens förbund och de instanser som ansvarar för planens ämnesshelheter. Speciellt nära har samarbetet varit med den planerargrupp som består av planläggarna i de nyländska kommunerna samt med den kommunarbetsgrupp som planerargruppen utsett för respektive ekonomisk region. Också styrkommittén för etapplandskapsplanen behandlade utkastmaterialet.

Vid sitt möte 20.11.2006 beslöt landskapsstyrelsen att lägga fram planutkastet samt begära kommunernas och andra intressentgruppers utlåtanden om det. Planutkastets innehåll antecknades för kännedom men det godkändes ännu inte i detta skede.

Planutkastet var framlagt och på remiss i förbundets medlemskommuner på bägge sidor om årsskiftet 2006 – 2007. Det ordnades också presentationer av planutkastet och seminarier för intressentgrupperna i de enskilda kommunerna eller ekonomiska regionerna.

Respons på planutkastet och beaktande av responsen vid beredningen av planförslaget

Det kom över 100 utlåtanden och ungefär 200 intressenter hade åsikter om planutkastet. De mest centrala frågorna för responsen var stenmaterials försörjningen, försvarsmaktens skjutbanor och övningsområden samt de bullerområden som hänför sig till dem, de tysta områdena samt i vissa kommuners utlåtanden behoven av att utvidga områden för tätortsfunktioner i den fastställda landskapsplanen.

Största delen av responsen från intressenterna, dvs. 136 åsikter, gällde de bergområden öster och nordväst om byn Kaukas i Hyvinge som angetts som lämpliga för stenmaterialstakt. De övriga åsikterna fördelade sig jämnt både regionalt och i fråga om ämnesområde.

I fråga om de tysta områdena var responsen tudelad. En del av dem som kom med respons ansåg att lösningen i planutkastet, där tystnaden behandlades endast i beskrivningen, var bra. En del av dem som kom med respons förutsatte åter att de tysta områdena skulle anges på plankartan. Landskapsstyrelsen beslöt vid sitt möte 18.6.2007 att de tysta områdena inte anges med en egen beteckning på planförslagskartan, utan saken behandlas i planbeskrivningen.

Också i fråga om responsen på avfallshanteringslösningen i etapplandskapsplanen gick intressenternas åsikter i sär. I responsen ansågs det

viktigt bl.a. att det i planen reserveras tillräckligt med alternativa områden för avfallshantering på olika håll i landskapet och att verksamheten på Käringmossens avstjälningsplats inskränks. I en del åsikter krävde man mera åtgärder för att förhindra uppkomsten av avfall och motsatte man sig att områdesreserveringarna för avfallskraftverk anges. I responsen uppmärksammades även transporter i anslutning till avfallshantering och slutdeponeringsområdena för överskottsjord.

Av avfallshanteringslösningarna i planförslaget slopades på grundval av responsen slutdeponeringsområdet för överskottsjord i Malmgård i Helsingfors samt tillfogades nya områden utanför huvudstadsregionen i enlighet med de behov som kommunerna framfört.

För skjutbanornas del har till planförslaget fogats alla skjutbanor som används av försvarsmakten på grundval av responsen från försvarsmakten. Stensböle och Lahnus skjutbanor som ingick i planutkastet slopades eftersom det enligt responsen inte är möjligt att utveckla dem till banor på landskapsnivå. I responsen föreslogs också att alla skjutbaneområden skulle anges på plankartan. Detta var inte möjligt eftersom endast frågor av betydelse på landskapsnivå eller regional nivå kan anges i landskapsplanen.

Av motorsportbanorna slopades banan i Mäntsälä, eftersom kommunens egen planläggning har framskridit så att det inte längre fanns några förutsättningar att utveckla den till en bana på landskapsnivå.

Det krav på att beakta bullerfrågorna i anslutning till skjut- och motorsportbanorna som framkom i responsen löstes genom att det har getts en planbestämmelse som innehåller en förpliktelse att i den mera detaljerade planeringen utreda och beakta det buller som både motorsport- och skjutbanor medför i sin omgivning.

För logistikområdenas del erhöles respons på definitionen av logistikzonerna, deras omfattning och läge i förhållande till grundvattensområdena. Dessutom föreslogs att nätverket av terminaler för kollektivtrafiken skulle ses över. På grundval av responsen lades en beteckning för terminal för kollektivtrafiken till i Sunnanvik i Sjundeå. På grundval av förhandlingar med bl.a. miljöministeriet framskötts behandlingen av logistikfrågorna till följande planrunda. Logistikerna är en sådan ämnesshelhet i etapplandskapsplanen som inte har förverkligats i enlighet med programmet för deltagande och bedömning.

I fråga om MLY-områdena (skogsbruksdominerat område som är vidsträckt, sammanhängande och betydande för det ekologiska nätverket) erhöles motstridig respons. En del av dem som gav respons ansåg att lösningen i planutkastet gick i rätt riktning, en del ville att områdesavgränsningarna skulle utvidgas och beteckningen skärpas och i en del av responsen motsatte man sig att vidsträckta, sammanhängande skogsområden anges i planen. I en del av responsen ansågs att planbeteckningens rättsverkningar är oklara och man ville att bedömningen av konsekvenserna skulle preciseras. I planförslaget klarlades och precisades MLY-planbeteckningens rättsverkningar. Områdespreciseringarna baserar sig på responsen från kommunerna och de säkerställer tillräcklig rörelsefrihet bl.a. för byaområdenas tillväxt.

Största delen av responsen på planutkastet gällde de områden som angetts med egenskapsbeteckning och vilkas stenmaterial lämpar sig för täktverksamhet. Respons erhöles i synnerhet i fråga om de områden som ligger öster om byn Kaukas på gränsen mellan Hyvinge och Mäntsälä. I den övriga responsen på stenmaterials försörjningen ville man att planeringsbestämmelsens rättsverkningar skulle preciseras, föreslog man områdesspecifika justeringar

eller hade man åsikter om den geografiska rättvisan när det gällde anvisandet av stenmaterialsområden.

Planbeteckningen ändrades till att i stället för stenmaterialsområden som lämpar sig för täktverksamhet betyda ”områden med betydande stenmaterialstillgångar”. Dessutom slopades gränsen en miljon kubikmeter vid definitionen av stenmaterialsområden på landskapsnivå. I stället fäste man uppmärksamhet vid att områdena är belägna i landskapets olika delar. I planförslaget angavs 18 nya stenmaterialstillgångar av betydelse för stenmaterials försörjningen och avgränsningarna av områdena preciserades på grundval av responsen i synnerhet i fråga om områdena i Hyvinge och Mäntsälä.

I responsen på utkastet betonades betydelsen av ett enhetligt och fungerande ekologiskt nätverk i landskapet. Med anledning av responsen beslöt man att begära ett utomstående expertutlåtande om hur den helhet som landskapsplanen och utkastet till etapplandskapsplan 1 för Nyland bildar inverkar på landskapets ekologiska nätverk och dess funktion. Utlåtandet gavs av experter från Helsingfors universitets institution för bio- miljövetenskaper. Expertutlåtandet är en del av etapplandskapsplanens källmaterial.

Enligt utlåtandet anses helheten, som också omfattar planernas beteckningar för behov av grönförbindelse, vara funktionsduglig och angreppssättet betraktas som innovativt. De iakttagelser om enskilda, lokala problempunkter som framförs i utlåtandet kommer att tas upp till granskning under följande landskapsplanerunda.

I responsen på planutkastet förde kommunerna fram behov av att justera den fastställda landskapsplanen, vilka gällde avgränsningen av tätortsområden, trafik- och energinätet, vattentjänsterna och skyddsområdena.

Landskapsstyrelsen beslöt vid sitt möte 18.6.2007 att av behoven av att justera den fastställda landskapsplanen behandlas endast de som är nödvändiga med tanke på kommunplanläggningen och annan planering. Man beslöt att övriga justeringsbehov framskjuts till följande planerunda, som man beslöt att inleds omedelbart efter att etapplandskapsplan 1 har godkänts.

Förslagsskedet

Förslaget till etapplandskapsplan 1 för Nyland bereddes utgående från planutkastet, utlåtandena och åsikterna om det samt riktlinjerna från det seminarium som ordnades för landskapsfullmäktige 6.6.2007. För styrkommittén presenterades beredningen av planförslaget under hösten 2007 på fyra möten och styrkommittén gav instruktioner inför beredningen av förslaget.

Under sommaren och hösten 2007 fördes förhandlingar med kommunerna och andra intressentgrupper om innehållet i planförslaget. Dessutom presenterades lösningsprinciperna på ett omfattande seminarium för intressentgrupperna i slutet av oktober. I förslagsskedet ordnades två inofficiella myndighetssamråd, det ena i augusti för ett stor grupp myndigheter, det andra i september för miljöministeriet och förbundet.

Landskapsstyrelsen godkände förslaget till etapplandskapsplan 1 för Nyland på sitt möte 17.12.2007 och beslöt att lägga fram förslaget och begära utlåtanden om det av kommunerna och andra intressentgrupper. Planförslaget var framlagt i kommunerna i Nyland i början av 2008. Under den tid förslaget var framlagt ordnades sammankomster i de enskilda ekonomiska regionerna där det var möjligt att bekanta sig med materialet och träffa planerarna. För remissinstanserna ordnades en egen presentation och diskussion.

Respons på planförslaget

Det kom ungefär 100 utlåtanden och nästan 300 anmärkningar om förslaget till etapplandskapsplan. Nästan en tredjedel av remissinstanserna meddelade att de inte har något att anmärka på förslaget till etapplandskapsplan.

Utlåtandena handlade till största delen om områdena för stenmaterials försörjningen samt MLY-områdena. Man ville både lägga till och ta bort av bägge. De motsatta åsikter som olika aktörer framförde i utkastskedet hade alltså inte just förändrats.

Också avfallshanteringsfrågorna togs upp i många utlåtanden. Aktörerna i branschen godkände i regel den föreslagna lösningen, medan miljöorganisationerna betonade återvinning och åtgärder för att förhindra uppkomsten av avfall i stället för avfallsförbränning. Dessutom ansåg några remissinstanser att de angivna områdesreserveringarna för avfallshanteringen inte räcker till på lång sikt och de föreslog därför att de borde behandlas även under följande landskapsplanerunda.

Av anmärkningarna mot planförslaget gällde över 60 % alterantiva förläggningsplatser för avloppsreningsverket i Esbo. Drygt 10 % av anmärkningarna riktade sig mot avfallskraftverken, och ställningstagandena fördelade sig jämnt mellan Juvamalmen, Gerknäs och Stensböle. Däremot kom nästan inga anmärkningar som gällde Käringmossen.

I förslagsskedet kom bara ett fyrtiotal anmärkningar som gällde stenmaterialstillgångarna, och ungefär hälften av dem gällde områden runt Kaukas.

I ungefär var sjunde anmärkning nämndes tysta områden eller vidsträckta, sammanhängande skogsområden (planbeteckning MLY), men i endast några fall utgjorde de det huvudsakliga innehållet i anmärkningen.

I några utlåtanden och anmärkningar krävdes att sträckningen för naturgasledningen skulle ändras till riktgivande eller strykas från plankartan.

På landskapsfullmäktiges och -styrelsens seminarium 11.6.2008 utdelades sammandrag av utlåtandena och anmärkningarna om förslaget till etapplandskapsplan, presenterades en sammanfattning av dem och förbundets kanslis preliminära linjer för hur responsen ska beaktas när planförslaget färdigställs.

Den 20 augusti 2008 ordnades myndigheternas samråd angående planförslaget i enlighet med 66 § i markanvändnings- och bygglagen. Under samrådet behandlades utkastet till genmälen på utlåtandena och anmärkningarna och de ändringar i plankartan, planbestämmelserna och planbeskrivningen i förslaget till etapplandskapsplan som de föranleder. Miljöministeriet konstaterade att ingen av de ändringar som Nylands förbund föreslår är så väsentlig att planförslaget måste läggas fram på nytt.

Färdigställande av förslaget

Genmälen utarbetades på alla anmärkningar och utlåtanden som inkommit inom föreskriven tid. Alla utlåtanden och anmärkningar var framlagda på landskapsstyrelsens möte 22.9.2008, där landskapsstyrelsen godkände genmälena på utlåtandena och anmärkningarna och de åtgärder som de medför.

På grundval av responsen företogs 7 ändringar på plankartan i förslaget till etapplandskapsplan. Ingen av ändringarna var så väsentlig att planförslaget borde ha lagts fram på nytt. Inga ändringar företogs i planbestämmelserna med

undantag av en teknisk färgkorrigering. I planbeskrivningen företogs ungefär 30 justeringar eller kompletteringar.

På plankartan företogs följande ändringar:

- Esbo, Juvamalmén:
placeringen av objektsbeteckningen EJ/EN justerades
(tekniskkorrigering)
- Träskända, Puolmatka:
objektsbeteckningen EJ3 ändrades till objektsbeteckningen EJ3/v
(teknisk korrigering)

Högfors, Kovelö:

placeringen av den nuvarande skjutbanan justerades (teknisk korrigering)

- Ingå, Degerby-Pickala:
avgränsningen av stenmaterialsområdet justerades i förhållande till kulturlandskapsområdet
- Nummi-Pusula, Keräkankare:
stenmaterialsområdet ströks p.g.a. den grundvattentäkt som finns på området
- Hyvinge, Kytjä:
avgränsningen av MLY-områdets kant justerades
- Ekenäs, Frankböleträsket:
avgränsningen av MLY-området justerades på strandområdet.

Konsekvensbedömningen i planförslaget kompletterades och särskild uppmärksamhet fästes vid bl.a. de konsekvenser som riktar sig mot invånarna, samhället och kulturmiljöerna. Bedömningen av de totala konsekvenserna kompletterades med synpunkter i anslutning till klimatförändringen.

Till planbeskrivningen fogades en beskrivning av de deltagandemoment som genomförts hittills. I beskrivningen gjordes några små kartkorrigeringar och två nya kartbilagor som gäller de MLY-områden och stenmaterialsområden som anges på plankartan. I beskrivningen företogs även klarläggande strukturella ändringar, enstaka preciseringar samt språkliga rättelser.

Godkännandeskedet

Landskapsstyrelsen behandlade 3.11.2008 förslaget till etappplansplan och beslutade föreslå att landskapsfullmäktige godkänner etappplansplanen och för den till miljöministeriet för fastställelse.

Landskapsfullmäktige beslutade på sitt möte den 17.12.2008 enligt landskapsstyrelsens förslag godkänna etappplansplanen. Samtidigt beslutade fullmäktige föra planen till miljöministeriet för fastställelse och be miljöministeriet i samband med fastställelsebeslutet upphäva de beteckningar i den gällande landskapsplanen för Nyland som är utmärkta på en skild karta.

Fastställandet

Miljöministeriet fastställde planen 22.6.2010.

17 besvär inlämnades med anledning av etapplandskapsplanen. I samband med att miljöministeriet fastställde planen, förkastades de alla. Besvären gällde bl.a. områden för avfalls- och energihanteringen, betydande områden för stenmaterials försörjningen, jord- och skogsbruksområden och behoven av grönförbindelser.

I sitt fastställande beslut gav miljöministeriet ett korrigeringsförslag till beskrivningen av ET-beteckningen (Område för samhällsteknisk försörjning, riktgivande alternativ placering). Beskrivningen av beteckningen ändrades till att lyda enligt följande: Med beteckningen anges de alternativa förläggningsplatserna för ett reningsverk i berget som skall ersätta reningsverket i Finno i Esbo, vilka är belägna i Estberget, Mossberget samt Mossasvedjebergen.

Planen fick laga kraft, då högsta förvaltningsdomstolen 8.10.2010 förkastade alla fem besvär som inlämnats med anledning av ministeriets fastställande beslut.

10. GENOMFÖRANDE, TIDSORDNINGEN FÖR GENOMFÖRANDE SAMT UPPFÖLJNING AV PLANEN

Etapplandskapsplanen är ingen genomförandeplan. Planen genomförs genom mera detaljerade planer. Godkännande och fastställande av landskapsplanen medför inga ändringar i områdesanvändningen utan verkställande åtgärder som vidtas av andra instanser.

Ansvarsfördelningen när det gäller genomförandet av etapplandskapsplanen kan i allmänhet definieras klart. Riksomfattande områdesbehov som allmänna vägar och banlinjer bör genomföras av statliga myndigheter. Genomförandet förutsätter vanligtvis att någon speciallag tillämpas. Utöver staten fungerar även områdets kommuner som en av landskapsplanens huvudsakliga verkställare. Kommunens verkställande ansvar konkretiseras i samband med kommunplanläggningen.

Enligt markanvändnings- och bygglagen kan miljöministeriet ge staten, samkommunen eller kommunen rätt att lösa in ett område som i landskapsplanen har anvisats för befolkningens gemensamma behov. Etapplandskapsplanen kan också genomföras av andra än myndigheter, t.ex. privaträttsliga sammanslutningar eller företag. Andra verkställare har inte inlösningsrätt, utan områdesreserveringarna förverkligas inom ramen för de rättigheter som planen tilldelar var och en.

Etapplandskapsplanen genomförs till största delen av andra än kommunen eller staten. Områdena för avfallshantering förverkligas i huvudsak av de kommunala avfallsbolagen och SAD Avfallshantering. Även privata företag kan allt oftare fungera som verkställare i framtiden. Förverkligandet av alternativa förläggningsplatser för avfallskraftverk beror på om man i regionen övergår till energiåtervinning. Verkställare är då antingen något existerande bolag eller ett bolag som grundas för förverkligandet.

För förverkligandet av naturgashuvudledningen ansvarar Gasum Oy och för elöverföringsnätet antingen det riksomfattande Fingrid Abp eller regionala distributionsbolag. Det kommunaltekniska nätverket och ett eventuellt avloppsreningsverk förverkligas åter av kommunerna eller ett kommunalt affärsverk.

Försvarsmaktens skjutbanor förverkligas av försvarsmakten. När det gäller förverkligandet av andra skjut- och motorsportbanor vilar ansvaret för genomförandet av planen på kommunen, medan det ankommer på den som förverkligar det egentliga projektet att ansöka om miljötillstånd, bygga banorna och upprätthålla verksamheten. Skjut- och motorsportbanor kan förverkligas och upprätthållas av t.ex. kommuner, amatörföreningar, näringsidkare eller de ovan nämnda i olika kombinationer. Lokala jaktvårdsföreningar upprätthåller flera skjutbanor. Landskapsplanens beteckning är inte förenad med någon direkt verkställandeskyldighet och således inte heller med någon annan främjandeskyldighet för myndigheten än att se till att det finns beredskap att genomföra planen.

Planens MLY-områden förutsätter inga särskilda verkställande åtgärder. De är vidsträckta skogsbruksområden som sköts och används i enlighet med skogslagens bestämmelser. För denna verksamhet ansvarar skogsägarna i samarbete med skogsmyndigheterna.

I etapplandskapsplanen har med egenskapsbeteckning angetts områden med betydande stenmaterialstillgångar. Dessa områden är inte täktområden. I vilken omfattning tillgångarna kommer att utnyttjas för stenmaterials försörjningens

behov är helt och hållet beroende av markägarnas intresse av denna verksamhet. Tåktverksamhet på områdena förutsätter alltid tillstånd enligt marktåktslagen.

Tidsordningen för genomförande samt uppföljning av etapplandskapsplanen för Nyland sammanfaller med landskapsplanen för Nyland. Etapplandskapsplanen tar sikte på 2025, men granskningen sträcker sig längre än så för vissa ämnesområdens del. Uppföljningen av landskapsplanen har beskrivits i landskapsplanens beskrivning. Eftersom etapplandskapsplanen kompletterar landskapsplanen för Nyland är det naturligt att koppla uppföljningen av den till uppföljningen av landskapsplanen.

En sammanställning görs av landskapsplanen och etapplandskapsplan 1 för Nyland. För att bilda sig en uppfattning av det aktuella läget beträffande landskapsplanläggningen är det nödvändigt att föra in den fastställda landskapsplanen för Nyland och den kompletterande etapplandskapsplan 1 för Nyland på samma karta. Denna kartsammanställning ersätter inte de officiella planhandlingarna men den kan användas som hjälp när man behöver information om helhetsläget när det gäller landskapsplanläggningen i Nyland. Sammanställningen kan också användas som hjälpmedel för uppföljningen av landskapsplanläggningen. En sammanställning av planbeteckningarna och bestämmelserna utgör en fast del av sammanställningen.

Ett gemensamt sammandrag görs också av planbeskrivningarna. Avsikten är att i det ta in kartor som temavis visar den nätverkshelhet som planerna tillsammans bildar i fråga om t.ex. det ekologiska nätverket och trafiken.

LITTERATUR- OCH KÄLLFÖRTECKNING

- Befolkningsregistercentralen 2007. Byggnads- och lägenhetsregistermaterial.
- Esbo Vatten. Miljökonsekvensbeskrivning för avloppsreningsverk i Esbo. 8.7.2008.
- Espoon Vesi. Espoon jätevedenpuhdistuksen kehittämissuunnitelma. Jaakko Pöyry Infra 2006.
- Espoon Vesi. Espoon vaihtoehtoisten jätevedenpuhdistamoiden kustannusarviot. 15.9.2008.
- Espoon Vesi. Jätevedenpuhdistamon hajupäästöjen leviämismallilaskelmat. Ranta Pirjo, Lappi Sari ja Pietaila Harri. Ilmatieteen laitos - ilmanlaadun asiantuntijapalvelut. 14.8.2008.
- Fingrid. Ympäristövaikutusten arviointiselostus 400 kV voimajohtohankkeessa Hyvinkää-Hikiä (Hausjärvi). Helsinki 2007.
- Fingrid. Ympäristövaikutusten arviointiselostus 400 kV voimajohtohankkeessa Länsisalmi-Vuosaari, Vantaa-Helsinki. Helsinki 2007. (Sammandrag på svenska.)
- Finlands miljöcentral. Corine markanvändning och jordtäckte.
- Finlands miljöcentral. Registret över marktäckstillstånd (MOTTO).
- Finlands miljöcentral 2007. System för uppföljning av samhällsstrukturen (YKR).
- Gasum Oy. Ympäristöselvitys maakaasuputki Lohja-Hanko, utkast (2008). Neste Jacobs Oy.
- Geologian tutkimuskeskus. Pääkaupunkiseudun vedenalaiset maa-ainevarat. Helsingin seutukaavaliiton julkaisuja C 31. Helsinki 2003.
- Hämeen liitto. Hämeen maakuntakaava. Kaava-aineisto, 29.11.2004.
- Lassila & Tikanoja Oyj (L&T). Keravan kierrätyspuiston ympäristövaikutusten arviointiselostus. Insinööritoimisto Paavo Ristola. 2004.
- Lohja Rudus Oy Ab. Pääkaupunkiseudun kiviaineksen kierrätysalueet. Ympäristövaikutusten arviointiselostus. Insinööritoimisto Paavo Ristola Oy. 2006

Maa- ja metsätalousministeriö, ympäristöministeriö, metsäntutkimuslaitos ja Suomen ympäristökeskus. METSO:n seuranta ja arviointi. Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman seurannan ja arvioinnin loppuraportti. Helsinki 2007. (Uppföljning och utvärdering av METSO. Slutrapport om uppföljningen och utvärderingen av programmet för biodiversitet i Södra Finlands skogar. Svensk sammanfattning.)

Miljöministeriet. Markanvändnings- och bygglagen.Handledning 1 Planbeteckningar. Helsingfors 2000.

Miljöministeriet. Markanvändnings- och bygglagen. Handledning 5 Statsrådets beslut om riksomfattande mål för områdesanvändningen. Helsingfors 2001.

Miljöministeriet. Markanvändnings- och bygglagen. Handledning 6 Landskapsplanens innehåll och utformning. Helsingfors 2002.

Miljöministeriet. Markanvändnings- och bygglagen. Handledning 7 Landskapsplanens rättsverkningar. Helsingfors 2002.

Miljöministeriet. Markanvändnings- och bygglagen. Handledning 8 Deltagande och bedömning av konsekvenser i landskapsplanläggningen. Helsingfors 2002.

Miljöministeriet. Markanvändnings- och bygglagen. Handledning 9 Tillämpning av de riksomfattande målen för områdesanvändningen i samband med planläggningen. Helsingfors 2002.

Miljöministeriet. Markanvändnings- och bygglagen. Handledning 10 Beteckningar och bestämmelser i landskapsplaner. Helsingfors 2003

M-REAL Oyj. Modernisering av energiproduktionen på Gerknäs fabrik. Mangs Kraft-projektet. Miljökonsekvensbedömningsredogörelse. Pöyry 2007.

Nylands förbund. Landskapsplan för Nyland 2006. Planmaterial, 8.11.2006.

Nylands miljöcentral. Utlåtande om program för miljökonsekvensbedömning, Avloppsreningsverk i Esbo. 1.5.2008.

Nylands miljöcentral. Utlåtande om miljökonsekvensbeskrivning, 400 kV kraftledningen Västersundom - Nordsjö. 27.2.2008.

Nylands miljöcentral. Utlåtande om miljökonsekvensbeskrivningen av projektet Mangs Kraft för modernisering av energiproduktionen vid fabriken i Gerknäs, Lojo. 29.8.2007.

Nylands miljöcentral. Utlåtande om miljökonsekvensbeskrivning, Huvudstadsregionens samarbetsdelegations avfallskraftsverksprojekt. 28.2.2008.

Nylands miljöcentral. Utlåtande om miljökonsekvensbeskrivning, Utveckling av Senkkeri verksamhetsområde, Tusby. 3.9.2007.

Nylands miljöcentral. Naturtypsobjekt i Nyland. 2007.

Nylands miljöcentral. Samordning av grundvattenskyddet och stenmaterialförsörjningen (POSKI). Slutrapport för Nyland och Östra Nyland. Helsingfors 2006.

Nylands miljöcentral. Vår gemensamma miljö, Nylands miljöprogram 2020. Helsingfors 2007.

Päijät-Hämeen liitto. Päijät-Hämeen maakuntakaava 2006. Kaava-aineisto, 20.2.2006.

SAD – Huvudstadsregionens samarbetsdelegation. Styrelsens beslut § 51, 31.3.2006.

Uudenmaan liitto. Asiantuntijalausunto Uudenmaan maakuntakaavan ja 1 vaihemaakuntakaavan vaikutuksista maakunnan ekologiseen verkostoon ja sen toimivuuteen. Niemelä Jari ja Yli-Pelkonen Vesa. Uudenmaan liiton julkaisuja E 98. Helsinki 2008.

Uudenmaan liitto. Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaavan selvityksiä, Hiljaisuus ja hiljaisten alueiden tarkastelua Uudellamaalla. Uudenmaan liiton julkaisuja E 88. Helsinki 2007. (Sammandrag på svenska: Granskning av tystnaden och tysta områden i Nyland.)

Uudenmaan liitto. Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaavan selvityksiä, Jätehuollon pitkän aikavälin aluetarpeet. Uudenmaan liiton julkaisuja E 89. Helsinki 2007. (Sammandrag på svenska: Avfallshanteringens områdesbehov på lång sikt.)

Uudenmaan liitto. Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaavan selvityksiä, Laajat yhtenäiset metsäalueet ekologisen verkoston osan Uudellamaalla. Uudenmaan liiton julkaisuja E 87. Helsinki 2007. (Sammandrag på svenska: Vidsträckta, sammanhängande skogsområden som en del av det ekologiska nätverket i Nyland.)

Uudenmaan liitto. Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaavan selvityksiä, Uudenmaan ampumaradat. Uudenmaan liiton julkaisuja E 92. Helsinki 2007. (Sammandrag på svenska: Skjutbanorna i Nyland.)

Uudenmaan liitto. Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaavan selvityksiä, Uudenmaan kiviaineshuollon kehityskuvat. Uudenmaan liiton julkaisuja E 94. Helsinki 2007. (Sammandrag på svenska: Utvecklingsbild för stenmaterials försörjningen i Nyland.)

Uudenmaan liitto. Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaavan selvityksiä, Uudenmaan liikenteen varikot ja terminaalit – nykytila ja tarvekartoitus. Uudenmaan liiton julkaisuja E 86. Helsinki 2007. (Sammandrag på svenska: Trafikdepåer och -terminaler i Nyland.)

Uudenmaan liitto. Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaavan selvityksiä, Uudenmaan moottoriurheiluradat. Uudenmaan liiton julkaisuja E 93. Helsinki 2007. (Sammandrag på svenska: Motorsportbanorna i Nyland.)

Uudenmaan liitto. Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan liikennestrategia. Uudenmaan liiton julkaisuja C 60. Helsinki 2007. (Trafikstrategin för Nyland och Östra Nyland. Svenskt presentationsblad.)

Uudenmaan liitto. Uudenmaan maakuntakaavan toteutustarkastelu, TARKE -raportti. Helsinki 2007.

Uudenmaan ympäristökeskus. Lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Jukolan ja Haratan kalliokiviaineksen ottotoiminta. 3.7.2008.

Uudenmaan ympäristökeskus. Lausunto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Keravan kierrätyspuisto. 15.2.2005.

Uudenmaan ympäristökeskus. Lausunto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Malminkartanon täyttömäen laajennus. Helsinki. 25.11.2005.

Uudenmaan ympäristökeskus. Lausunto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Rakennus- ja energiajätteen kierrätyslaitoksen toiminnan laajennus, Ämmässuo, Espoo (10.10.2005)

Vantaan kaupunki. Pitkäsuon täyttömäen laajennus. Ympäristövaikutusten arviointiselostus. Pöyry. 2007.

Ympäristöministeriö. Hiljaiset alueet Vantaalla. Maarit Wiik, Mirka Vihavinen, Taina Klinga ja Timo Karjalainen. Suomen ympäristö 748. Helsinki 2005. (Tysta områden i Vanda. Svenskt presentationsblad.)

Ympäristöministeriö. Hiljaisuuden keitaat Satakunnassa, HiljaPiSa. Helsinki 2004. (Oaser av stillhet i Satakunta. Svenskt presentationsblad.)

Ympäristöministeriö. Puolustusvoimien ampumatoiminta maankäytön suunnittelussa ja ympäristölupamenettelyssä. Suomen ympäristö 38/2006. Helsinki 2006. (Försvarmaktens skjutverksamhet i anslutning till markanvändningsplanering och miljötillståndsförfarandet. Svenskt presentationsblad.)

YTV – Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta. Jätevoimalan ympäristövaikutusten arviointiselostus. Pöyry. 2007. (Sammandrag på svenska)

YTV – Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta. Jätteenkäsittelykeskuksen kaatopaikan laajennusalueen vaihtoehtoinen käyttö, Espoo (22.3.2006)

YTV – Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta. Jätteenkäsittelykeskuksen kehittäminen, Espoo (10.5.2005)

YTV – Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta. Jätteiden energiakäytön mahdollisuudet pääkaupunkiseudulla ja sen lähialueilla. Pääkaupunkiseudun julkaisusarja C2006:1. Helsinki 2006.

YTV - Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta. Tavoitelinjastosuunnitelma 2030, luonnos. Helsinki 2007.

Östra Nylands förbund. Förslaget till landskapsplan för Östra Nyland. Planmaterial, 23.10.2007.

Lagar, förordningar

Avfallslag 1072/1993

Banlag 110/2007

Byggnadsskyddslag 60/1985

Finlands grundlag 731/1999

Lag om friluftsliv 606/1973

Lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning 468/1994

Lag om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter 603/1977

Lag om vattentjänster 119/2001

Landsvägslag 503/2005

Markanvändnings- och byggförordning 895/1999

Markanvändnings- och bygglag 132/1999

Marktäktslag 555/1981

Miljöskyddslag 86/2000

Naturvårdsförordning 160/1997

Naturvårdslag 1096/1996

Publikationsserien Markanvändnings- och bygglagen 2000

Regionutvecklingslag 602/2002

Skogslag 1093/1996

Statsrådets beslut om riktvärden för bullernivåer från skjutbanor 53/1997

Statsrådets förordning om bullerutredningar och handlingsplaner för bullerbekämpning som Europeiska gemenskapen förutsätter 801/2004

Statsrådets principbeslut om bullerbekämpning. 2006.

Statsrådets principbeslut om ett handlingsprogram för att utveckla rekreationen i det fria och naturturismen. 2003.

Vattenlag 1961/264

KARTBILAGOR

- 1 Förverkligande av vidsträckta, sammanhängande skogsområden genom lösningar i etappneutkastet och landskapsplanen för Nyland
- 2 Områden för avfallshantering
- 3 Område med betydande stenmaterialstillgångar
- 4 Skjutbanor och motorsportbanor
- 5 Områden för tätortsfunktioner, områden för centrumfunktioner samt terminaler för persontrafik belägna utanför områden för centrumfunktioner
- 6 Kompletteringar av den fastställda landskapsplanen
- 7 Nät för elöverföring
- 8 MLY-områden
- 9 Områden med stenmaterialstillgångar

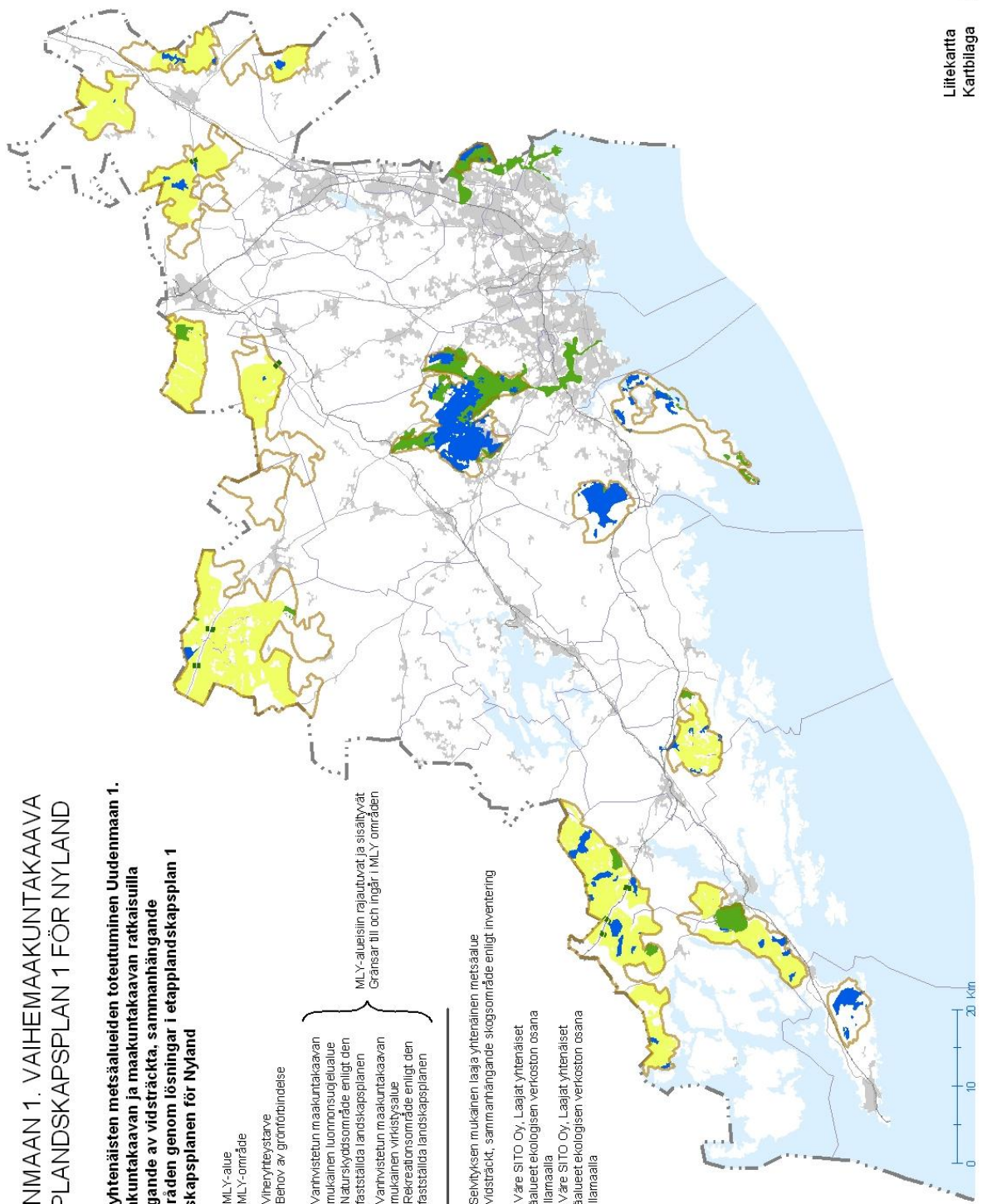
**UUDENMAAN 1. VAIHEMAAKUNTAKAAVA
ETAPPLANDSKAPSPLAN 1 FÖR NYLAND**

Laaajon yhtenäisten metsäalueiden toteutuminen Uudenmaan 1. vaihemaa- ja maakuntakaavan ja maakuntakaavan ratkaisulla. Förverkligande av vidsträckt, sammanhängande skogsområden genom lösningar i etapplandskapsplan 1 och landskapsplanen för Nyland

- MLY-alue
- MLY-område
- Viherytteystarve
- Behov av grönförbindelse
- Varhivitetun maakuntakaavan mukainen luonnonsuojelualue
- Naturskyddsområde enligt den fastställda landskapsplanen
- Varhivitetun maakuntakaavan mukainen virkistysalue
- Rekreatiionsområde enligt den fastställda landskapsplanen
- Selvityksen mukainen laaja yhtenäinen metsäalue
- Vidsträckt, sammanhängande skogsområde enligt inventering

MLY-alueisiin rajautuvat ja sisältyvät
Gränsar till och ingår i MLY-områden

Lähde: Seija Väre SITO Oy, Laajat yhtenäiset metsäalueet ekologisen verkoston osana Uudellamaalla
Källa: Seija Väre SITO Oy, Laajat yhtenäiset metsäalueet ekologisen verkoston osana Uudellamaalla

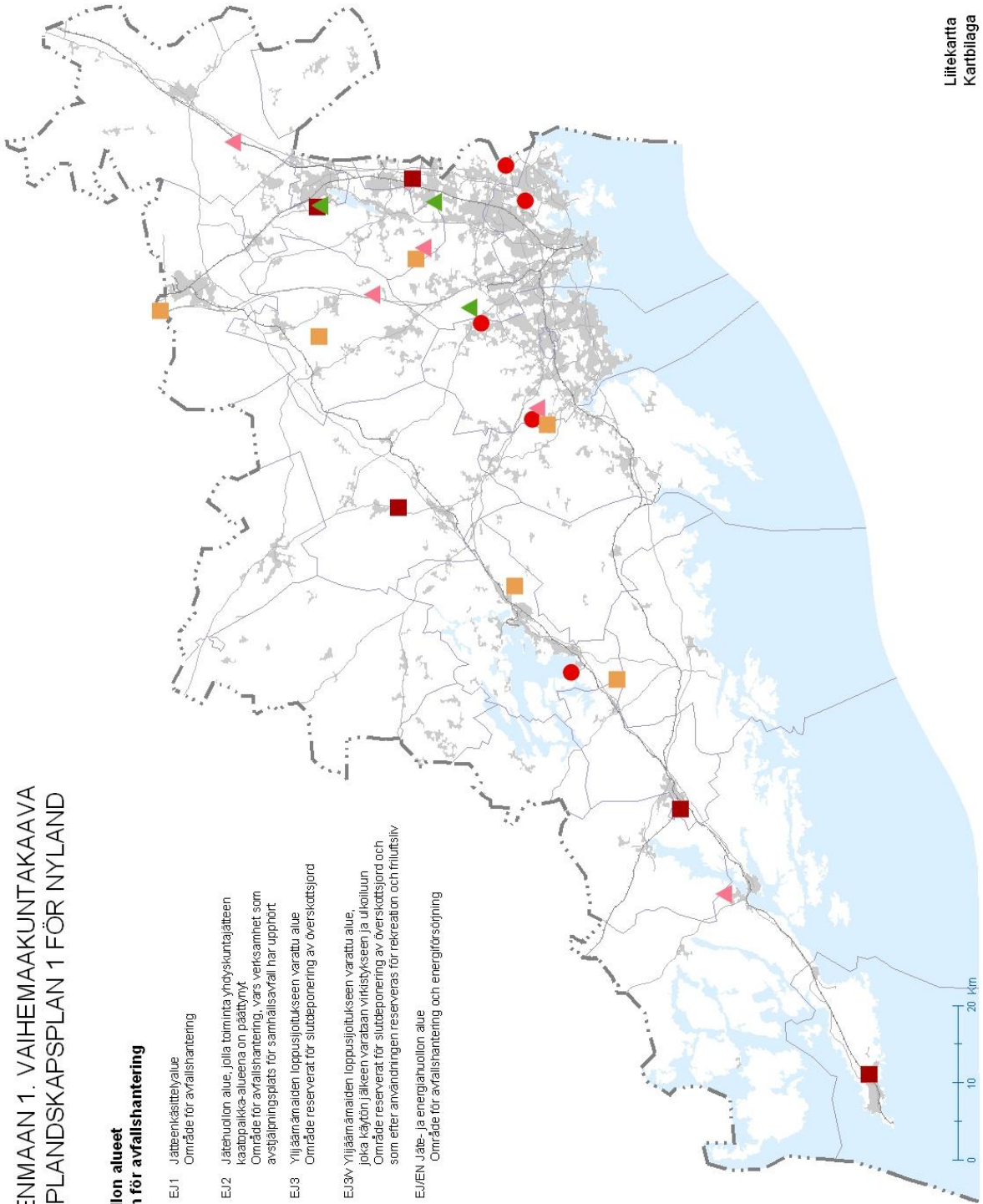

Maantietustaloksen loppu nro 53/MML/08

UUDENMAAN 1. VAIHEMAAKUNTAKAAVA
ETAPPLANDSKAPSPLAN 1 FÖR NYLAND

**Jätehuollon alueet
Områden för avfallshandtering**

- EI.1 Jätteenkäsitteilyalue
Område för avfallshandtering
- EI.2 Jätehuollon alue, jolla toiminta yhdyskuntajätteen kaatopaikka-alueena on päättynyt.
Område för avfallshandtering, vars verksamhet som avstigningsplats för samfallsavfall har upphört
- EI.3 Ylijäämämaiden loppusijoitukseen varattu alue.
Område reserverat för slutdeponering av överskottsjord
- EI.3v Ylijäämämaiden loppusijoitukseen varattu alue, joka käytön jälkeen varataan virkistysalueen ja ukkuluon.
Område reserverat för slutdeponering av överskottsjord och som efter användningen reserveras för rekreation och friluftsliv
- EJ.1EN Jäte- ja energihuollon alue.
Område för avfallshandtering och energiforsöring

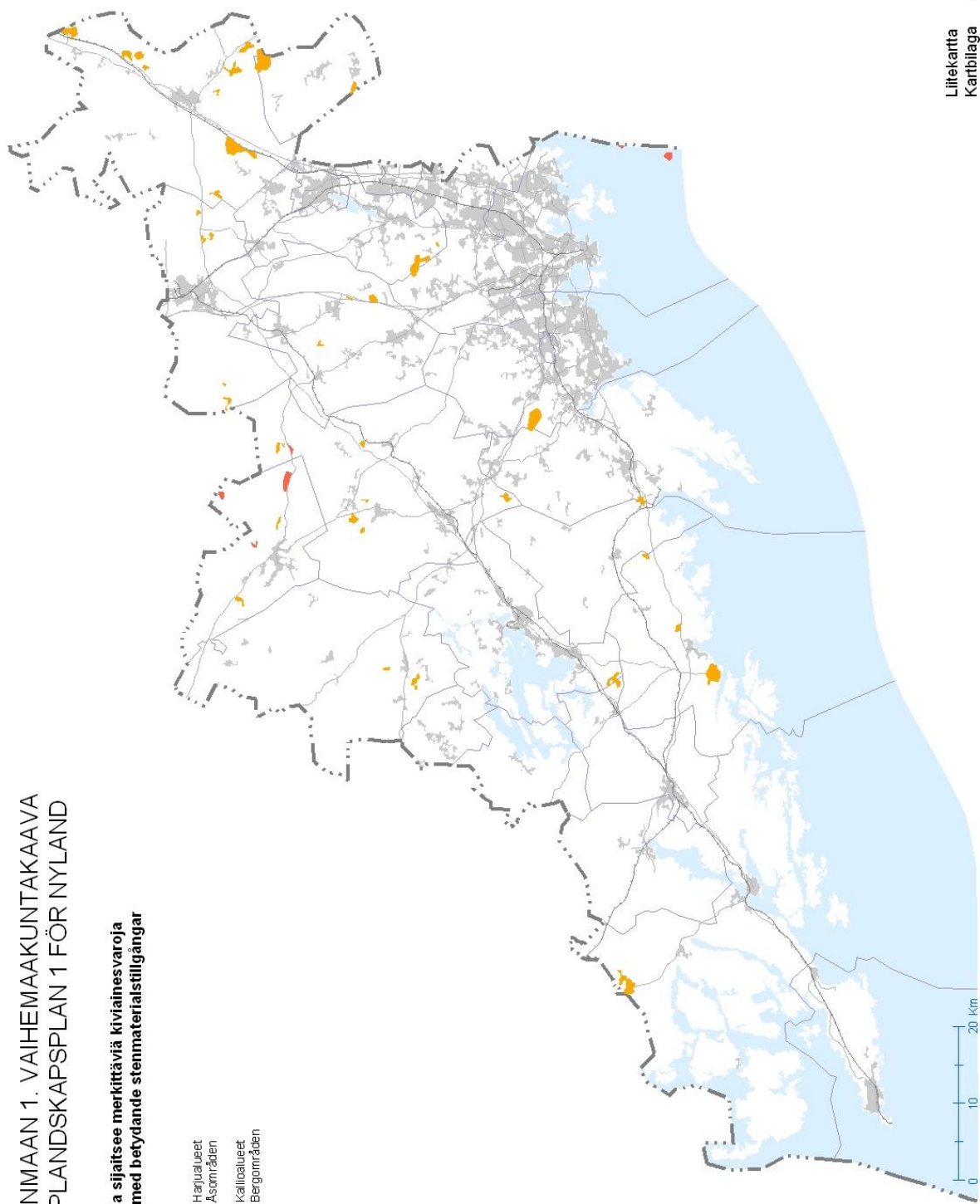

Maanmittauslaitoksen loppu nro 53MML/08

JUUDENMAAN 1. VAIHEMAAKUNTAKAAVA
ETAPPLANDSKAPSPLAN 1 FÖR NYLAND

**Alue, jolla sijaitsee merkittäviä kivainesvaroja
Område med betydande stenmaterialstillgångar**

- Harjulauet
Äsområden
- Kallioalueet
Bergområden

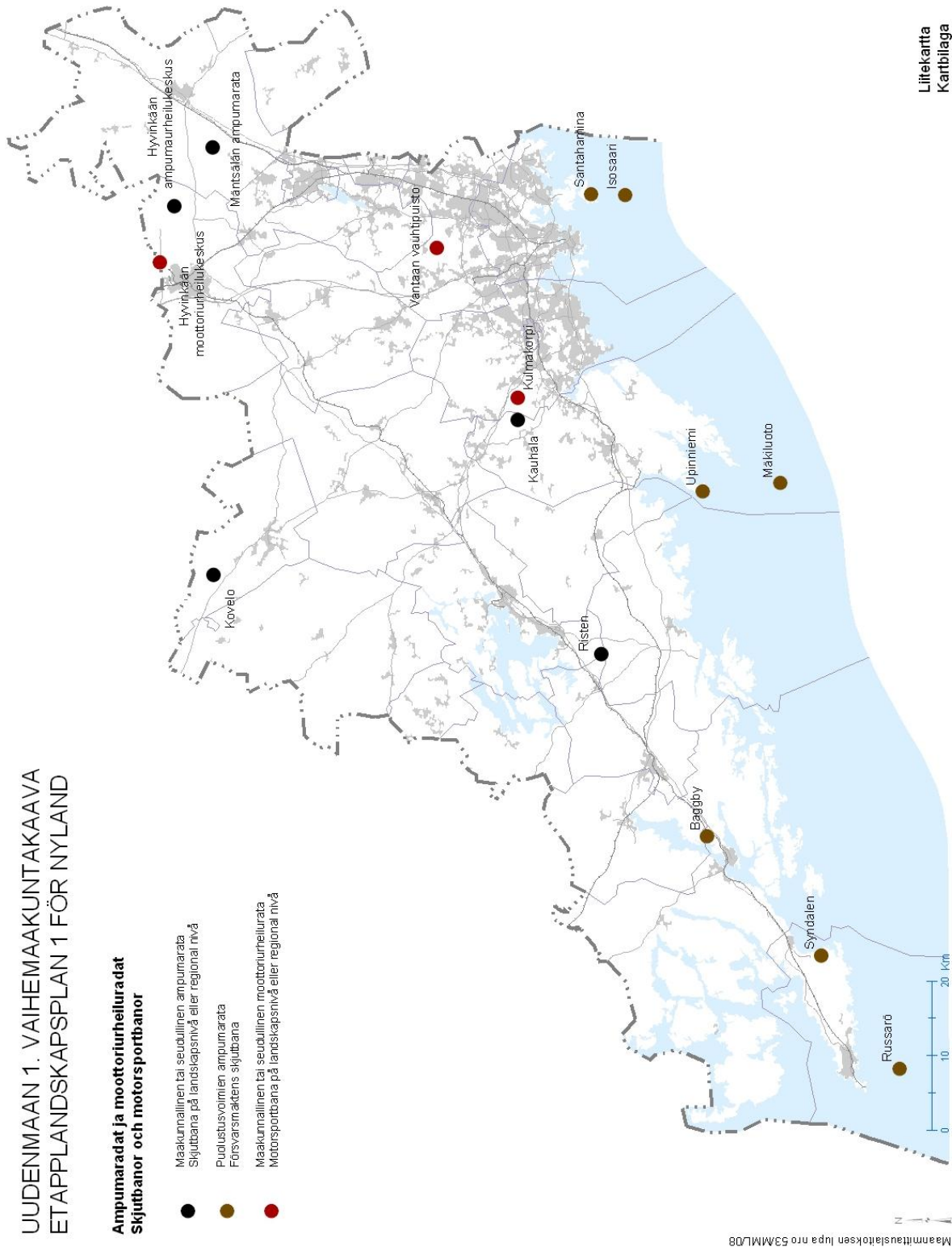

Maanmittauslaitoksen lupa nro 53/MML/08

UUDENMAAN 1. VAIHEMAAKUNTAKAAVA
ETAPPLANDSKAPSPLAN 1 FÖR NYLAND

Ampumaradat ja moottoriurheiluradat
Skjuttbanor och motorsportbanor

- Maakunnallinen tai seudullinen ampumarata
Skjuttbana på landskapsnivå eller regional nivå
- Puolustusvoimien ampumarata
Försvarsmaktens skjuttbana
- Maakunnallinen tai seudullinen moottoriurheilurata
Motorsportbana på landskapsnivå eller regional nivå

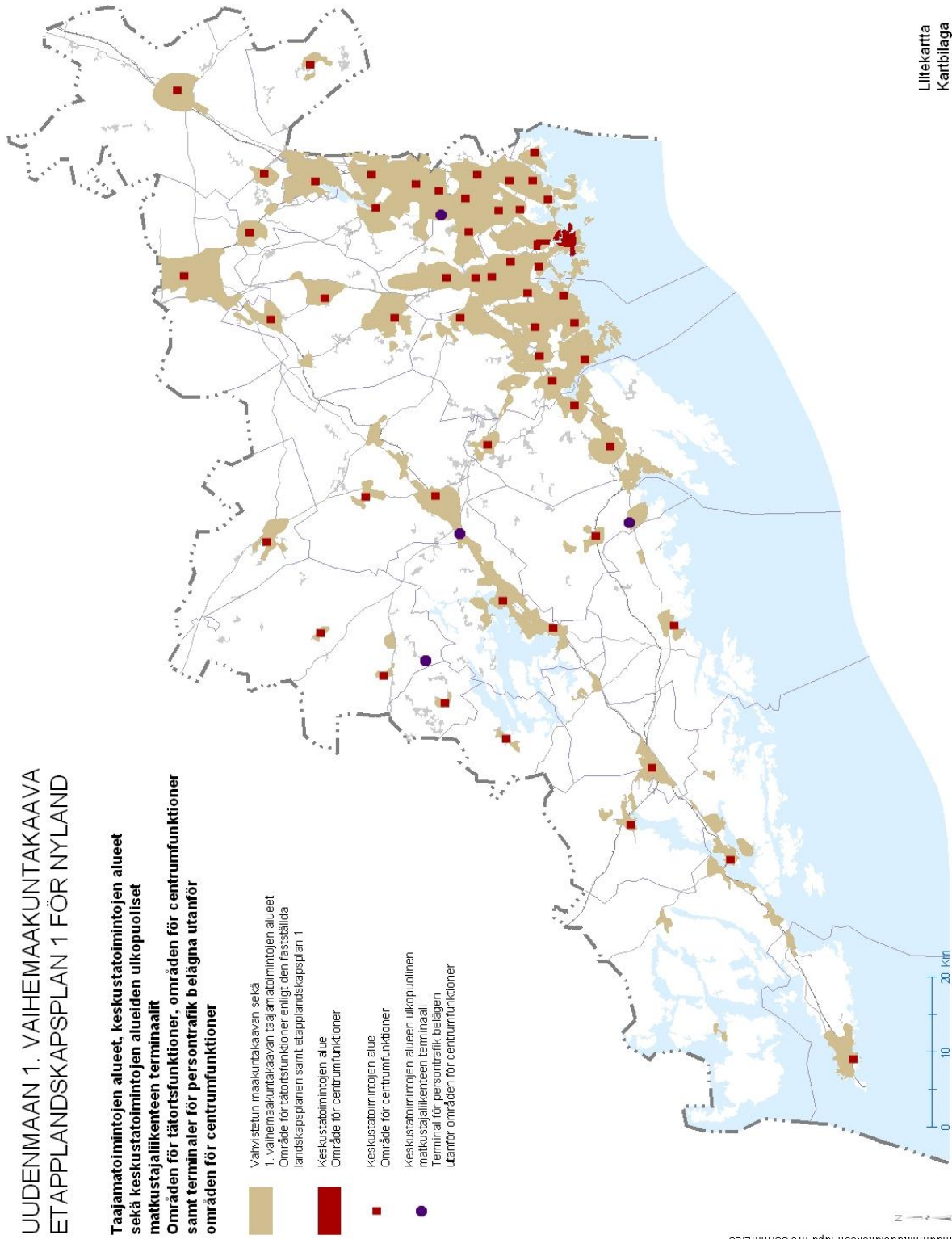

Maanmittauslaitoksen lupa nro 53MML/08

UUDENMAAN 1. VAIHEMAAKUNTAKAAVA
ETAPPLANDSKAPSPLAN 1 FÖR NYLAND

Taajamatoimintojen alueet, keskusatoimintojen alueet sekä keskusatoimintojen alueiden ulkopuoliset matkustajaliikenteen terminaalit
Områden för tätortsfunktioner, områden för centrumfunktioner samt terminaler för persontrafik belägna utanför områden för centrumfunktioner

- Vaihdelletun maakuntakaavan sekä 1. vaihemaaakuntakaavan taajamatoimintojen alueet
Område för tätortsfunktioner enligt den fastställda landskapsplanen samt etapplandskapsplan 1
- Keskustatoimintojen alue
Område för centrumfunktioner
- Keskustatoimintojen alue
Område för centrumfunktioner
- Keskustatoimintojen alueen ulkopuolinen matkustajaliikenteen terminaali
Terminal för persontrafik belägen utanför områden för centrumfunktioner

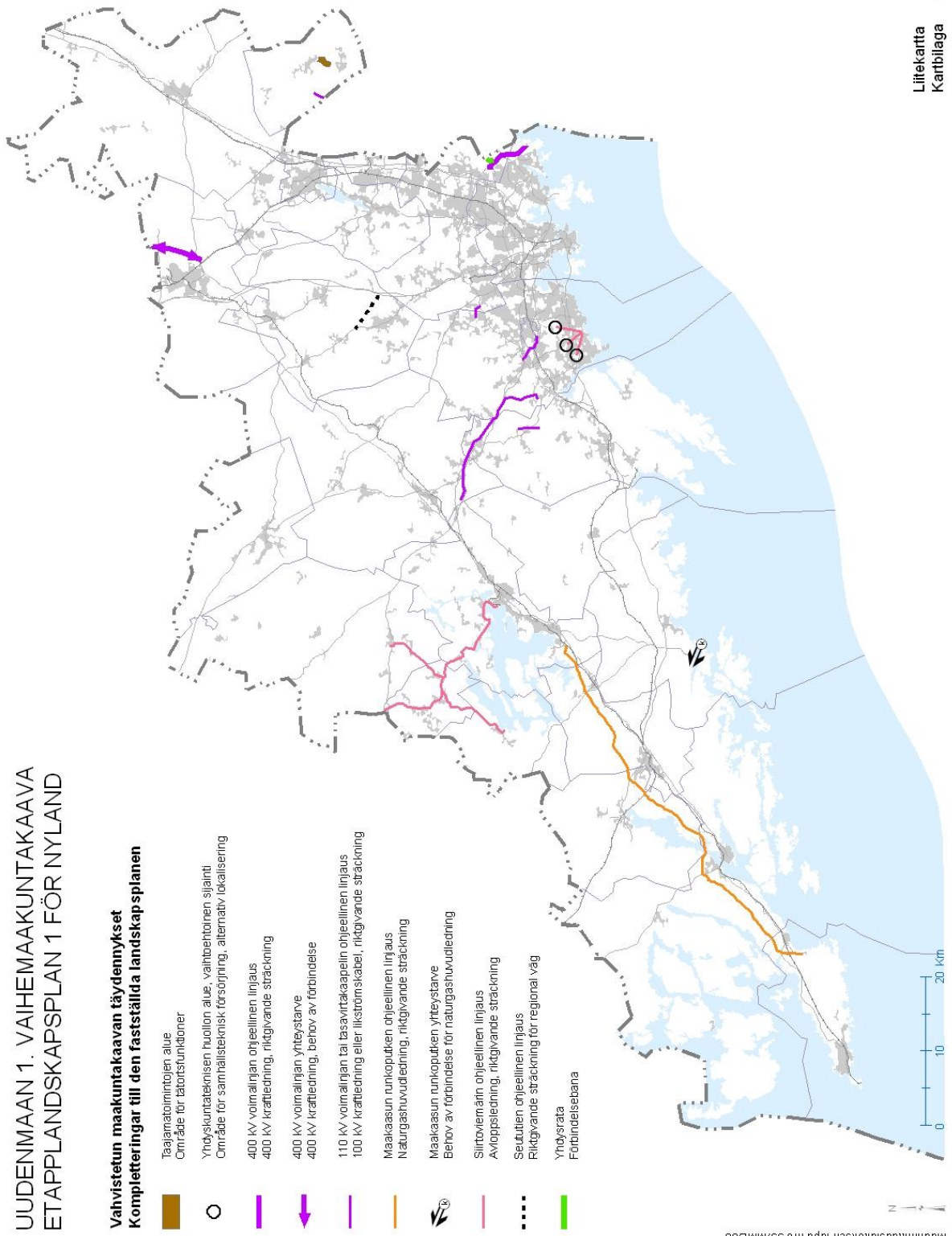

Maantilauslataksen lupia nro 53/MML/08

UUDENMAAN 1. VAIHEMAAKUNTAKAAVA
ETAPPLANDSKAPSPLAN 1 FÖR NYLAND

**Vahvistetun maakuntakaavan täydennykset
Kompletteringar till den fastställda landskapsplanen**

- Taajamatoimintojen alue
Område för tätortsfunktioner
- Yhdyskuntateknisen huollon alue, vaihtoehtoinen sijainti
Område för samhallsteknisk försörjning, alternativ lokaliserings
- 400 kV voimalinjan ohjeellinen linjaus
400 kV kraftledning, riktigvande sträckning
- 400 kV voimalinjan yhteystarve
400 kV kraftledning, behov av förbindelse
- 110 kV voimalinjan tai basavirtakaapelin ohjeellinen linjaus
100 kV kraftledning eller likströmskabel, riktigvande sträckning
- Maakaasun nunkoputken ohjeellinen linjaus
Naturgashuvudledning, riktigvande sträckning
- Maakaasun nunkoputken yhteystarve
Behov av förbindelse för naturgashuvudledning
- Siirtoviemäin ohjeellinen linjaus
Avloppsledning, riktigvande sträckning
- Seutujen ohjeellinen linjaus
Riktigvande sträckning för regional väg
- Yhdysrata
Förbindelsebana

Maanmittauslaitoksen loppu nro 53/MML/08

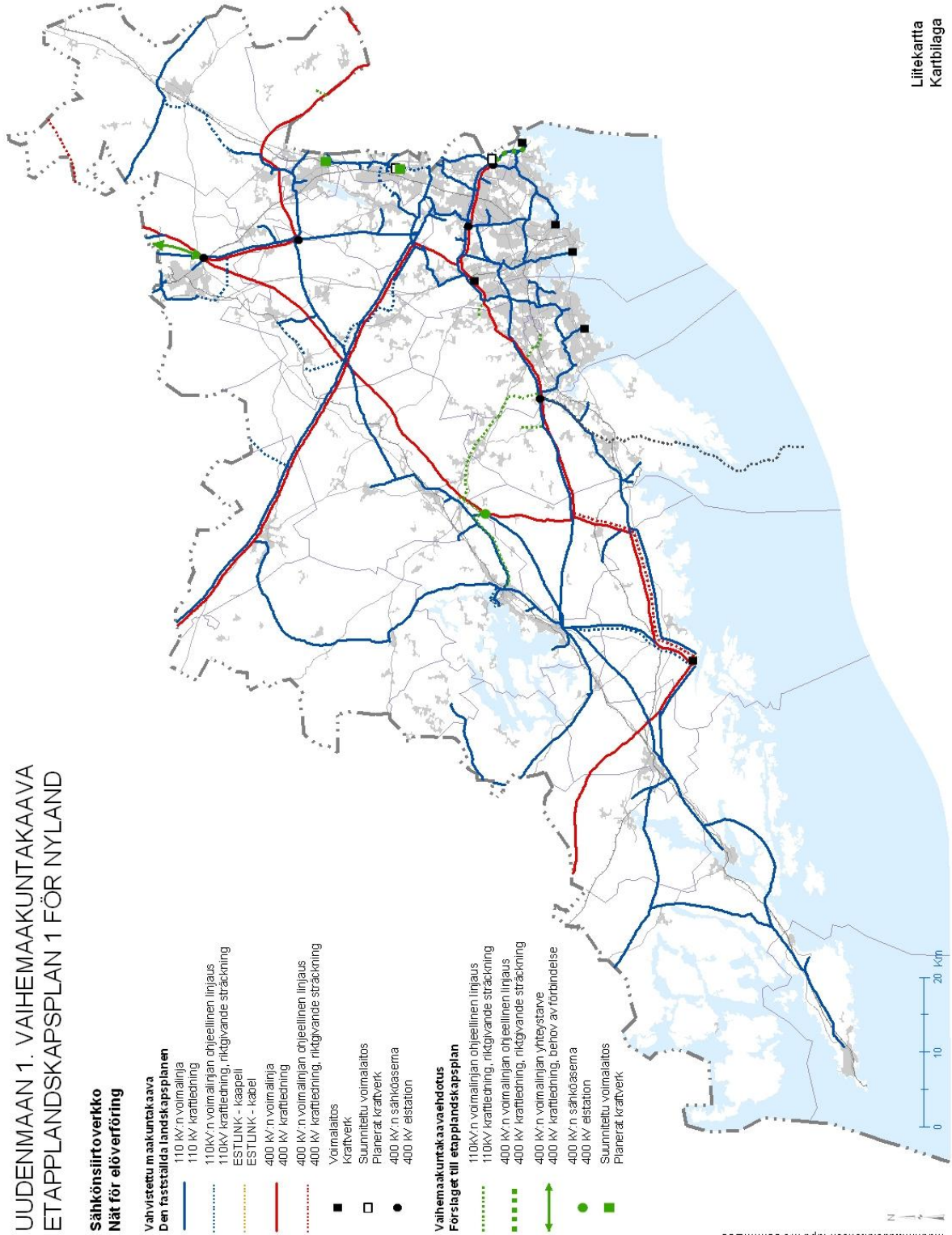
UUDENMAAN 1. VAIHEMAAKUNTAKAAVA
ETAPPLANDSKAPSPLAN 1 FÖR NYLAND

**Sähkösiirtoverkko
Nät för elöverföring**

- Vahvistettu maakuntakaava
Den fastställda landskapsplanen
- 110 kV:n voimalinja
 - 110 kV kraftledning
 - 110 kV:n voimalinjan ohjeellinen linjaus
 - 110 kV kraftledning, rikigvande sträckning
 - ESTLINK - kaapeli
 - ESTLINK - kabeli
 - 400 kV:n voimalinja
 - 400 kV kraftledning
 - 400 kV:n voimalinjan ohjeellinen linjaus
 - 400 kV kraftledning, rikigvande sträckning
- Voimalaitos
Kraftverk
- Suunniteltu voimalaitos
Plenerat kraftverk
- 400 kV:n sähköasema
400 kV station

**Vaihemaakuntakaavaehdotus
Förslaget till etappplansplan**

- 110 kV:n voimalinjan ohjeellinen linjaus
 - 110 kV kraftledning, rikigvande sträckning
 - 400 kV:n voimalinjan ohjeellinen linjaus
 - 400 kV kraftledning, rikigvande sträckning
 - 400 kV:n voimalinjan yhteystarve
 - 400 kV kraftledning, behov av förbindelse
 - 400 kV:n sähköasema
 - 400 kV station
- Suunniteltu voimalaitos
Plenerat kraftverk

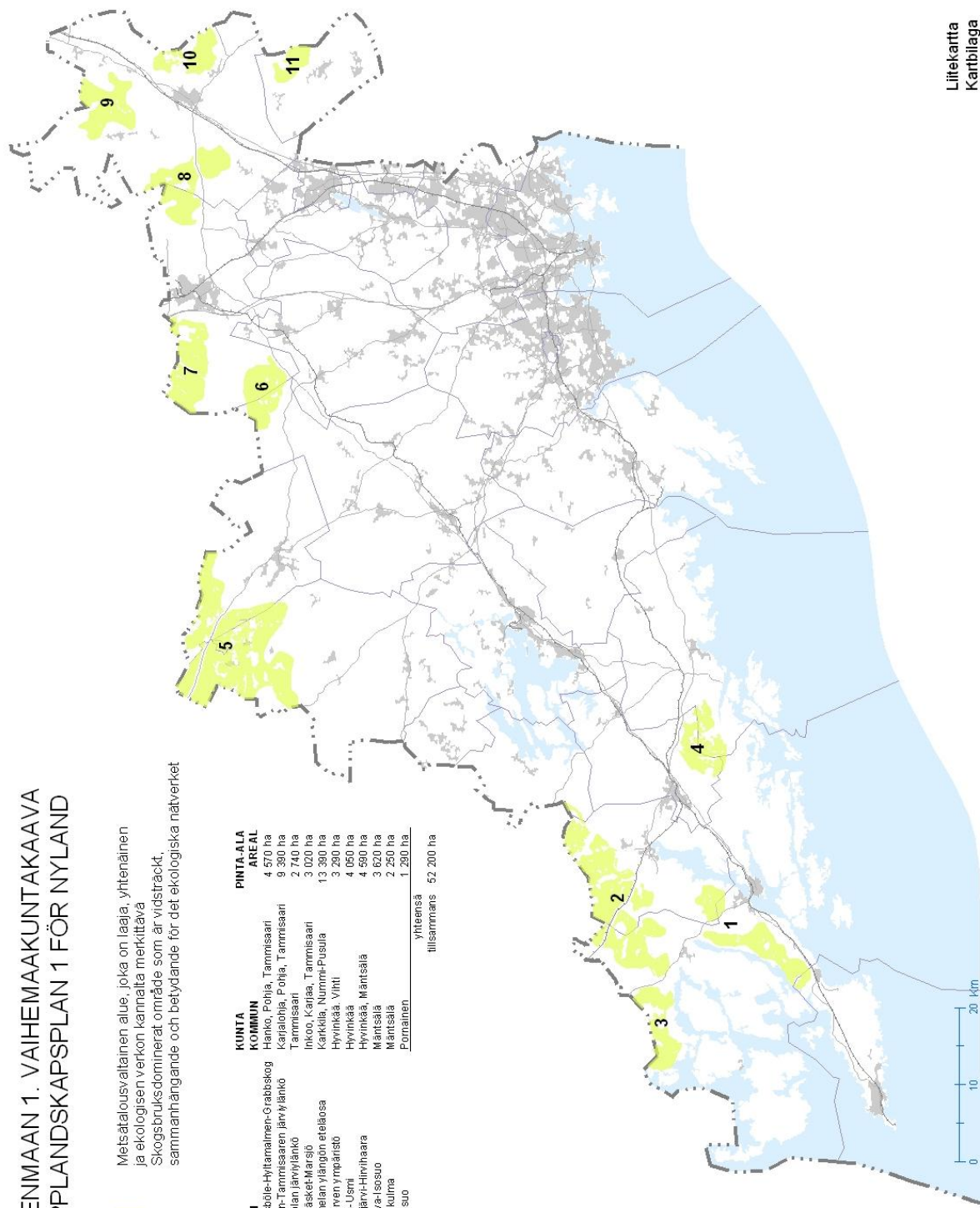

Maantietustalokesen loppa nro 53MM/L08

**UUDENMAAN 1. VAIHEMAAKUNTAKAAVA
ETAPPLANDSKAPSPLAN 1 FÖR NYLAND**

MILY

Metsätalousvaltainen alue, joka on laajaa, yhtenäinen ja ekologisen verkoston kannalta merkittävä Skogsbruksdominerat område som är vidsträckt, sammanhängande och betydande för det ekologiska nätverket

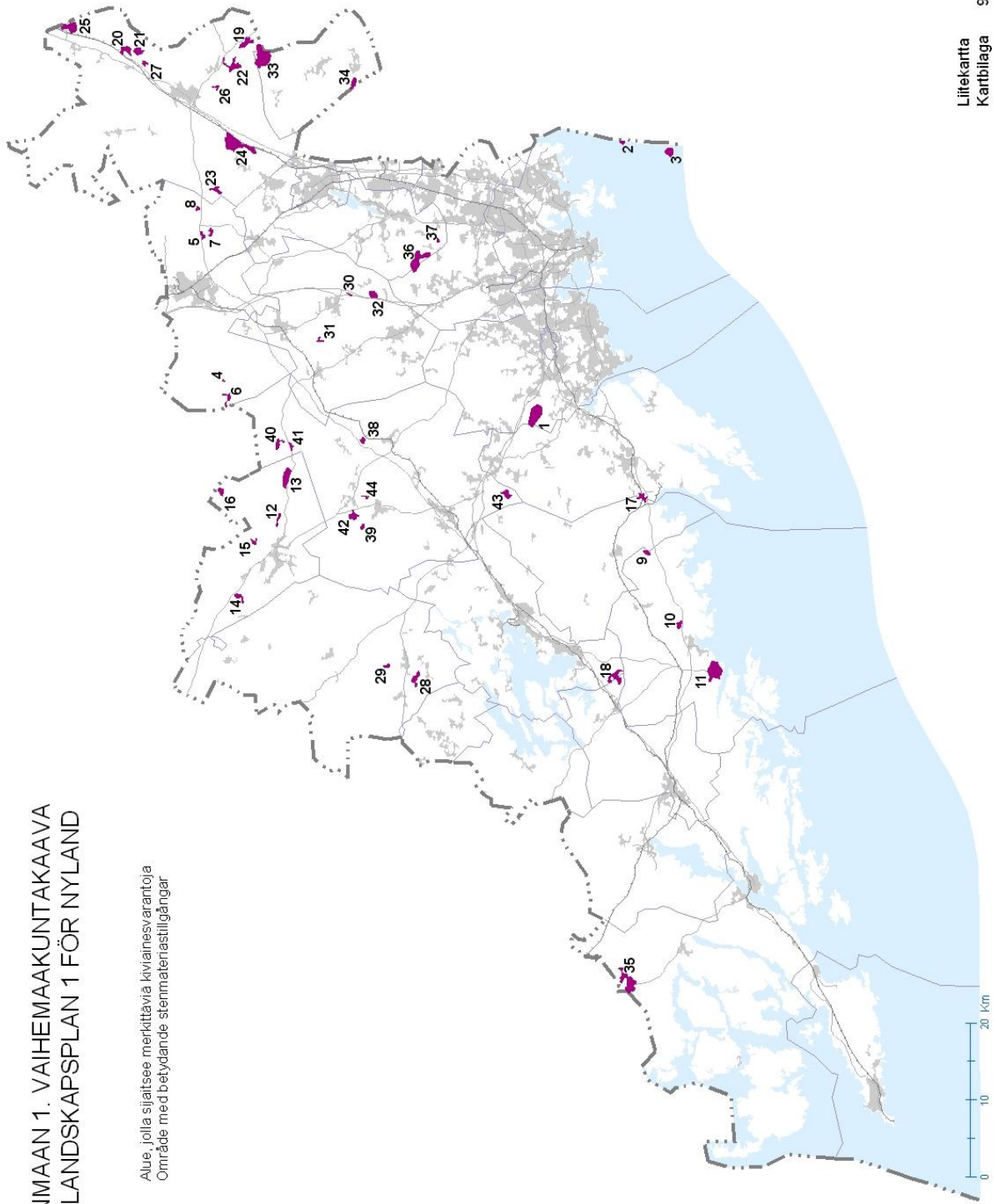
NRO	NIMI	KUNTA	PINTALALA
NR	NAMN	KOMMUN	AREAL
1	Spuutsjöle-Hytämäen-Grabskog	Hanko, Pöytä, Tammisaari	4 570 ha
2	Ponjar-Tammisaaren järvi-änkiö	Karjalohja, Pöytä, Tammisaari	9 380 ha
3	Tennolan järvi-änkiö	Tammisaari	2 740 ha
4	Elukraskemärisjö	Inkoo, Karjaa, Tammisaari	3 020 ha
5	Tammelan vängön eteläosa	Karkkila, Nummi-Pusula	13 390 ha
6	Vihilänven yrjämistö	Hyvinkää, Vihti	3 290 ha
7	Kytälä-Usmi	Hyvinkää	4 050 ha
8	Ridasjärvi-Hirvihaara	Hyvinkää, Mantsala	4 590 ha
9	Sulkava-Isosuo	Mantsala	3 620 ha
10	Metsäkulma	Mantsala	2 250 ha
11	Lampisuo	Poriainen	1 290 ha
yhteensä			
Ihmisarman			52 200 ha

Maanmittauslaitoksen lupa nro 53MM/08

UUDENMAAN 1. VAIHEMAAKUNTAKAAVA
ETAPPLANDSKAPSPLAN 1 FÖR NYLAND

Alue, jolla sijaitsee merkittävää kivainesvarantoja
Område med betydande stenmateriestillgångar

Maamittauslaitoksen lupanro 53MML08

Litekartta
Karbilaga 9

UUDENMAAN 1. VAIHEMAAKUNTAKAAVA ETAPPLANDSKAPSPLAN 1 FÖR NYLAND

Alue, jolla sijaitsee merkittäviä kiviainesvarantoja Område
med betydande stenmaterialstillgångar

KUNTA NRO NIMI PINTA-ALA
KOMMUN NR NAMN AREAL

Espoo Esbo 1 Ämmäsuo 341 ha

Hanko Hangö

Heisinki Helsingfors 2 Eestiluoto 23 ha
3 Soratonitu 99 ha

yhteensä 122 ha

Hyvinkää Hyvinge

4 Heaunmäki 12 ha
5 Hevosuo, Koivulanmäki 43 ha
6 Jukola, Karjalammivuori, Kulokorpi 64 ha
7 Katajasaari, Kirmasuo 42 ha
8 Lepokallio 26 ha

yhteensä 187 ha

Inkoo Ingå

9 Kleivberget 47 ha
10 Storårr, Bännikäär 61 ha
11 Svarböck 351 ha

yhteensä 459 ha

Järvenpää Traskända

Karjaa Karis

Karjalohja Karisloja

Karkkila Högfors

12 Häyränkalliot, Vihermäki 48 ha
13 Kolkanhaavistonummi II 173 ha
14 Reutämäki, Karhusuo ja Palokallio 74 ha
15 Tupsumäki ja Aittoisuummäki 44 ha
16 Vuonteenmäki 44 ha

yhteensä 408 ha

Kauniainen Grankulla

Kerava Kervo

Kirkkonummi Kyrkslätt

17 Stromossen 86 ha

yhteensä 86 ha

Lohja Lojo 18 Risten 173 ha

yhteensä 173 ha

Mäntsälä

19 Feelenkoski, Koppimäki 133 ha
20 Hauksuonmäki, Nuppulanmäki 119 ha
21 Iitankallio, Hauksuonmäki 97 ha
22 Jokikulma, Saakajärvi 171 ha
23 Järvelänsuo, Kivistönkulma, Rauhamaa 78 ha
24 Jätyn, Sammalisuo 444 ha
25 Makasiniikori, Mastomäki 187 ha
26 Marinsuo, Pohvenniittu, Puolimatkanmäki 36 ha
27 Tuhtimaa 40 ha

yhteensä 1 306 ha

Nummi-Pusula

28 Karhunkangas, Palomäki, Vehka-aho 103 ha
29 Saveinmäki 36 ha

yhteensä 139 ha

Nurmijärvi

30 Ilvesvuori 19 ha
31 Lepola, Nummela, Teikko 37 ha
32 Vuolteenmäki 91 ha

yhteensä 148 ha

Pohja Poja

-

Pornainen Borgnäs

33 Kolostenkalliot 415 ha
34 Palokallio 79 ha

yhteensä 495 ha

Sammatti

-

Siuntio Sjundeå

-

Tammisaari Ekenäs

35 Heinäsuo, Stenbacken, Sandmalmen, Källkärr 321 ha

yhteensä 321 ha

Tuusula Tusby

36 Mosa, Pakanniittu, Senkkeri, Sirkakallio, Raatinpelto 305 ha
37 Siltaniittumäki 18 ha

yhteensä 323 ha

Vantaa Vanda

-

Vihti Vichtis

38 Avokallio, Isomäki, Tornikallio 45 ha
39 Helli-Ruskoi 35 ha
40 Huikkalaminsuo, Koskelansuo, Pärehylänoja 72 ha
41 Kuopjanurmi 98 ha
42 Kuopjanurmi, Lapikkaannummi, Hononvirta 38 ha
43 Lautasuo, Sopakko 88 ha
44 Mutasuo, Pumpusuo 21 ha

yhteensä 398 ha

Alueiden yhteenlaskettu pinta-ala
Omrädenas sanna-lagdä areal

4 585 ha

Nylands förbunds publikationer A 26 – 2013
ISBN 978-952-448-362-9 (pdf)
ISSN 1236-679X

Uudenmaan liitto // Nylands förbund // Helsinki-Uusimaa Region
Esterinportti 2 B • 00240 Helsinki • Finland
+358 9 4767 411 • toimisto@uudenmaanliitto.fi • uudenmaanliitto.fi